

A large window with a dark frame reflects a landscape. The reflection shows a body of water with ripples, a path, and trees with autumn foliage. The foreground of the window shows some green plants. The text is overlaid on the right side of the window.

Habilitační práce
Kamil Mrva

Soubor uveřejněných
inženýrských prací
doplněný komentářem

Habilitační práce
Kamil Mrva

Soubor uveřejněných
inženýrských prací
doplněný komentářem

Obsah

- Úvod
- Současný stav problematiky
- Cíle habilitační práce
- Soubor prací doplněný komentářem
- Kamil Mrva 1
  - Soubor prací: realizace 2002–2006
  - Identifikační údaje
- Kamil Mrva 2
  - Soubor prací: realizace 2006–2010
  - Identifikační údaje
- Kamil Mrva 3
  - Soubor prací: realizace 2008–2013
  - Identifikační údaje
- Závěr s perspektivou dalšího rozvoje
- Summary v anglickém jazyce
- Recenze, články a rozhovory
- Biografie

Úvod

V publikaci, kterou předkládám pro Habilitační řízení, je uvedeno zhodnocení architektonické a projekční činnosti v podobě realizací za uplynulých 15 let mé profesní kariéry po ukončení studia na Fakultě architektury Vysokého učení technického v Brně.

Habilitační prací ve smyslu §72 odst. 3 zákona je v mém případě soubor uveřejněných vědeckých nebo inženýrských prací doplněný komentářem.

Současný stav problematiky

Severní morava a Beskydy se staly hlavní oblastí mé tvorby. Ateliér jsem realizoval v rodném městě Kopřivnici.

Každodenní drobná práce.

Marek Kuchta, redaktor časopisu ERA 21, uvedl, že: *“Kopřivnický architekt Kamil Mrva se pro samostatnou praxi v rodném kraji rozhodl bezprostředně po ukončení studia. K nezbytné vysoké míře odhodlání přidal osobitý styl navazující na tradiční stavitelství Beskydska. Po dvanáctiletém zápasu o uznání v profesní komunitě (úspěšné) a v regionální společnosti (střídavě úspěšné) o působení mimo tradiční centra říká: “Nestačí jen projektovat. Je nutné se ve prospěch architektury společensky angažovat. Protože nikdo další už v okolí dost možná není.”*

[1] Marek Kuchta, ERA 21

Beskydy – jedna z nejkrásnějších částí české republiky. Působí zde správa Chráněné krajinné oblasti (CHKO), největší v české republice. Jak projektovat v této krásné horské oblasti jsem se zabýval v disertační práci na téma Architektura soudobého rodinného domu v Beskydech. V posledních několika letech je toto téma mezi architekty a projektanty v dané oblasti velice diskutované. V současné době platí, že jestliže architekt projektuje v CHKO Beskydy, musí být jeho projekt odsouhlasen Agenturou ochrany přírody a krajiny v Rožnově pod Radhoštěm. Na území CHKO je dlouhodobě patrná stagnace soudobé architektury, neboť kvalitní architektura na jen trochu vyšší úrovni nemá v dané oblasti možnost vznikat jinak než v konfliktu s devastující politikou CHKO Beskydy.

[2] Kamil Mrva, *Architektura soudobého rodinného domu v Beskydech*

Práce architekta na malém městě má svou výhodu i nevýhodu.

Na jedné straně je to složité. Musíte dělat úplně všechno, sehnat zakázku, komunikovat s lidmi, objíždět profesanty, kteří nemusejí být po ruce. Statika mám z Čeladné, elektroprojektanta z Příboru, požárního specialistu z Ostravy. Trochu těžký boj je s myšlením lidí a úřadů. Přijdete s něčím jednoduchým, co vychází z místní historie, a s překvapením zjistíte, že ne každý úředník to pochopí. Například při návrhu vikendového domu pro mého bratra na Dolní Bečvě jsem bojoval s úředníky CHKO Beskydy, pro které byl příliš moderní. Přitom po dokončení na něm někteří úředníci začali ukazovat, jak se má v CHKO stavět.

Na druhé straně je to jednoduché a krásné, protože pracuji v oblasti, kterou znám. Je logické, že architekt touží realizovat v okolí svého působiště.

Regionální rysy architektury Kamila Mrvy.

Snažím se pracovat s historií. Historie, kterou můžete vidět například v rožnovském skanzenu, je tady stále zakořeněná. Nátura lidí z kopcovitého terénu...težší přístup – tvrdší práce, a na druhé straně jednoduchost, protože peněz nikdy nebyvalo nazbyt. Dřevěné roubenky s jednou velkou obytnou místností, které existují dvě stě let. Snažím se vytvářet otevřené prostory, ve kterých má rodina přehled, kontakt se zahradou a s přírodou. Upřednostňuji přízemní domky, není zde takový tlak na pozemky jako ve velkých městech. Stavba je pro mě dokončená, když jsou lidé nastěhovaní a spokojení.

Samospráva

Jedním z nejdůležitějších účastníků dnešní výstavby jsou veřejní činitelé, vrcholní zástupci měst a obcí. Starostové obcí dnes zadávají projekty staveb a veřejných prostorů. Je důležité, aby se do vedení měst a obcí dostali lidé, kteří mají trochu přehled o celkovém kulturním dění. Jako v Litomyšli. Například mladý starosta Jiří Novotný z nedalekých Trojanovic se nebál oslovit můj ateliér s žádostí o řešení jednoho veřejného prostoru obce. Spolupráce pokračovala malými krůčky. Připravili jsme s kolegy architektonicko-urbanistickou studii lokality Horečky, dostali jsme příležitost navrhnout a realizovat kapličku-zvoničku pro místní sdružení Naše Beskydy. Realizovali jsme rekonstrukci amfiteátru a fasády veřejných staveb. Spolupráce s obcí Trojanovice vyústila menší publikací o tom, jak současnou architekturu zapojit do rozvoje obce. Petr Volf, novinář a soudobý kritik architektury v publikaci Místa architektonického vzdoru uvedl: *„Důležitým příspěvkem na téma spolupráce místní samosprávy s kvalitním architektem je tvorba Kamila Mrvy pro Trojanovice, která začala na popud starosty Jiřího Novotného v roce 2009. Výsledkem je už bezmála desítka realizací a projektů, přičemž další jsou připraveny k provedení. Jejich kvalita je natolik přesvědčivá, že už v roce 2013 mohla vzniknout kniha, kde jsou detailně představeny (Kamil Mrva Architects Trojanovice 2009-2013). Z toho je znát, že se na konci prvního desetiletí progresivní architektura stává nosným tématem zasahujícím i místa, jimž se doposud vyhýbala. Pokud bychom pro Trojanovice, které bezprostředně sousedí s Frenštátem pod Radhoštěm, hledali vhodné přívlastky, nejspíš v jejich případě použijeme “rázovitě” či “malebně”. Současná architektura, jež zde vzniká, jednak plně respektuje nezaměnitelnou identitu obce, jednak odpovídá nárokům současnosti: jsme svědky nového regionalismu“.*

[3] Petr Volf, *Místa architektonického vz(d)oru.*

Cíle habilitační práce

Cílem habilitační práce je ukázat soubor uveřejněných realizací mimo tradiční centra české architektury a ukázat na těchto příkladech, že lze realizovat a také konfrontovat architektonickou tvorbu s dnešní přísnou legislativou místních úřadů.

Dřívější i současné dokončené projekty, drobné i větší stavby, mají společné znaky, jsou to ekonomicky nenáročné stavby s použitím přírodních materiálů. Většina realizovaných staveb se nachází v regionu Lašsko-valašském, v severovýchodní části České republiky. Regionální architektura, kterou zde prezentuji, není spjatá jen s historií, ale i s dnešní dobou. Proto je také přístup k jednotlivým projektům soudobý, individuální, spojený s potřebami uživatelů.

Martin Strakoš, historik architektury uvedl v časopise Protimluv v rámci textu „Architektonická tvorba Kamila Mrvy a jeho ateliéru“ mimo jiné: *„Architektura jako pomník, memento a připomínka, architektura jako varování i naděje, architektura jako abstraktní kompozice a spojení starého s novým, ale i architektura jako navázání dialogu, to jsou konotace, spojené s pracemi Kamila Mrvy a jeho atelieru. Je to dialog mezi univerzalismem soudobé architektury a regionalismem, vyplývající ze zájmu o současnost, ze silného vlivu místních podnětů a s projevené vůle zabývat se modifikací tradice současnými prostředky. Vlivy architektonického jazyka neomodernismu se tím pádem prolínají s podněty starší i novější architektonického projevu. Je v tom patrné zaujetí Kamila Mrvy a jeho atelieru pro současnou architekturu bez ohledu na nejrůznější překážky a bariéry, pro krajinu, v níž působí i pro stavebníky, jimž přináší „... stavby jednoduché, maximálně propojené s přírodou, se svým okolím.“ I v tom se odráží preciznost, důkladnost a pracovitost K. Mrvy, jak na to před lety poukázal K. Doležel. A výsledkem je propojení soudobé architektury a lokální tradice se společenským prostředím do podoby regionálně příznačné a zároveň soudobé architektonické tvorby“.*

[4] Martin Strakoš, *Protimluv*

Pro habilitační práci bylo vybráno 20 realizací, které byly postupně uveřejněny v různých odborných publikacích, časopisech a médiích. Realizace jsou seřazeny časově dle výstavby.

Na konci habilitační práce jsou uvedeny některé recenze a články z odborných médií.

Soubor prací doplněný komentářem

Soubor uveřejněných inženýrských prací architekta Kamila Mrvy je rozdělen do tří částí realizací, dle časového období. Pro každé časové období byla vytištěna samostatná publikace. Úvodní texty pro dané publikace připravil architekt, teoretik architektury a dříve i pedagog Karel Doležel.

Závěr s perspektivou dalšího rozvoje

Ke každému novému projektu se snažím přistupovat koncepčně, s nadšením pro funkční řešení a s důrazem na místo stavby.

Habilitační práce by měla posloužit studentům, odborníkům a laikům, ke studiu a přemýšlení o nových stavbách.

“Místo určuje děj” je citace mého učitele praxe architekta Karla Pragera.

Místo pro každý nový námět stavby může být ve městě, na vesnici, v přírodě, v horách...Důležité je pochopit okolí místa a nebát se navázat na historii předků s ohledem na dnešní soudobé prostředky.

Ing. arch. Kamil Mrva, Ph.D.

Summary v anglickém jazyce

The publication that I am submitting to the Habilitation proceedings contains the evaluation of the design and architectural activities as seen in the projects that were implemented during the 15 years of my professional career, following graduation from the Faculty of Architecture at Brno University of Technology.

The three volumes of the published engineering projects have been based on the date of their implementation. A separate volume has been printed for each time period. The architect, architectural theoretician and a former pedagogue Karel Doležel wrote the introductory texts.

All projects, past and current, of small and large-scale buildings, follow a common theme of an economic efficiency and the use of natural materials. Most of the buildings are in the Lachian-Walachian region in the north-east part of the Czech Republic. The regional architecture shown here reflects both the region's history and the present. Therefore, the approach to each project was individual and contemporary, and reflects the clients' needs.

For the purposes of the habilitation thesis, 20 completed buildings have been selected. They gradually appeared in various professional publications, journals and other media. The buildings are presented chronologically, based on the date of their construction.

We endeavour to approach each new project conceptually, with a passion for functional solutions and with emphasis on the location.

Some reviews and articles from specialist and professional media have been appended to the habilitation thesis.

Literatura:

- [1] KUCHTA, Marek: *Každodenní drobná práce*. Rozhovor Marka Kuchty s Kamilem Mrvou. Brno: ERA Média, s.r.o., 2014
- [2] MRVA, Kamil: *Architektura soudobého rodinného domu v Beskydech*. Dizertační práce. Brno: Fa VUT, 2013.
- [3] VOLF, Petr: *Místa architektonického vz(d)oru*. Česká architektura mimo centra. Praha 2014, ISBN 978-80-904484-5-2
- [4] STRAKOŠ, Martin: *Architektonická tvorba Kamila Mrvy a jeho ateliéru*. Časopis Protimluv. Ostrava: Kosmas, 1/2/2014, ISSN 1802-0321

Seznam realizací:

uveřejněno v odborných médiích:

1. Studio – bydlení v Kopřivnici 2002.

publikace 1000 x european architecture, Verlagshaus Braun, Berlin, 2007, ISBN10 3-938780-10-X,
publikace Domy – české bydlení, Prostor, Dagmar Vernerová, 2006, ISBN 80-903257-9-3,
publikace Slavné vily Moravskoslezského kraje, Foibos a.s., Martin Strakoš, 2008, ISBN 978-80-87073-09-4,
publikace Kamil Mrva Architects 1999–2007, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2007,
časopis Architekt 12/2003,
časopis Můj Dům 6/2007,
časopis Design and home 05/2008,
web. portál Archiweb

2. Rodinný dům v Kopřivnici 2004, manželé Holubovi.

publikace Kamil Mrva Architects 1999–2007, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2007,
časopis Wallpaper 8/2008, Anglie, Design directory 2008,
časopis Stavíme Domov, jaro 2007,
web. portál Archiweb

3. Rodinný dům v Kopřivnici 2005, manželé Pancovi.

publikace Kamil Mrva Architects 1999–2007, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2007,
časopis Architekt 1/2007,
web. portál Archiweb

4. Rodinný dům v Dolní Bečvě 2006.

publikace The New Modern House, L.K.Publishing Ltd, Anglie, 2010, ISBN 978 1 85669 684 5,
publikace Green architecture.CZ, GJF, 2008, ISBN 978-80-254-3160-3,
publikace Kamil Mrva Architects 1999–2007, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2007,
časopis Moj Dom a Home 11/2010,
asopis Wallpaper 8/2008, Anglie, Design directory 2008,
web. portál Archiweb

5. Rodinný dům v Kopřivnici 2006, manželé Bužgovi.

publikace Green architecture.CZ, GJF, 2008, ISBN 978-80-254-3160-3,
publikace Kamil Mrva Architects 1999–2007, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2007,
časopis Dům a zahrada 2/2008,
web. portál Archiweb

6. UAX firemní sídlo v Bernarticích nad Odrou 2006.

publikace Česká architektura 2006–07, Prostor, Jan Šépka, 2008, ISBN 978-80-87064-02-3,
publikace Současný Český industriál, GJF, Praha, 2011, ISBN 978-80-904484-3-8,
publikace Kamil Mrva Architects 1999–2007, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2007,
časopis Architekt 10/2007,
časopis Reflex – Jiné domy 15/2008,
časopis Stavba 4/2007,
časopis ASB 9/2008,
web. portál Archiweb

7. Rodinný dům a ateliér v Kojetíně 2007.

publikace Eco Refurbishment, Monsa Barcelona, 2010 ISBN 978-84-96823-28-0,
publikace Česká architektura 2008–09, Prostor, Petr Pelčák, 2010, ISBN 978-80-87064-04-7,
publikace 99 DOMŮ, KANT, Ján Stempel, 2012, ISBN 978-80-7437-078-6,
publikace Kamil Mrva Architects 2006–2010, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2009,
časopis Architektur-technik, Schweiz, 8/2010,
časopis ERA 21 03/2009,
časopis Dolce-Vita 6/2009,
web. portál Archiweb

8. Hotel Olympia v Kopřivnici 2007.

publikace 1000 x european hotels, Verlagshaus Braun, Berlin, 2008, ISBN 978-3-938780-30-5,
publikace Česká architektura 2007–08, Prostor, S. Sládeček, 2009, ISBN 978-80-87064-03-0,
publikace Ecola 2011, Verlagsansalt A.Koch GmbH, Berlin, Germany, ISBN 978-3-87-422825-1,
publikace Kamil Mrva Architects 2006–2010, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2009,
časopis Architekt 11/2008,
časopis ASB 04/2007,
časopis Víkend 39/2008,
web. portál Archiweb

9. Bečva Villa resort Horní Bečva 2008.

publikace 1000x european architecture, Verlagshaus Braun, Berlin, 2012, ISBN 978-3-03768-087-2
publikace Česká architektura mimo centra 1990–2013, Petr Volf, 2014, ISBN 978-80-904484-5-2,
publikace Kamil Mrva Architects 2006–2010, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2009,
časopis Architekt 07/2009,
časopis Stavba 01/2009,
časopis Home 06/2008,
časopis Hotel and Spa 11/2011,
web. portál Archiweb

10. **Obytný soubor Slezská Ostrava 2008.**
publikace Průvodce architekturou Ostravy, Martin Strakoš, 2009, ISBN 978-80-85034-54-7,
publikace Kamil Mrva Architects 2006–2010, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2009,
časopis ERA 21 1/2010,
časopis ASB 6/2007,
web. portál Archiweb
11. **Interiér rodinného domu v Novém Jičíně 2009.**
publikace Kamil Mrva Architects 2006–2010, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2009,
časopis Moj Dom Special 2010,
web. portál Archiweb
12. **Rodinný dům v Brušperku 2009-10.**
publikace 99 DOMŮ, KANT, Ján Stempel, 2012, ISBN 978-80-7437-078-6,
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
časopis Reflex-Jiné domy 10/2012,
časopis Víkend 9/2011,
časopis Stavebnictvo a byvanie 4/2011,
časopis Dolce-Vita 3/2011,
web. portál Archiweb
13. **Obchodní centrum v Rožnově pod Radhoštěm 2004-2011.**
publikace Ecola 2012, Verlagsansalt A.Koch GmbH, Berlin, Germany, ISBN 978-3-87422-826-8,
publikace Česká architektura mimo centra 1990–2013, Petr Volf, 2014, ISBN 978-80-904484-5-2,
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
časopis Stavba 4/2011,
časopis ASB 5/2011,
časopis Víkend 31/2011,
web. portál Archiweb
14. **Rodinný dům v Beskydech 2010.**
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
časopis Dřevo a stavby 02/2012,
časopis Reflex – Jiné domy 41/2013,
web. portál Archiweb

15. **Zvonička na Horečkách 2010.**
publikace 1000x european architecture, Verlagshaus Braun, Berlin, 2012, ISBN 978-3-03768-087-2
publikace Česká architektura mimo centra 1990–2013, Petr Volf, 2014, ISBN 978-80-904484-5-2,
publikace Česká architektura 2009–10, Prostor, P. Hnilička, 2011, ISBN 978-80-87064-05-4,
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
časopis Stavba 4/2010,
web. portál Archiweb
16. **Rodinný dům v Dolanech 2010.**
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
web. portál Archiweb
17. **Šatny a zázemí fotbalového hřiště TJ Bystré 2011.**
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
web. portál Archiweb
18. **Rekonstrukce experimentálního rodinného domu v Rožnově pod radhoštěm 2011.**
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
časopise Stavitel 12/2012,
web. portál Archiweb
19. **Rodinný dům v Hodoňovicích 2011.**
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
příloha MFDnes 10.4.2014,
web. portál Archiweb
20. **Rodinný dům v Ostravě 2011.**
publikace Kamil Mrva Architects 2008–2013, STUDIO 6.15., Kamil Mrva, 2013,
web. portál Archiweb

Kamil Mrva - architekt střídmé noblesy

Kamila jsem poznal jako pilného, ale v podstatě nenápadného studenta na Fakultě architektury v Brně, kde dokončoval diplomovou práci u Prof. Miroslava Masáka v roce 1998. Předtím praktikoval rok v pražských ateliérech Karla Pragera a Zbyška Stýbla, zde mu bylo nabídnuto, aby studium dokončil na FA ČVUT. Leč skromný hoch se vrátil na rodnou Moravu a to nejen dostudovat, ale i bydlet a pracovat. Vzpomínám si, že mě zaujal svým precizním přístupem, s jakým zpracoval tvorbu nizozemského architekta Wiela Aretse při školní exkurzi po soudobé architektuře Nizozemska. Následně podnikl studijní cestu po Kanadě a USA, kde se především soustředil na stavby F. L. Wrighta. Není to tak dávno, kdy se podělil již jako externí pedagog FA VUT v Brně o poznatky z této cesty na přednášce pro diplomanty. Ač rodák z Nového Jičína (20. 7. 1974), prožil většinu mládí v Kopřivnici a nebál se otevřít zde architektonické studio s vlastním domem. Mimochodem, když jsem tento dům poprvé navštívil v rámci studentského workshopu na Pustevnách, bylo to pro mě doslova zjevení a následně jsem jej recenzoval v časopise *Architekt* 12 / 2003 v článku *Cesta za dřevěným domem*. S Kamilem, který vyvinul neuvěřitelnou iniciativu a prokázal skvělé organizační schopnosti, jsem se opět setkal na jím iniciovaném workshopu v Kopřivnici, kde se sjelo přes sedmdesát studentů z brněnské fakulty. Následovala spolupráce při vedení diplomových prací s tématem brněnského výstaviště, ještě s Pavlem Radou a Milanem Rakem. Obdivoval jsem klid a trpělivost, s jakou Kamil přistupoval k studentským výtvorům. Dokonalý protipól mých cholerických korektur. Poslední diplomní projekty s tématem obnovy zámku v Uhřicích roku 2007 vedl již sám a u studentů byl oblíbený a neměl o ně nikdy nouzi. Co ovšem zasluhuje největší obdiv, je jeho osvětová činnost v regionu a schopnost přesvědčit investory, že autorský návrh od schopného, talentovaného a invenčního architekta je vždy výhrou oproti domku z katalogu. Za to vděčí své skromnosti, preciznosti, důkladnosti a pracovitosti.

V současné době projektuje a realizuje dům v Jevanech, což svědčí o tom, že kvalitní architektura made in Kamil Mrva se prosazuje i mimo region. Kromě již zmíněného vlastního domu s ateliérem v Kopřivnici, jenž byl rovněž publikován v knize *Domy, Prostor 2006*, hodnotím nejvýše rodinný dům na Dolní Bečvě. Je symptomatickým důkazem, že i v CHKO lze postavit, i přes nesmyslné požadavky „ochranářů přírody“, kteří ovšem mluví do architektury, mimořádně kvalitní dům, pokud má člověk osvěceného investora a trpělivého a vytrvalého architekta. Myslím, že nejpůsobivější domy jsou ty, v nichž dominuje jasná, jednoduchá hmota, materiál, proporce a typické podtržení domu, jenž se vznášejí nad zemí. Jako úžasné zjevení se jeví rekonstrukce domu v Bernarticích nad Odrou pro firmu UAX, připomíná mi to pohádku, která se odporující žabák promění polibkem ve sličného prince. Zkrátka ateliér KM zraje s každou další realizací jako kvalitní víno. Ateliér přitahuje svou skvělou pověstí nejen zájem investorů, ale i studentů a absolventů fakult architektury. Věřím, že publikace, kterou otvíráte a Kamil Mrva si ji dává symbolicky ke svým kristovým létům, přesvědčí svými realizacemi a projekty další investory, že oslovit ateliér tohoto architekta je ta správná volba.

Karel Doležel, Brno 27. 8. 2007

The Refined Austerity of Architect Kamil Mrva

I met Kamil when he was a hard-working though inconspicuous student finishing his dissertation for Prof. Miroslav Masák at the Faculty of Architecture in Brno in 1998. He had previously interned in the Prague studios of Karl Prager and Zbyšek Stýbl, where he received an offer to complete his studies at the Faculty of Architecture at the Czech Technical University. This modest young man returned to his native Moravia not only to finish his studies, but to live and work. I recall that I was impressed by his precise understanding of the work of Dutch architect Wiel Arets on a tour of contemporary architecture in the Netherlands. Afterwards he made an academic tour of Canada and the United States, where he mainly focussed on the buildings of architect Frank Lloyd Wright. And it wasn't so long ago that he shared his experiences from these journeys in a lecture for students at the Faculty of Architecture at the Brno University of Technology. Despite being born in Nový Jičín (20. 7. 1974), Kamil Mrva spent most of his childhood in the town of Kopřivnice, where he opened an architecture studio in his own home. My first visit to this house during a student workshop at Pustevny was truly a revelation and I went on to review the building in my article entitled "In Search of a Wooden House" in the December, 2003 edition of the magazine *Architekt*. I encountered Kamil with his remarkable initiative and outstanding organizational skills at the workshop he put together in Kopřivnice for over seventy students from the Brno faculty. We subsequently worked together while supervising dissertations on the topic of the Brno Exhibition Grounds along with Pavel Rada and Milan Rak. I admired the calm and patience Kamil exhibited in dealing with the students' works. He is the perfect antithesis of my choleric nature. He managed the latest dissertation project in 2007 on the theme of renovating the chateau in Uhřice on his own and was extremely popular with the students. Nevertheless, he is due the greatest amount of admiration for his educational activities in the region and his ability to convince investors that an original design by a skilled, talented, and creative architect is always a better choice than a home selected from a catalogue. No easy task, he is able to accomplish this thanks to his modesty, precision, thoroughness, and his inexhaustible work ethic. He is currently designing and building a home outside of Prague in the town of Jevany, which proves that his work is also gaining attention outside of the immediate region. Along with his house and studio in Kopřivnice, which were also published in the book *Domy, Prostor 2006 (Houses, Space 2006)*, I rate the house he designed in Dolní Bečva as one of his top works. This structure is concrete proof that it is possible to build in protected landscape areas despite the unreasonable demands of environmentalists. This accomplishment speaks volumes of the extraordinary architecture that can be achieved when an enlightened and committed investor joins forces with a persevering architect. In my opinion the most impressive homes are those featuring distinct and simple material and proportions that emphasize the structure as it stands above the earth. Another remarkable work is the reconstruction of a building in Bernartice nad Odrou for the company UAX. The structure reminds me of a repulsive frog turned into a comely prince by a kiss. Simply put, with each additional commission the work of Kamil Mrva's studio matures like a bottle of fine wine. The studio's glowing reputation attracts the interest of not only investors, but also students and architecture school graduates. I trust that the projects illustrated in this publication will generate even more interest in the work of this fine young architect.

Karel Doležel, Brno, 27 August 2007

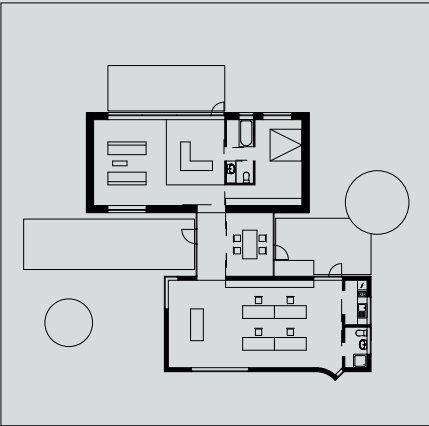
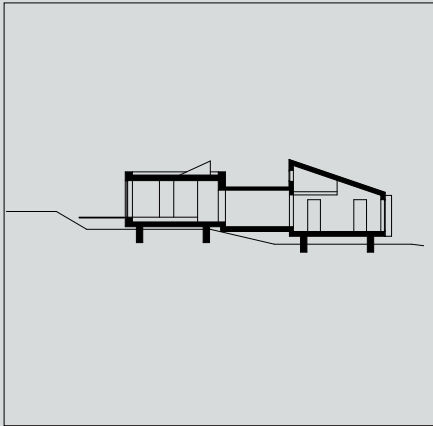

Realizace 2002–2006

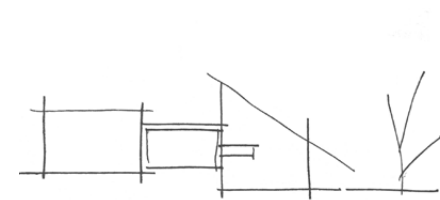
Studio-bydlení Kopřivnice 2002

Jižní pohled, vstupní část večer / South view, entrance area in the evening

Zdědil jsem zahradu po dědečkovi. Rozhodl jsem se postavit vlastní dům s ateliérem. Byl to počátek mé práce v daném regionu. Dům je stále živým projektem, podle aktuálních potřeb jak k bydlení tak k práci.

Je těžké psát o vlastním domě, jsem rád že jsem mohl si vyzkoušet jednu osobu jako klienta, architekta a stavební dohled nad stavbou.

Rodinný dům s ateliérem se nachází v mírně svažitém ovocném sadu, na parcele, ležící ve směru vrstevnic, boční strany novostavby jsou rovnoběžné s ohraničením pozemku. Dům uprostřed přírody poskytuje příjemné zázemí pro práci i bydlení.

Jedná se o dva objekty, které jsou propojené vstupním prostorem. Vnější charakter komplexu je navržen z přírodního materiálu: bydlení – režné zdivo, studio – dřevěný obklad, vstupní část – sklo. Borovicové dřevo symbolizuje spojení objektu s přírodou a tradicí valašsko-lašského regionu, sklo a beton upomínají na pozdější průmyslový charakter města. Zastřešení je navržené pultové, částečně kopírující současný reliéf daného území. Vstupní část doplňuje lehká dřevěná pochozí terasa. Před objektem je vybudována příjezdová komunikace s parkovacím stáním.

Parkoviště, vstup / Parking lot, entrance

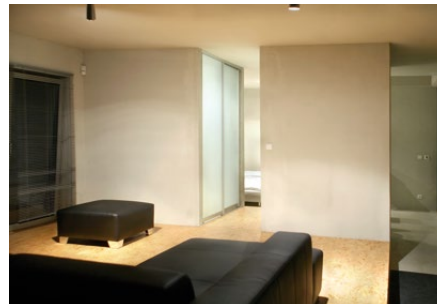

Studio, pracovní prostor / *Studio, office*

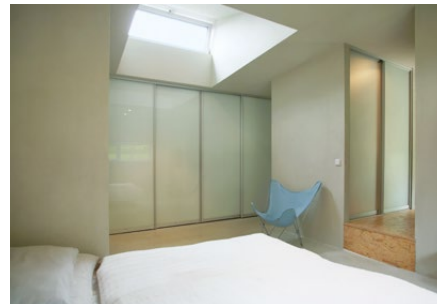
I inherited the garden from my grandfather and decided to use it to build my own house and studio. This project marked the beginning of my work in this specific region. The building is an ongoing project with regards to both living and work needs. While it is difficult to write about one's own home, I am glad to have had the opportunity to try my hand at being the client, architect, and construction supervisor on a single project.

The family home and studio are situated in a gently sloping orchard that runs along the contour of the land and the sides of the home are parallel with the borders of the property. The natural setting of the house provides a pleasant environment for both work and living.

The complex is composed of two buildings that are connected by an entrance section. The exterior of the complex is designed using natural materials: the residential section is of unfinished masonry, the studio has wood cladding, and the entrance section is made of glass. The pine symbolizes connection with nature and the traditions of the Wallachia-Lachia region, while the glass and concrete recall the later industrial character of the town. The pitched roof suggestively copies the slope of the building site. The entrance section also features a light wooden terrace. A driveway and parking area were built in front of the building.

Vstupní část večer / *Entrance area in the evening*

Ložnice / *Bedroom*

Zasedací místnost / Conference room

Detail oken / Window detail

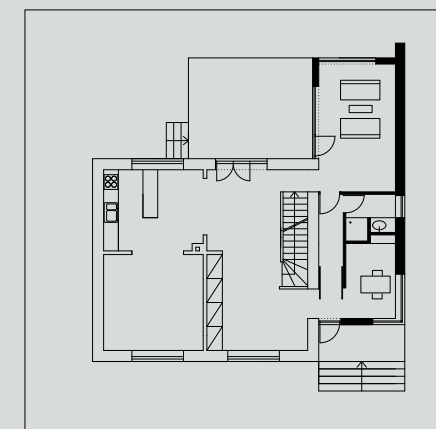
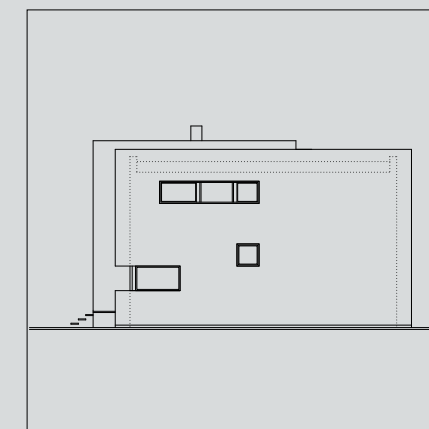
Rodinný dům Kopřivnice 2004

Přístavba, stavební úpravy

Pohled z ulice / View from street

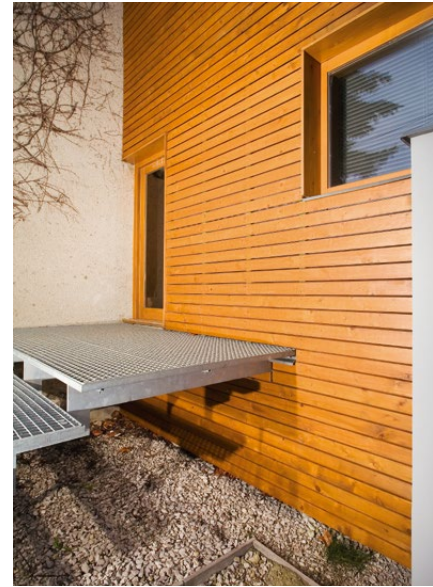
Půdorys 1. NP / First level floor plan

Pohled ze zahrady / View from garden

Detail vstupu / Entrance detail

S majiteli rodinného domu jsem se znal již nějakou dobu. Pro mne pěkná kostka zarostlá břechtanem v klidné lokalitě rodinných domů budované před 2. světovou válkou. V blízkosti dvojdomu architektů Šlapetových (bohužel nešťastně zrekonstruovaného). Zadání znělo rozšířit stávající dům, lepší vstupní prostory (původní vstup byl ze zahrady) a propojení domu se zahradou. Projekt přicházel na svět bez bolestí. Prakticky jsme se shodli již na prvních návrzích přístavby a rekonstrukce a dále jsme mohli propracovávat návrh a posléze projekt.

Přístavba je navržena z jihozápadní strany objektu, ve vzdálenosti cca 2m od hranice pozemku. Obvodové zdivo je navrženo zděné s kombinací dřevostavby. Stěna na podélné straně je navržena protipožární. Původní záměr přistavět „dřevěný box“ byl nahrazen zdivem.

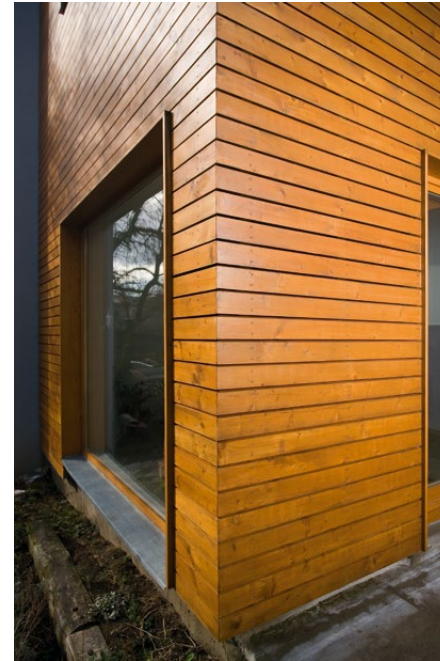
V přízemí přístavby se nachází nově navržený vstupní prostor s kanceláří, sociální zázemí, obývací pokoj s výstupem do zahrady. Stávající prostor přízemí domu byl zrekonstruován, je vytvořena nová kuchyň s rodinným pokojem, nové schodiště.

V patře přístavby je ložnice rodičů, šatní prostor, nově navržená koupelna. V patře původního domu jsou dětské pokoje s halou.

Rohové okno / Corner window

Detail dřevěného obložení / Wood cladding detail

Přístavba, pohled z ulice / Extension, view from street

Interiér obytné kuchyně / *Kitchen interior*

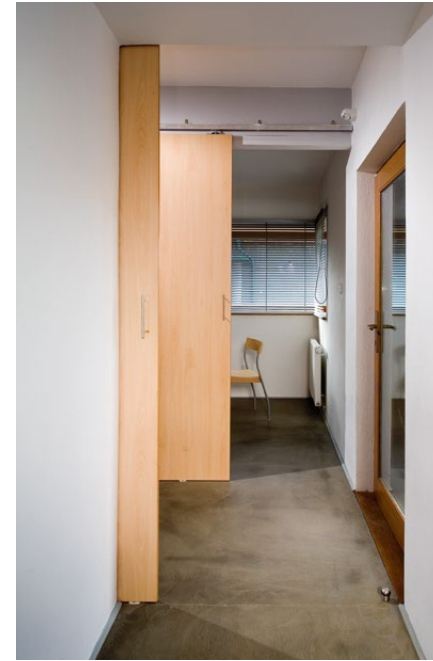

Interiér obývacího pokoje / *Living room interior*

Pohled ze zahrady, terasa / View from garden, terrace

The original home was a lovely square structure overgrown with ivy. It had been built prior to the Second World War and was located in a quiet residential area. The owner had been an acquaintance of mine before the beginning of the project. A duplex designed by the Šlapeta brothers is located nearby (though the unfortunate victim of a poor reconstruction).

The commission aimed at expanding the existing house, creating a more suitable entrance area (the original entrance was from the garden side of the house), and connecting the home with the garden. The design took shape with relative ease. There was virtual agreement on the very first ideas for the extension and reconstruction and we were able to quickly move on to elaborating the design and preparing the final plans.

The extension is designed for the southwest side of the house, at a distance of about 2 metres from the border of the parcel. The peripheral wall is a combination of masonry and wood cladding. The lengthwise wall was designed as a firewall. The original plan to add a “wooden box” was replaced by masonry.

The ground floor of the extension features the new entrance area with an office, restroom, and a living room that is connected to the garden. The existing ground floor of the original building was reconstructed to create a new kitchen with a family room, as well as a new staircase.

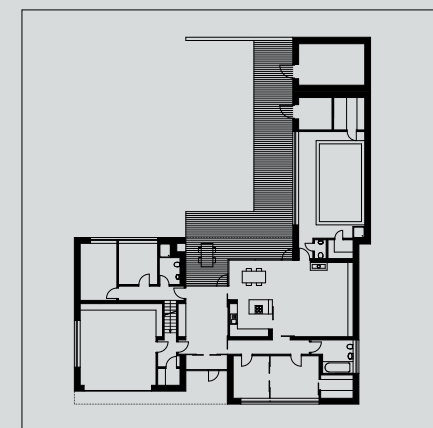
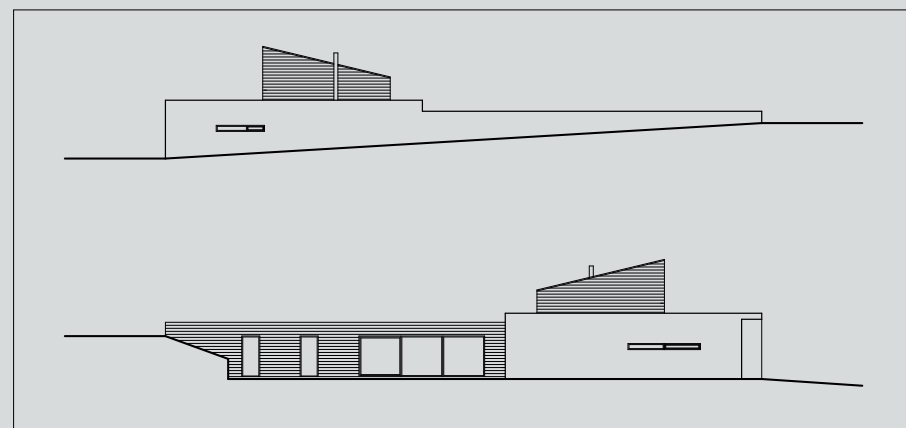
The upper floor of the extension features the master bedroom, closet space, and a new bathroom. The upper floor of the original home contains children’s bedrooms and a hallway.

Interiér, vstupní část / Interior, entrance area

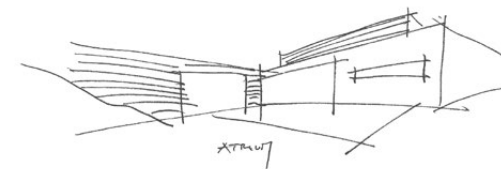
Rodinný dům Kopřivnice 2005

Átrium, zahrada / Atrium, garden

Zajímavý nevelký pozemek v blízkosti centra města na který je přístup ze dvou cest (obdoba parcely RD Schönových v nedalekém Příboře, navržený bratry Šlapetovými). Investoři, žijící v dvoupokojovém bytě (s dvěma dětmi studující vysokou školu), chtěli relaxační dům, který bude jiný než ostatní domy nové výstavby v okolí. Náročný klient, to je práce pro architekta, bojovat s kompromisy jak na malém území připravit dům pro spokojenost celé rodiny.

Celková dispozice domu je navržena ze dvou částí, které v půdorysu objektu „tvorí písmeno L“. První část domu, bližší k přístupové komunikaci, je řešena jako přízemní objekt pro společenské využití rodiny. Druhá část objektu je navržena pro sportovně relaxační využití rodiny, navazující na zahradu, oddychový prostor. Dům je částečně zapuštěn do terénu, vytváří atrium - soukromí pro bydlení rodiny.

Rodinný dům je navržen jako přízemní s vestavěným patrem. V přízemí rodinného domu se nachází vstupní prostory se šatnou, obytná část rodiny – obývací prostor s kuchyní, koupelna rodičů, ložnice rodičů, pracovní část.

V druhé části přízemí rodinného domu se nachází garáž, technické zázemí, koupelna dětí, dva pokoje dětí.

Přízemí je pojato jako velkoprostorová dispozice soudobého trendu. Otevřená dispozice umožňuje provoz kuchyně, jídelny a obývacího pokoje v jednom prostoru. Vstupní část s šatními a skladovými prostory, zádveří je propojeno vstupní chodbou s obývacím prostorem.

Ze strany zahrady je navržena rekreační terasa, opticky dochází k propojení interiéru a exteriéru pomocí prosklených částí domu. Část terasy okolo domu je překryto zastřešením.

V patře rodinného domu se nachází pokoj hostů, herna, skladové prostory, galerie s prosvětlením obývacího prostoru domu.

Z obývacího prostoru můžeme projít do sportovně relaxační části domu. Zde je navržen vnitřní bazén s příslušenstvím, koupelna, technická místnost a sklad zahradních a venkovních potřeb pro údržbu domu.

The building site was a rather small interesting parcel near the centre of town with access from two sides (similar to the Schön family home designed by the Šlapeta brothers in nearby Příbor). The clients, a couple living with their university-aged children in a two-room flat, wanted a relaxation home that would be different than the other houses in the surrounding development. It is a challenge for an architect to work with a demanding client and to fight for compromises in order to build a house on a small parcel that will satisfy the entire family.

The house is designed with an “L” shaped floor plan. The first section of the home, the one closest to the driveway, is single level and is intended for social use by the family. The second section of the home is connected to the garden and is designed for sport/relaxation use by the family. The house is partially sunk into the terrain to create an atrium and privacy for the family.

The family home is designed as a single level building with a built-in upper floor. The ground floor of the house features an entrance area with a closet and the residential area for the family including a living room with kitchen, the master bedroom and bathroom, and a working section.

The second ground floor wing contains the garage, the furnace room, children’s bathroom, and two children’s bedrooms.

The ground floor is conceived as a modern open space area. This undivided layout enables kitchen, dining room, and living room functions to occur in a single space. The entrance area with closets is connected to the living room by a hallway.

A recreation terrace is designed on the garden side of the home and provides an optical connection of the interior and exterior through glazed wall sections. Part of the terrace next to the house is covered by an overhang.

The upper level of the family home features a guest room, a play room, storage areas, and a gallery that brings light to the residential area of the house.

The sport/relaxation section of the home can be accessed through the residential section. This section includes an indoor swimming pool, a bathroom, the furnace room, and a storage area for garden and outdoor equipment for house maintenance.

Pohled východní, vstupní část / East view, entrance area

Detail interiéru, pohled do galerie / Interior detail, view of the gallery

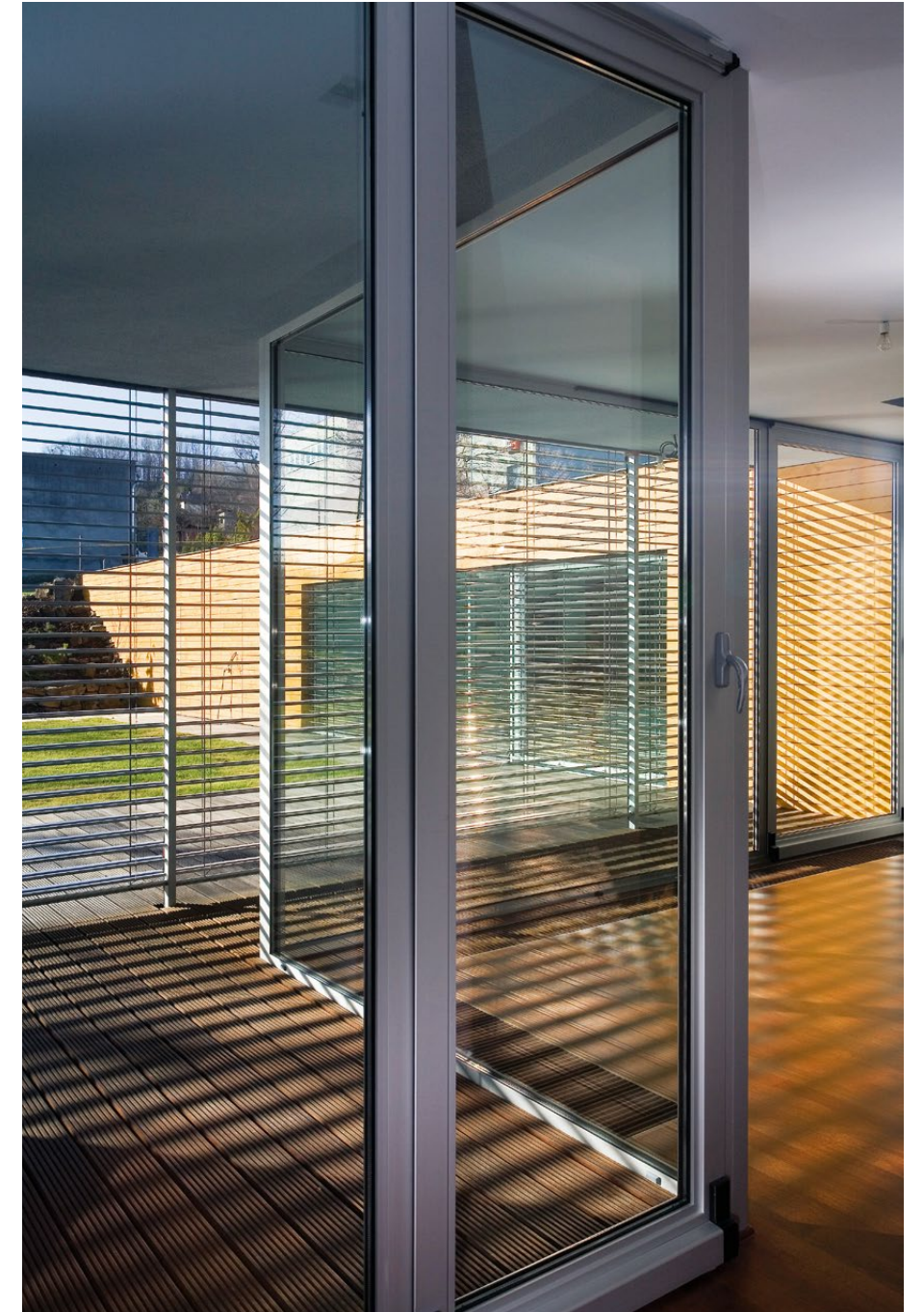

Pohled západní, ze zahrady / West view from garden

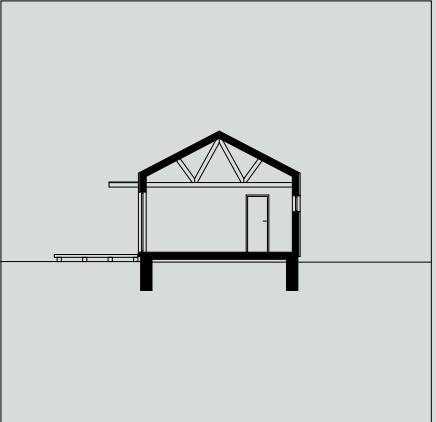
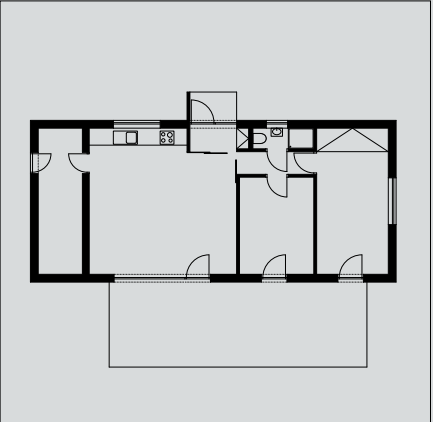
Pohled z relaxační části / View from relaxation section

Detail skleněné stěny ve vstupní části
/ Detail of glazed wall in entrance area

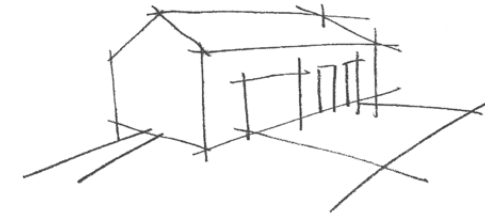
Rodinný dům Dolní Bečva 2006

Pohled jižní / South view

Jeden z doposud pro mne nejkrásnějších projektů. Malý pozemek, malý dům, málo financí, to byl začátek, ale volná ruka tvorby architekta, proč? Protože investorem je můj bratr s rodinou. Zvolili jsme jednoduchou cestu výstavby, svépomocí. Zároveň jsme vykonávali také stavební dozor. Jsem rád že si můžu obléci montérky a hurá na stavbu.

Dva roky nám trvalo vyřízení stavebního povolení, jsme v chráněné krajinné oblasti a úřady ne vždy vnímají kladně naše návrhy. O to víc potěší, když již při realizaci této stavby vás oslovují potencionální klienti k dalším projektům.

Jedná se o přízemní dům, půdorys podélného obdélníku připomínající klasickou zástavbu historických domů daného regionu.

V navrženém domě se nachází zádveř s šatnou, obývací prostor s kuchyňským koutem, sklad s technickým zázemím domu, ložnice rodičů s šatnou, koupelna a dětský pokoj.

Vnější charakter je navržen z přírodního materiálu: dřevěný modřínový obklad, s kombinací moderního zasklení. Zastřešení je navržené sedlové. Z jižní strany rodinného domu je navržena lehká dřevěná pochozí terasa, která opticky rozšiřuje obývací prostor směrem do exteriéru. Objekt rodinného domu je navržen jako dřevostavba.

Vstupní část, pohled severní / Entrance area, north view

Pohled ze zahrady / View from garden

This house is one of the most beautiful projects I have built so far. It featured a tight parcel, a small house, a minute budget, but creative freedom for the architect. Why? Because the client was my brother and his family. We chose a simple way to build – DIY. We also served as construction supervisors. I enjoyed being able to put on my overalls and getting my hands dirty.

It took us two years to arrange building permission; we are situated in a protected area and the authorities don't always agree with our designs. But this only made it more satisfying when we were addressed by potential new clients while working on this home.

The single level rectangular house is reminiscent of typical family homes that were built earlier in this specific region.

The home includes an entrance area with a closet, a living room with connected kitchen, a storage area/furnace room, a master bedroom with closet, bathroom, and a children's room.

The exterior of the house is designed using natural materials: larch cladding combined with modern glazing. The home has a saddle roof. The south side of the house features a light wooden terrace that optically expands the living area outward. The family home is a wood frame structure.

Interiér obytné kuchyně / *Kitchen interior*

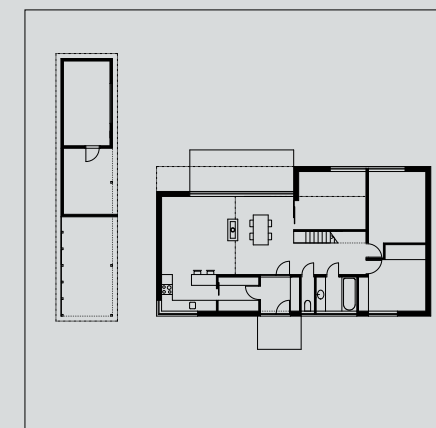
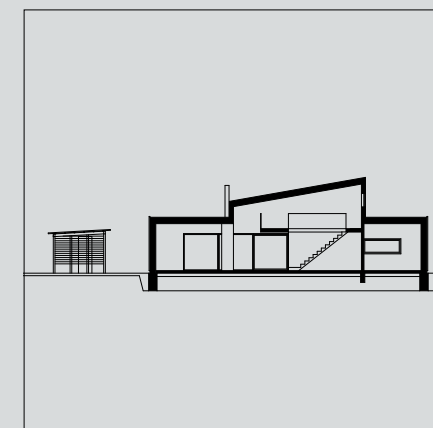

Interiér, vstupní část / *Interior, entrance area*

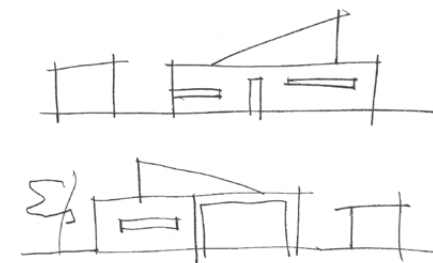
Rodinný dům Kopřivnice 2006

Pohled západní / West view

Manželé Bužgovi přišli do ateliéru v roce 2004 s jasnou představou: nízko energetický dřevěný dům nejlépe přízemní. Dům byl dokončen a zkolaudován na sklonku roku 2006.

Rodinný dům je navržen jako přízemní s vestavěným patrem. V přízemí rodinného domu se nachází vstupní prostory se šatnou, obytná část rodiny – obývací prostor s kuchyní, ložnice rodičů, koupelna, wc, pracovna a pokoj dítěte. Mezi vstupním prostorem a kuchyní je technické zázemí. Otevřená dispozice umožňuje provoz kuchyně, jídelny a obývacího pokoje v jednom prostoru. Ze strany zahrady je navržena rekreační terasa, opticky dochází k propojení interiéru a exteriéru pomocí prosklených částí domu. V patře rodinného domu se nachází prostor pro relaxaci, skladové prostory.

Z východní strany rodinného domu, směrem k ulici Záhumenní, je navrženo zastřešené automobilové stání, zastřešená terasa pro relaxaci rodiny, skladový objekt pro uskladnění zahradní a udržovací techniky domu

Nosná konstrukce rodinného domu, včetně zahradního domu a automobilového stání je ze dřeva. Skladba obvodové konstrukce je s dřevěných nosných sloupků, tepelné izolace, difúzní folie, dřevěných latí, a fasádních barevných cemento-třískových panelů. Vnitřní povrch stěn tvoří parozábrana, v interiéru kombinace sádkartonových stěn, dřevoštěpkových desek. Nadstavba je navržena v dřevěném borovicovém obkladu přírodního odstínu.

Detail fasády / Façade detail

Detail terasy / Terrace detail

Pohled východní, vstupní prostor / East elevation, entrance area

Interiér obývacího pokoje / Living room interior

Mr. and Mrs. Bužga came to my studio in 2004 with the clear idea of building a low energy wooden home, preferably single level. The house was completed and passed final inspections at the end of 2006.

The family home is designed as a single level building with a built-in upper floor. The ground floor of the house features an entrance area with a closet and the residential area for the family including a living room with kitchen, the master bedroom, bathroom, toilet, office, and children's room. The furnace room is located between the kitchen and the entrance space. This open layout enables kitchen, dining room, and living room functions to occur in a single space. A recreation terrace is designed on the garden side of the home and provides an optical connection of the interior and exterior through glazed wall sections. The upper level of the family home has a space for relaxation and storage areas.

A covered parking space, a covered terrace for family relaxation, and a storage shed for gardening and home maintenance equipment are located on the east side of the home facing Záhumně St.

The house, garden shed, and parking space are all wood frame structures. The peripheral walls are composed of wood support columns, thermal insulation, a diffusion barrier, wood lath, and coloured fibre-cement façade panels. The interior surface of the walls is composed of a vapour barrier and a combination of drywall and wood chip panels. The superstructure has pine cladding with a natural finish.

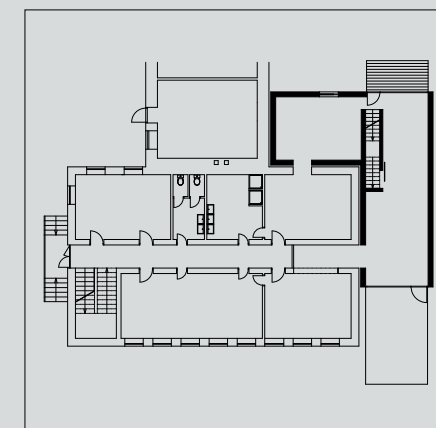
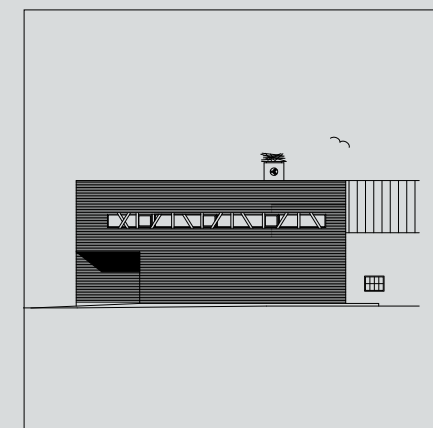
Detail schodiště / Staircase detail

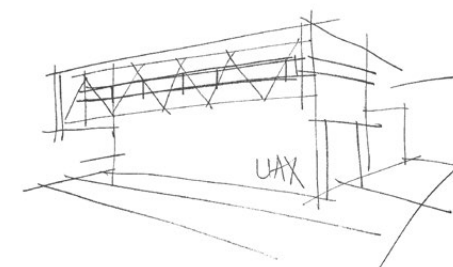
UAX Bernartice nad Odrou 2006

Rekonstrukce

Firma UAX se zabývá výrobou a prodejem oblečením pro volný čas. Firma s mladými lidmi se obrátila na mne, zda-li bych nevypracoval návrh rekonstrukce s dostavbou objektu uprostřed obce Bernartice. Byla to pro mne výzva, pracovat na projektu s lidmi stejného věku. Přáním klienta bylo zvýšení komfortu užívání budovy, zvýšení reprezentačních prostor firmy, a navenek vytvořit nový kabát objektu. Rekonstrukce se dokončila a kolaudace proběhla v březnu 2007.

Objekt se nachází v areálu bývalé farmy, pochází z osmdesátých let 20. století. Tenkrát sloužil jako administrativní budova pro farmu, jedná se o dvoupodlažní nepodsklepenou budovu s plochou střechou. Objekt je založen na podélném nosném systému, obvodové zdivo je tvořeno škvárbetonovými tvárnicemi, stropy žb panely. Fasády jsou z břizolitových omítek kombinace šedé a červené barvy.

Navrhovaná přístavba respektuje dané okolí, ctí uliční čáru, snaží se chovat jako soudobá stavba odpovídající dnešní době tak jako okolní stavby vypovídající o dobách, ve kterých byly vybudovány. Z hlediska funkčního, provozního využití a architektonického pojetí je objekt řešen spolu s navrhovanou přístavbou komplexně – jeden celek. Dává tím možnost vyniknout kapličce v blízkosti objektu.

Stávající objekt si z většiny ponechává dispoziční řešení, provozně je zčásti upraven – je navržena změna vstupu do objektu.

První nadzemní podlaží zahrnuje původní výrobní prostory, navržený sklad expedice, kotelnu, rozšíření tisku, v přístavbě se nachází vstupní prostor bezbarierový pomocí rampy, obchod.

Druhé nadzemní podlaží zahrnuje nové výrobní prostory pro šití, 2 sklady, sociální příslušenství, jídelnu, šatnu, sklad a fotoateliér, prostor administrativy. V přístavbě administrativní prostor pro vedoucího, grafika, účetního. V tomto podlaží se nachází terasa sloužící k relaxaci, je orientována k dvorní /zahradní/ části parcely, a je přístupná jak ze stávajících prostor tak z přístavby. Obě podlaží jsou propojena přímým 1-ramenným schodištěm v přístavbě, a stávajícím 2-ramenným schodištěm v původním objektu. Původní vstup je navržen jako zásobovací, nový pro veřejnost je umístěn v přístavbě.

Pohled jižní, přístavba / South view, extension

Původní foto objektu / Original photo of building

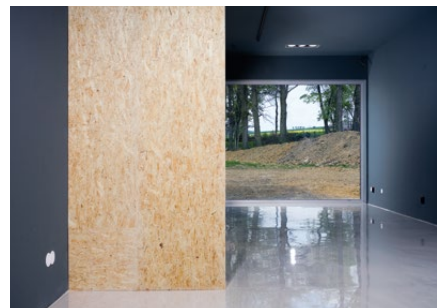
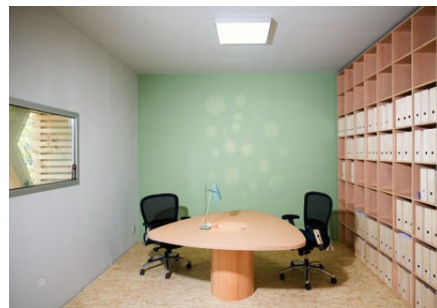

Vstupní část / Entrance area

Interiér přízemí přístavby – showroomu / Interior of extension ground floor - showroom

Interiér patra, kancelář / Upper floor interior, office

Průchod mezi původním objektem a přístavbou
Passageway between original building and extension

The company UAX manufactures and sells recreational clothing. This company of young people turned to me with a request to design the reconstruction and extension of their building in the centre of Bernartice. It was an interesting challenge for me to work on a project with people the same age as me.

The client desired to increase the comfort of the building, to expand the formal company space, and to create a new façade for the structure. Reconstruction work was completed and building inspection was passed in March, 2007.

The two-floor building with a flat roof and no cellar is situated on the grounds of a former farm and originally dates to the 1980s. At that time it served as the farm administration building. The building rests on a longitudinal support system; the walls are made of cinderblock and the ceilings are from reinforced concrete panels. The façades are from grey and red tinted plaster.

The building extension respects the given location, the frontage line, and attempts to behave as a contemporary structure that speaks to the time it was built in the same way that surrounding buildings bear witness to the periods in which they were constructed. Architecturally and from a functional perspective the building and the extension are comprehensively designed as a single whole that conforms to the genius loci of the site. A small chapel nearby adds to the special atmosphere.

While the layout of the existing building is mostly preserved, a newly designed entrance partially modifies operational flow.

The first level includes original production spaces, a newly designed shipping storage area, the boiler room, and the expanded printing press. The extension features the barrier-free entrance space and a retail shop.

The second level contains new sewing production spaces, two stockrooms, restrooms, a cafeteria, locker room, a storage area and photography studio, as well as administrative offices. The second level of the extension holds administrative offices for the director, the graphic designer, and the accountant. This floor also includes a relaxation terrace facing the courtyard/garden section of the parcel that is accessible from the existing building as well as the new extension. Both levels are connected by a direct single flight staircase in the extension and the existing double-flight staircase in the original building. The original entrance has been converted into a service entrance; the new entrance area is located in the extension.

Identifikační údaje

Studio – bydlení v Kopřivnici, 2002

Adresa: Kopřivnice, ul. Záhumenní 1358
Investor: Kamil Mrva
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Martin Janek, Pavel Slíva
Dodavatel: svépomocí
Subdodavatel: Profinvestik s.r.o. FM,
Alumatik v.o.s., Dewi Ostrava, Fa Janiček
Projekt: 2000
Realizace: 2001–02
Zastavěná plocha: 182 m²

Rodinný dům v Kopřivnici, 2004

Adresa: Kopřivnice, ul. Tyršova 504
Investor: manželé Holubovi
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Lenka Burešová,
Martin Jeřábek
Dodavatel: Fa Kovarčík
Subdodavatel: Profinvestik s.r.o. FM,
Alumatik v.o.s., Dewi Ostrava
Projekt: 2003
Realizace: 2004
Zastavěná plocha přístavby: 69 m²

Rodinný dům v Kopřivnici, 2005

Adresa: Kopřivnice, ul. Květinová
Investor: manželé Pancovi
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Lenka Burešová,
Jaroslav Holub, Martin Jeřábek
Dodavatel: Fa Megas s.r.o.
Subdodavatel: Alfest Lučina,
Stekoprodukt s.r.o.
Projekt: 2003
Realizace: 2004–05
Zastavěná plocha: 325 m²

Rodinný dům v Dolní Bečvě, 2006

Adresa: Dolní Bečva, parc. č. 63/5
Investor: Daniel a Petra Mrvovi
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Blaženka Bebek,
Lenka Burešová, Jaroslav Holub,
Martin Jeřábek
Dodavatel: svépomocí
Subdodavatel: Fa Mikulenska, Alfest Lučina,
Stekoprodukt s.r.o., Fa Jurák
Projekt: 2004–05
Realizace: 2006
Zastavěná plocha: 78 m²

Rodinný dům v Kopřivnici, 2006

Adresa: Kopřivnice, ul. Duhová
Investor: manželé Bužgovi
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Jaroslav Holub,
Martin Jeřábek, Bohuslav Kunat
Dodavatel: Commodum s.r.o.
Subdodavatel: Fa Václavík, Alfest Lučina,
Belva s.r.o.
Projekt: 2005
Realizace: 2006
Zastavěná plocha: 144 m²

UAX v Bernarticích nad Odrou, 2006

Adresa: Bernartice nad Odrou, č.131
Investor: UAX v.o.s.
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Bohuslav Kunat,
Jaroslav Holub, Martin Jeřábek
Technický dozor investora: Petr Konečný
Dodavatel: Fykony s.r.o., Alfest Lučina,
Elektro Holub
Projekt: 2005
Realizace: 2006–07
Zastavěná plocha přístavby: 78 m²
www.uax.cz

Kamil Mrva 2

Neuběhlo ani pět let a kopřivnický pětatřicátník přichází již s druhou knihou o produkci vlastního ateliéru. V našich podmínkách již věc vídaná (Kroupa, Koucký, Fránek, Pelčák, Rusín & Wahla, Burian & Křivinka, Atelier 8000 aj.) Já byl požádán opět o úvod, byla mi poskytnuta i záloha, já se marně snažil přesvědčit Mistra, ať to nedělá, ale ouha, už se stalo, a tak s houserem v zádech, překousnutým jazykem se snažím dostát předplacenému slibu. Je to samozřejmě pocta, které si velmi vážím, byť díky změně pracoviště, kdy hlavním předmětem je nyní psaní památkářských vyjádření, mě již psavost opustila a díky věku i značná skepse se dostavila. Leč při pohledu i osobním zážitku z dalších staveb ateliéru a setkání s Kamilem se mi vrací vzácně příjemný pocit, že je možné v Čechách, na Moravě a ve Slezsku objevit kvalitní současnou architekturu. Případ Mrva, misionář soudobé architektury, jak byl označen již v tisku, má doslova pohádkové pokračování. V úvodu první knihy končím přáním, že tento soubor prací snad přesvědčí další investory, neboť oslovení ateliéru Kamil Mrva je ta správná volba. Kniha 2, která přináší další realizace za poslední tři roky, některé byly již v podobě projektů v knize první, je skvělým důkazem, že záměr se zdařil. Kniha první končí znamenitou rekonstrukcí pro firmu UAX v Bernarticích nad Odrou, ostatní realizace byly rodinné domy. Zde vidím zásadní posun, od malých staveb k hotelu Olympia v Kopřivnici, obytnému souboru v Ostravě, rekreačnímu areálu na Horní Bečvě. Samozřejmě, že ekologické principy, včetně používání konstrukčního dřeva zůstávají, ale objevuje se i tradiční zdivo, beton, sklo, jediné tak lze rozšířit repertoár, konstrukce a materiály jsou jistě důležité, ale rozhodující je architektonická invence a schopnosti prosadit návrh přes stále bytníci byrokracii na všech frontách. A Kamil Mrva je skutečně neuvěřitelný, vždy příjemný gentleman s vybraným chováním, v padnoucím obleku, před kterým se stydím použít sprosté slovo. Předpokládám, že to potvrdí všichni, samozřejmě kromě úředníků a jeho odpůrců, kteří se s ním potkali a potkají. Je mi až stydno za lidi, kteří brání jeho projektům z pozic ochránců přírody. Vždyť samotné realizace jsou v jeho případě případnou a místy dokonalou symbiózou soudobé architektury s přírodou. I invenční přístup k historické architektuře je důkazem citlivého přístupu architekta k odkazu minulosti. To mě uchvátilo na příkladu revitalizace stodoly v Kojetíně, pískovcové stěny z poloviny 19. století byly zachovány a naprosto novodobým způsobem prostor vyřešen pro novou funkci, naprosto ideální, vskutku evropsky standardní ukázka přístupu k historické architektuře. Zkrátka, abych příliš Kamilovi nelichotil, ale jeho přístup k architektuře mi skutečně připomíná letošního laureáta Pritzker Prize, Švýcara Petera Zumthora. Ten také začínal malými dřevostavbami a postupně (na až ne tak mnoha objektech) předvedl symfonii svého tvůrčího génia ve dřevu, skle, betonu, kameni. Právě tak se rozvíjí i tvorba ateliéru Kamila Mrvy. Lehce nabývá na objemech, ale přitom neztrácí na kvalitě. Naopak, zkušenosti přinášejí preciznější a funkčnější detaily, jasnější, průzračnější koncepty. Přesvědčivější architektonické estetické působení. Zde mě z projektů zaujal rodinný dům do Brušperku, zcela v souladu s přírodním okolím, něco jako Zumthorovy lázně ve Vals. Klid materiálů, ale hudba prostorů a padnoucí kompozice, schválně, jsem zvědav, jaká realizace bude otevírat knihu 3., o níž snad již nemůže být pochyb. Kvalitu prací ateliéru mi nejlépe charakterizuje scéna, kdy přijel zdáli investor, zastavil svůj „offroad“ před studiem na Záhumenní 1358. Ukázal prstem na vlastní objekt studia a Kamilova domu a poté zasněně, jako vášnivý sběratel obrazů před dílem svých snů, pronesl: **chci přesně toto, ještě jednou.** Ale ateliér Kamila Mrvy zatím není (na- nebo nane- štěstí?) dodavatelem katalogových domků, tak zakázku neodmítl, ale zručně přesvědčil kupce, že pro něj bude vhodnější trochu jiný, ale zcela originální dům, zkrátka každá ruka potřebuje jinou rukavici a noha nohavici. Nezbyvá než popřát ateliéru úspěšné proplutí krizovými vodami, které našťestí zatím nedorážejí, a těšit se na brzké realizace, které jsou zde pouze v návrzích.

Karel Doležel, Brno 29. 10. 2009

Kamil Mrva 2

It hasn't even been five years and the thirty-five-year-old from Kopřivnice has come out with a second book of his studio's work – not unseen in our recent history (Kroupa, Koucký, Fránek, Pelčák, Rusín & Wahla, Burian & Křivinka, Atelier 8000 and others).

I was again asked to write an introduction; I even received a retainer. I tried in vain to convince the boss not to do it, but alas, there it was, and so – biting my tongue and with lumbago in my back – I'll try to keep my pre-paid promise. It's an honour, of course, which I deeply appreciate. Due to a new job where my main task is now writing opinions on monument conservation, however, my writing has left me and a certain scepticism has even set in due to my age. Yet in viewing the studio's other buildings, from my personal experience with them and in meetings with Kamil, I return to the preciously pleasant sentiment that in Bohemia, Moravia and Silesia one can indeed find high-quality contemporary architecture.

The story of Mrva, a “missionary of contemporary architecture” as he has been called in the press, continues on like a fairy tale. In my introduction to the first book, I end with the hope that that body of work would serve to persuade additional investors that working with Kamil Mrva's studio is the right choice. Book 2, which presents additional realisations from the past three years – some of which appeared in the first book as designs, is a great piece of evidence that this hope has come to fruition. The first book ends with a splendid reconstruction for the UAX company in Bernartice nad Odrou while the other realisations were family houses. Here, I see a fundamental shift from small structures to the Hotel Olympia in Kopřivnice, the residential colony in Ostrava and the recreational facility in Horní Bečva. Of course, the environmental principles remain – including the use of construction wood – but traditional brickwork, concrete and glass appear as well. Only in this way can he expand his repertoire; the design and materials are surely important, but what is decisive are architectural invention and the ability to implement a proposal despite a formidable bureaucracy on all fronts. And Kamil Mrva is unbelievable – always a pleasant gentleman with a polite manner and in a well-tailored suit, with whom I am embarrassed to use vulgar expressions. I expect that everyone will confirm this, except of course for the bureaucrats and his enemies, who encounter him again and again. I'm embarrassed for those who resist his projects for reasons of environmental protection: His realisations represent a cogent and in some cases perfect symbiosis of contemporary architecture and nature.

And his inventive approach to historical architecture is proof of Mrva's sensitive approach to the legacy of the past. I was fascinated, for example, by his renovation of the barn in Kojetín where sandstone walls from the middle of the nineteenth century were preserved and the space was reshaped for a new function in a very modern way – ideal, a standard specimen of how to approach historical architecture. I don't want to flatter Kamil excessively, but his approach to architecture really reminds me of this year's Pritzker Prize laureate, Peter Zumthor of Switzerland. He, too, began with small wooden structures and gradually (in not all that many structures) presented a symphony of his creative genius in wood, glass, concrete and stone. This is exactly how the work of Kamil Mrva's studio is developing. It is slowly increasing in its proportions while losing none of its quality. To the contrary, experience has fostered more precise and more functional details, clearer and more transparent designs – in short, more convincing architectural and aesthetic work.

Here I was intrigued by the family house in Brušperk, in complete harmony with its natural surroundings, something akin to Zumthor's Therme Vals. Tranquillity of materials but music of space and a fitting composition – I'm curious what realisation will open Book 3, which will undoubtedly appear in due time. The quality of the studio's work is best characterised for me by the scene where an investor arrived from afar and parked his “off-road” in front of the studio at Záhumenní 1358. He pointed at the studio building and Kamil's home and, dreamily, like a passionate art collector viewing the work of his dreams, said: **That's exactly what I want, another one.** But Kamil Mrva's studio is not at present (fortunately or unfortunately?) a provider of catalogue houses, so without refusing the order Mrva adroitly persuaded the buyer that a slightly different but completely original house would be more suitable for him – in short, every hand needs a different glove and every foot a different shoe. All that remains is to wish the studio a successful voyage over troubled waters, which fortunately are thus far not pounding too hard, and to look forward to future realisations of structures which are now merely designs.

Karel Doležel, Brno, 29 October 2009

Realizace 2006–2009

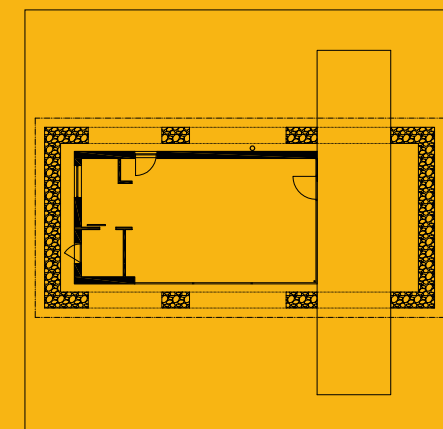
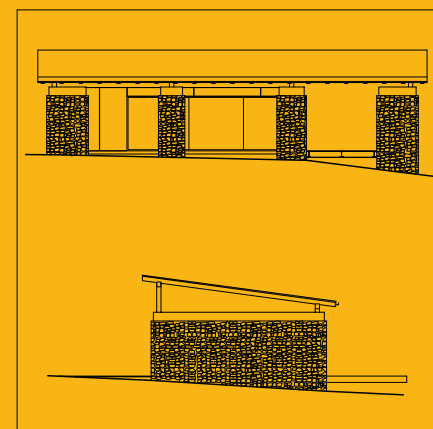

Rodinný dům - ateliér   Kojetín   2007

Rekonstrukce

Pohled východní / East view

Je radost, když Vás investor osloví k dalšímu zajímavému projektu. Prvním projektem byla realizace přestavby firemního sídla UAX v Bernarticích. Druhým projektem je ateliér a bydlení na Kojetíně. Výjimečný investor, výjimečné místo, další výzva pro architekta.

Pozemek se nachází uprostřed obce Kojetín, nedaleko Nového Jičína, na kopci s výhledem do krajiny. Záměrem investora bylo v první fázi zrekonstruovat objekt bývalé stodoly pro bydlení a práci a v budoucnu postavit nový rodinný dům v sousedství. Stávající pískovcové zdi a pilíře z roku 1862 zůstaly zachovány. Navržen byl zpevňující betonový věnec, do kterého je kotvena lehká pultová střecha. Dovnitř původní stavby je vložen kubus vlastního objektu – ateliéru. Tato vnitřní dřevostavba se k jihu a k západu otevírá prosklenými stěnami. Výrazným kompozičním prvkem je terasa, která vybíhá z objemu nad svažitý terén zahrady. Koncepce jednoho prostoru vychází z historie bydlení našich předků v tomto regionu. Vše potřebné se odehrávalo v jedné jizbě; kuchyňský kout, posezení, kout pro spaní i práci. V obytném prostoru je navržena kuchyně, jídelna, posezení s pracovním a ložnicí s koupelnou. Terasa má krytou část pro letní posezení a vybíhající sluneční palubu.

Objekt je navržen z přírodních materiálů. Nosná konstrukce a lehké zastřešení je ze dřeva, provětrávaná fasáda z pohledových cetrisových desek. Prosklené části budovy byly realizovány z izolačního dvojskla s hliníkovými rámy v odstínu fasády. Terasa je z ocelových nosníků překrytých dřevěnou palubou.

Původní stav, pohled jižní / Original state, south view

Pohled západní / West view

Interier / Interior

Interior / Interior

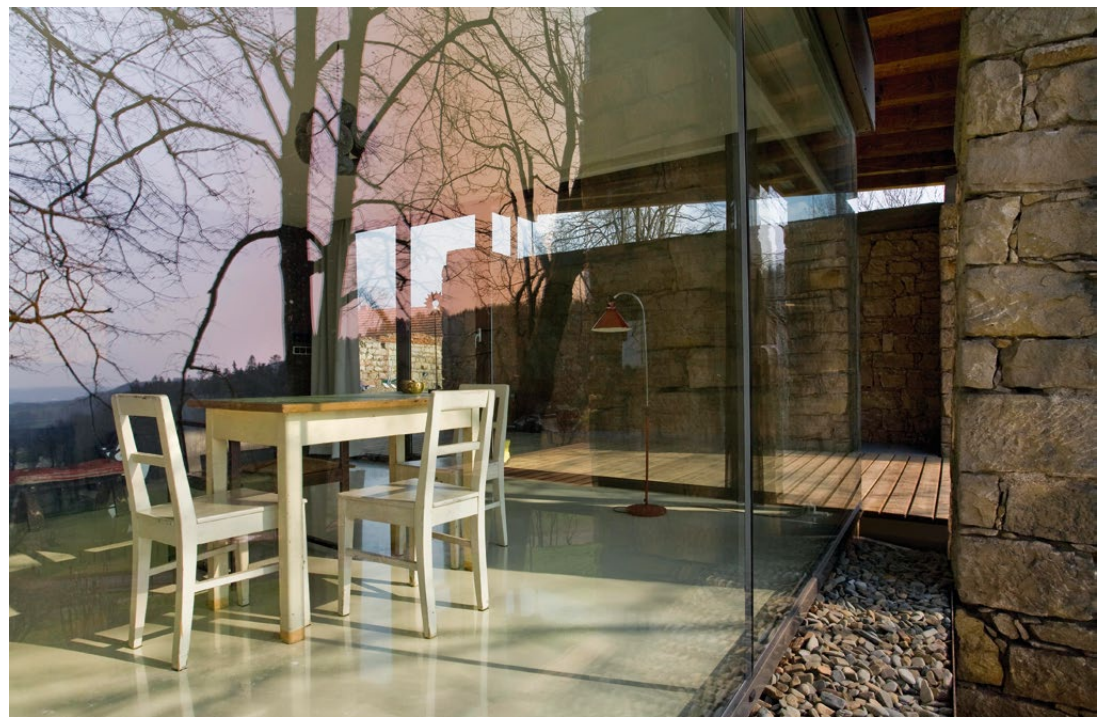
It is a pleasure when an investor asks you for cooperation on another interesting project. The first project was a reconstruction of the UAX company's headquarters in Bernartice. The second one is a studio and housing project in Kojetín. An exceptional investor, an exceptional place, another challenge for the architect.

The plot is located in the middle of Kojetín, close to Nový Jičín, on a hill with a view of the surrounding landscape. The investor's intention was to reconstruct a former barn into a place for work and living in the first phase, and build a new family house in the vicinity in the future. The original sandstone walls and pillars from 1862 have been preserved. A reinforcing concrete ring was designed to which a lightweight shed roof was anchored. Inside the original building, a square structure was erected – a studio. This inner wooden building opens to the south and west with glass walls. A distinct element of the composition is a terrace projecting out over the sloping terrain of the garden.

The single-space concept is based on how our ancestors used to live in this region. All necessities were taken care of in one parlour room; a kitchenette, sitting room and place for sleeping and working. A kitchen, dining room, sitting room with a study and a bedroom with a bathroom are designed in the living space. On the terrace there is a covered space for sitting in the summer and a sunny plank projecting outward.

The project was designed using natural materials. The load-bearing structure and lightweight roof are made of wood, while the ventilated façade is made from Cetrus cement-bonded particle boards. The glass parts of the building were made of insulated, double-pane windows with aluminium frames in the same shade as the façade. The terrace consists of steel girders and a wooden deck.

Interier / Interior

Pohled východní / East view

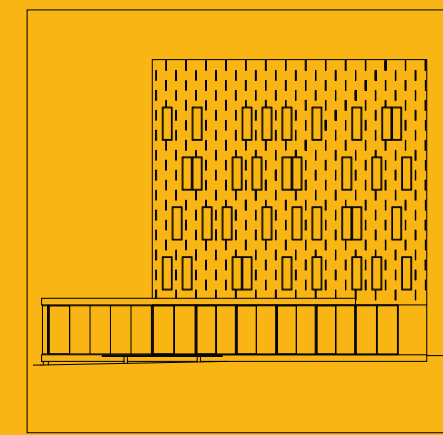
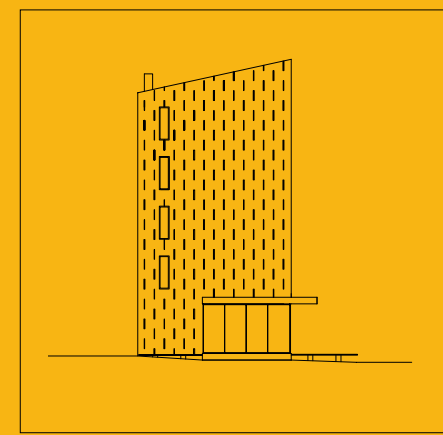

Hotel Olympia   Kopřivnice   2007

Novostavba

Z architektonické studie, zpracované v roce 2005 ve dvou variantách, byla vybrána varianta s výškovou budovou s pultovou střechou. Výstavba hotelu začala v květnu 2007 a hotel byl otevřen na jaře 2008.

Hotel Olympia je situován v centrální části města Kopřivnice a svoji výškou 18 m tvoří významnou dominantu v dané lokalitě. Kompaktní hmota pětipodlažního objektu s pultovou střechou, proskleným přízemím a vysunutou zimní zahradou na severní straně vytváří jednoduchý silný celek, který upoutává pozornost. Fasáda je nepravidelně členěna okenními pásy širokými 60 cm.

Budova má v přízemí vstupní halu s recepcí, odkud vede schodiště a výtah do vyšších pater. Na vstupní halu navazuje prostor k posezení a kavárna sloužící pro hosty. Z ní vybíhá na západní stranu terasa. Celé přízemí je prosklené, skryté je pouze technické a hygienické zázemí. Všechna další podlaží jsou řešena jako dvoutrakt s chodbou a čtyřmi pokoji. Ve druhém, třetím a čtvrtém podlaží jsou pokoje třílůžkové, v pátém podlaží pak dvoulůžkové a jeden pokoj s příslušenstvím je určen pro handicapované. Celková kapacita hotelu je 44 lůžek. Každý pokoj má vlastní koupelnu se sprchovým koutem. V podzemním podlaží jsou navrženy prostory pro relaxaci a oddech, dále technické zázemí, sklady, šatny a hygienické zařízení pro personál.

Konstrukci budovy tvoří železobetonový skelet s vyzdívkou keramickými bloky Porotherm. Okna s rozměry 60 x 200 cm jsou plastová, skleněné tabule 120 x 330 cm jsou upevněné v hliníkových rámech. Fasáda je tónovaná do bílé a stříbřitě šedé barvy.

Pohled severozápadní, detail oken / Northwest view, detail of windows

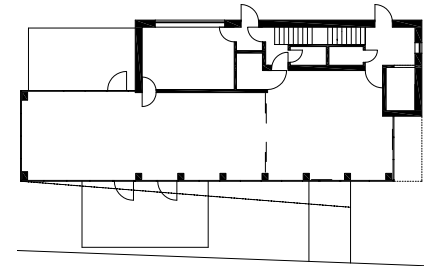

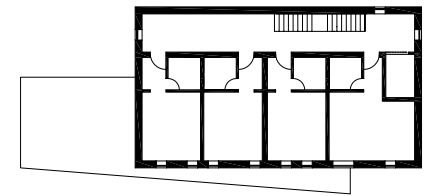
Pohled jihozápadní / Southwest view

Kavárna a západní terasa / Café and west terrace

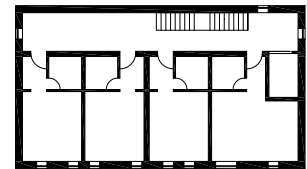

Půdorys I. NP / First floor

Půdorys II. NP / Second floor

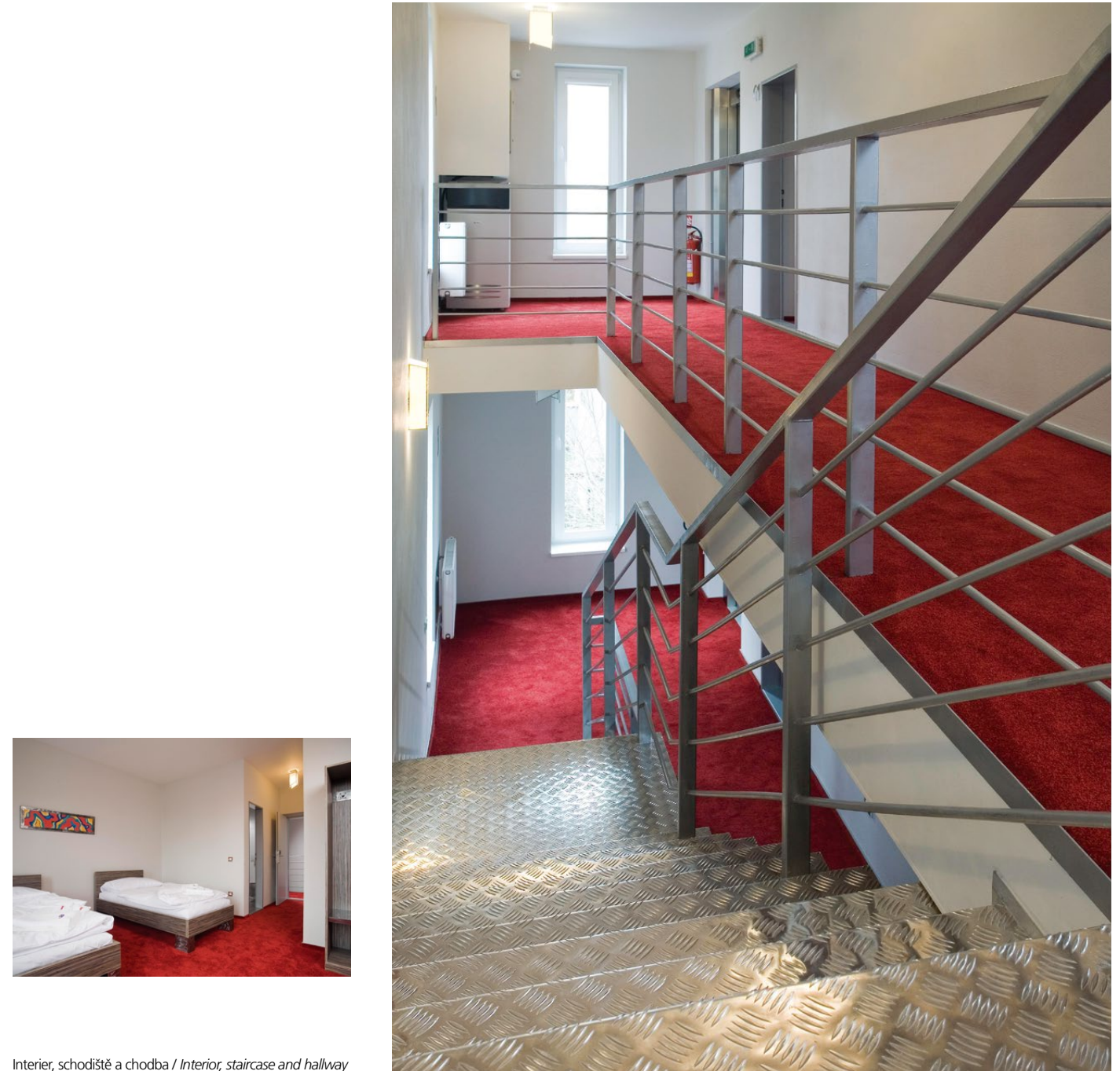

Půdorys III.–V. NP / Third–fifth floors

Vstupní prostor / Entrance area

Interier, schodiště a chodba / Interior, staircase and hallway

Detail kavárny / Detail of café

The design of a high-rise building with a shed roof was chosen from two possible variants of an architectural project prepared in 2005. Construction was launched in May 2007 and the hotel was opened in spring 2008.

Hotel Olympia is located in the centre of the city of Kopřivnice and its height of 18 metres makes it a dominant feature in the area. The compact five-storey building with a shed roof, glass-walled ground floor and a protruding indoor garden on the northern side of the building create a simple strong unit that attracts attention. Sixty centimetre wide window strips divide the façade into irregular segments.

There is a reception desk in the entrance hall of the building, which is connected with the other storeys through a staircase and a lift. Next to the entrance hall there is a gathering space and a café for hotel guests. In the café, there is an entrance to the western terrace. The whole ground floor has glass walls, only the technical room and sanitary facilities are hidden. All the other storeys have two wings with a hallway and four rooms. On the second, third and fourth floors there are 3-bed rooms, on the fifth floor there are double rooms and there is also one room for the disabled. The hotel capacity is 44 beds. Each room has its own bathroom with a shower. On the underground floor there is a relaxation space, technical room, storerooms, cloakrooms and sanitary facilities for hotel staff.

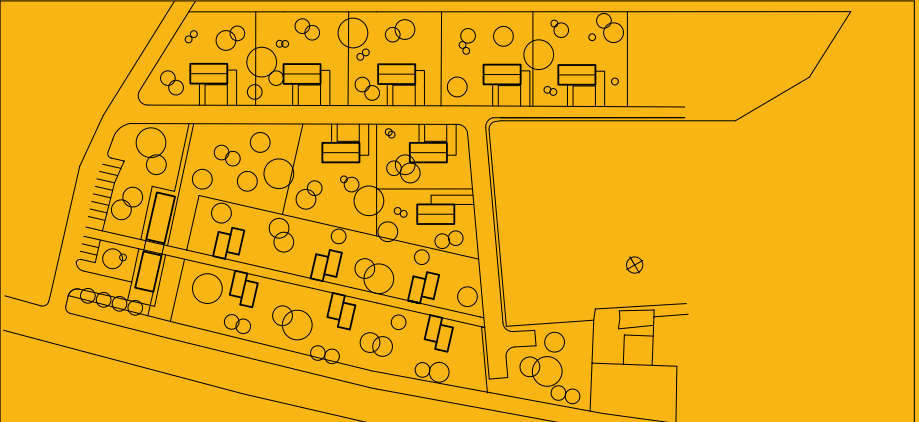
The skeleton of the building is made of reinforced concrete with brickwork using Porotherm ceramic blocks. Plastic windows measuring 60 x 200 cm and glass panes measuring 120 x 330 cm are fastened in aluminium frames. The façade is coloured in white and silver-grey tones.

Bečva villa resort   Horní Bečva   2008

Novostavby

Pohled severní na areál / North view of the grounds

Areál pronajímatelných dřevěných domů se nachází na zelené louce v obci Horní Bečva v chráněné krajinné oblasti Beskydy. Realizované objekty, 8 rodinných domů spolu s 12 bungalovy a správní budovou, komunikacemi, zelení a příslušenstvím, tvoří ucelený urbanistický soubor s rekreační funkcí. Architektonické řešení domů vychází z tradičních materiálů Beskyd (dřevěná nosná konstrukce, dřevěný obklad fasády, dřevěná okna) a tradičních forem (obdélníkový půdorys domu, vstup na delší straně půdorysu, šikmá střecha s vikýřím).

Rodinné domy (objekty A, B)

Domy jsou situovány tak, aby byla zřejmá uliční a stavební čára a tím umožněna dobrá orientace návštěvníka v areálu. Při navrhování byly respektovány ekonomické požadavky investora. Jedná se o dva typy rodinných domů. Oba jsou stejně velké půdorysně a výškově, liší se vnitřním uspořádáním příček.

Bungalovy-chatky (objekty C)

Snahou bylo vymyslet co možná nejjednodušší a univerzální objekty malého charakteru, které by zapadly do prostředí Beskyd. Pro zdobnění měřítka byly půdorysy jednotlivých chatek rozbity z jednoho čtverce na dva obdélníky a vzájemně posunuty o 2,5 m. Střechy chatek jsou pultové, nicméně chatky jsou natočeny tak, aby v pohledu vytvářely siluetu se sedlovou střechou. Šest chatek je střídavě rozseto kolem jedné přístupové cesty.

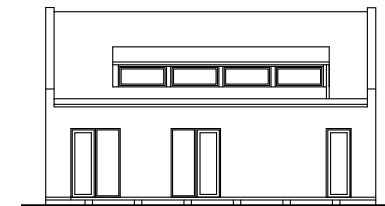
Správní budova (objekt D)

Vstupním objektem celého areálu je správní budova. Jde o dvě stavby s pultovou střechou, které jsou spojeny krytým vstupem a evokují reprezentativní bránu. Severozápadní objekt je určen pro přijímání ubytovaných a v patře jsou kancelářské prostory. Druhý objekt tvoří sklady se zázemím.

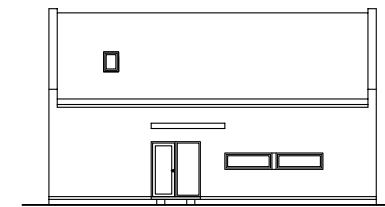

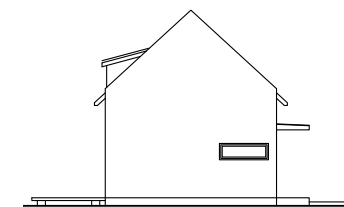
Pohled jižní, rodinný dům typ B / South view, family house type B

Pohled jižní / South view

Pohled severní / North view

Pohled východní / East view

The complex of wooden houses available for rent is located on a meadow in the municipality of Horní Bečva in the Beskydy protected natural area. The completed project, consisting of eight family houses, 12 bungalows, an administration building, roads, green areas and other facilities, presents a unified urban complex with a recreational function. The housing project makes use of traditional materials from the Beskydy region (wooden house constructions, wooden cladding on the façade, wooden windows) and traditional forms (rectangular floor plans, entrances on the longer side of the floor plans, slanting roofs with dormers).

Family Houses (Buildings A and B)

The houses are situated in such a way so that the street and building lines are evident and resort guests can easily orient themselves in the complex. The economic requirements of the investor were respected in the plan. There are two types of family houses in the resort. Both types have the same size floor plan and the same height, but individual rooms are laid out differently.

Bungalows / Cabins (Buildings C)

Our objective was to design small buildings to be as simple and universal as possible so that they would fit well into the Beskydy environs. To make the scale smaller, the square floor plans of individual cabins were divided into two rectangles and a 2.5 metre space was created between them. The cabins have shed roofs, but they are situated in such a way so that the roofs create a saddle roof silhouette. Six cabins are alternately placed around one driveway.

Administration Building (Building D)

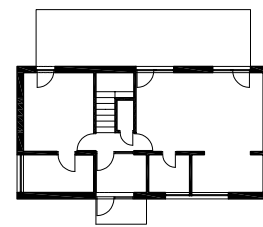
The administration building is situated at the entrance to the resort. It consists of two structures with a shed roof that are connected with a covered entrance and evoke an image of a representative gateway. The building to the north-west is designed for receiving resort guests and there are offices on the first floor. The second building houses storerooms and technical facilities.

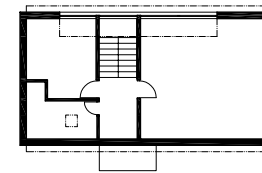

Pohled do areálu, interiér rodinného domu / View of the grounds, interior of a family house

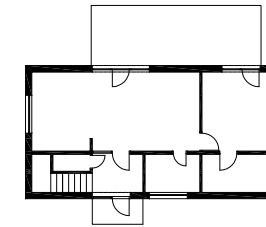
Pohled jižní z ulice / South view from the street

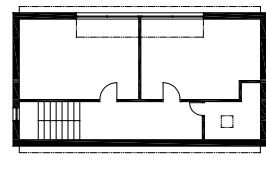
Půdorys I. NP–typ A
First floor type A

Půdorys II. NP–typ A
Second floor type A

Půdorys I. NP–typ B
First floor type B

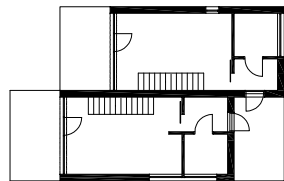

Půdorys II. NP–typ B
Second floor type B

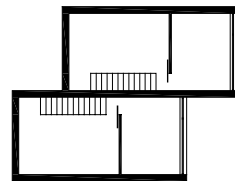

Interier bungalovu / Interior of a bungalow

Půdorys I. NP / First floor

Půdorys II. NP / Second floor

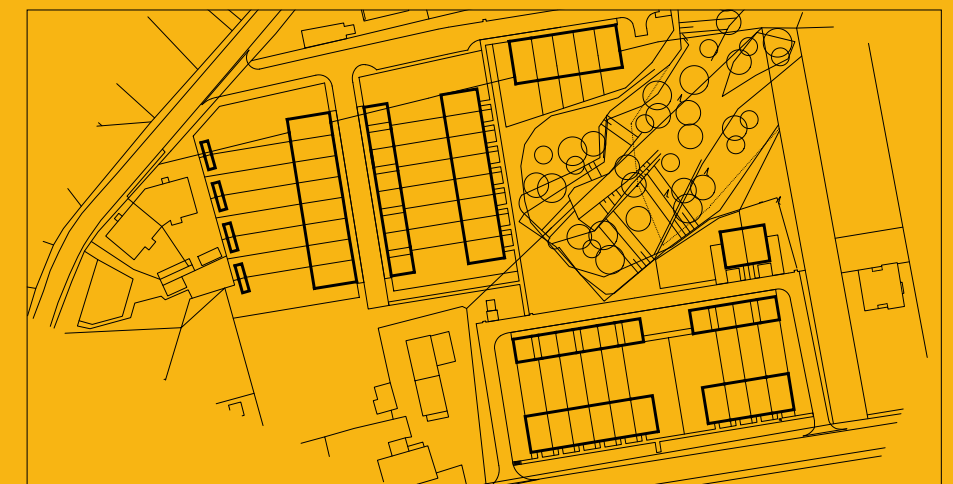
Pohled východní / East view

Obytný soubor Slezská Ostrava 2008

Novostavby

Pohled západní ze zahrady / West view from the garden

Obytný soubor šesti řadových domů s 33 byty byl navržen a realizován pro společnost Slug Finance, která oslovila náš ateliér se záměrem vybudovat jednoduchý soubor rodinných domů na zelené louce.

Řešené území se nachází v Ostravě mezi ulicemi Koněvova a V Korunce. Na sousedních parcelách se nachází rozptýlená zástavba domů pro bydlení. Lokalita je mírně svažité, terén stoupá směrem ke křižovatce ulic Koněvova a V Korunce.

Urbanistické řešení celého souboru bylo ovlivněno tvarem a výškovými poměry pozemku a je založeno na pravouhlém systému komunikací a objektů, jenž se vztahuje k ulici Koněvova. Území je využito tak, aby byl zachován poměr zastavěné plochy k zeleným plochám s ohledem na odstupy od sousedních pozemků.

Výškové členění zástavby je navrženo jako konstantní - dvě nadzemní podlaží. Doplnkové objekty - krytá parkovací stání se sklady a technické zázemí – jsou řešeny jako jednopodlažní.

Zástavba je rozdělena do šesti řadových dvoupodlažních nepodsklepených bloků, ve kterých se nachází dva typy domů. Jednotlivé bloky jsou od sebe navzájem odděleny zelení a komunikacemi. V místě křížení pěších komunikací je navržena zpevněná plocha sloužící k umístění posezení a setkávání uživatelů obytného souboru.

Architektura celého souboru navazuje na historii ostravského regionu. Domy svým pojetím odrážejí určitou jednoduchost a průmyslovost města Ostravy, která v dané lokalitě nemá klasickou ucelenou městskou strukturu.

Řadové domy jsou konstrukčně řešeny jako zděné v kombinaci s betonovými konstrukcemi. Obdobně jsou řešena i krytá stání pro auta. Všechny objekty jsou zastřešeny plochými střechami. Vzhledem ke svažitosti terénu jsou domy i komunikace částečně umístěny v zářezích a částečně v násypech, jednotlivé sestavy řadových domů jsou založeny v různých výškových úrovních.

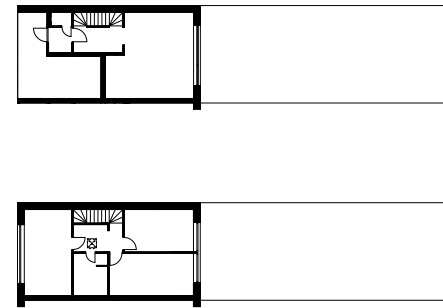

Parkovací stání a sklad / *Parking and storage*

Pohled z interieru / *View from an interior*

Půdorys I. NP– typ A / First floor– type A

Půdorys I. NP– typ B / First floor– type B

Půdorys II. NP– typ A / Second floor– type A

Půdorys II. NP– typ B / Second floor– type B

Interier / Interior

Schodišťový prostor / Stairway area

The residential complex of six row houses with 33 flats was designed and realised for the company Slug Finance, which addressed our studio with the intention of building a simple complex of family houses on a greenfield.

The land is located in Ostrava between Koněvova and V Korunce streets. Residential housing is spread out on adjacent land. The terrain is slopes slightly, ascending towards the intersection of Koněvova and V Korunce.

The urban design for the whole complex was influenced by the shape and topographical profile of the land and it was based on a right-angle system of roads and buildings in relation to Koněvova street. The land is used in such a way so that the ratio between the built-up and green areas is preserved with respect to the distance from neighbouring plots.

The height of the houses remains constant – two-storey buildings. The additional buildings – covered parking spaces with storerooms and technical rooms – have one storey.

The housing complex is divided into six blocks containing two types of two-storey row houses without cellars. Individual blocks are separated with green areas and roads. At the places where pavements intersect, a fortified area is designed to be used as a relaxation and meeting place for the inhabitants of the residential complex.

The architecture of the whole complex follows the history of the Ostrava region. The concept of the houses reflects a certain simplicity and the industrial character of Ostrava, which has no traditional unified urban structure in that area.

The row houses are designed to be made of bricks in combination with concrete constructions. The covered parking spaces are designed in a similar manner. All buildings are covered with flat roofs. With regard to the sloping character of the terrain, the houses and roads are partially located in recesses and partially in embankments, and individual blocks of row houses are situated at varying heights.

Pohled východní z ulice / East view from the street

Interier rodinného domu   Nový Jičín   2009

Interiér obytné kuchyně / Kitchen interior

Byli jsme osloveni k návrhu interiéru rozestavěného rodinného domu v řadové zástavbě objektů v Novém Jičíně. Rodinný dům navrhl ateliér Architráv.

Požadavkem investora bylo vytvořit jednoduchý otevřený prostor. Navrhli jsme využít stávající betonové stropy v kombinaci se sádkartonovým podhledem. V celém přízemí je realizována světlá dřevěná podlaha. Podlaha, schody a dveře do pokojů mají jednotný charakter. Základním motivem při výběru nábytku v interiéru byla kombinace bílé barvy s barevnými doplňky.

We were contacted to design the interior of a partially built row house in Nový Jičín. The family house was designed by the Architráv studio.

The investor's wish was to create a simple open space. We suggested using the current concrete ceilings in combination with plasterboard ceilings. There is a light wooden floor on the whole ground floor. The floor, staircase and room doors have a unified design. The basic motif of the interior is a combination of white colour and coloured accessories.

Obyvací prostor / Living room interior

Identifikační údaje

Rodinný dům – ateliér

Adresa: Kojetín, č.p.8
Investor: Radek Leskovjan, uax®
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Blaženka Bebek, Jaroslav Holub, Jitka Pospíšilová, Radek Leskovjan, Marek Lukáš
Dodavatel: Commodum s.r.o., Alfest Lučina
Projekt: 2006
Realizace: 2007–2009
Kolaudace: únor 2009
Foto: studio TOAST

Hotel Olympia

Adresa: Koprivnice, Kpt. Jaroše 1399/4a
Investor: Vangelis Simu (www.hotel-olympia.cz)
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Jaroslav Holub, Jana Mičková, Lenka Burešová, Jitka Pospíšilová
Interiéry: Bronislav Hrubý
Statika: Tomáš Šenovský
Technický dozor: Alois Mička
Dodavatel: Ptáček – pozemní stavby s.r.o.
Projekt: 2005–2006
Realizace: 2007–2008
Zastavěná plocha : 208,7 m²
Foto: studio TOAST

Bečva Villa Resort

Adresa: Horní Bečva, č.parc. 723/1
Investor: Bečva Resort, s.r.o. (www.becva-villaresort.cz)
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Lenka Burešová, Jaroslav Holub, Martin Jeřábek, Bohuslav Kunat, Jan Malík, Jitka Pospíšilová
Dodavatel: Commodum s.r.o.
Projekt: 2003–2005
Realizace: 2006–2008
Foto: studio TOAST

Obytný soubor, Slezská Ostrava

Adresa: Slezská Ostrava, ulice Koněvova, V Korunce
Investor: SLUG Finance a.s. (www.slug.cz)
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Martin Jeřábek, Jaroslav Holub, Bohuslav Kunat
Dodavatel: Radekov s.r.o., Commodum s.r.o.
Zastavěná plocha: 7632 m²
Plocha pozemku: 17 660 m²
Projekt: 2004–2006
Realizace: 2006–2008
Foto: studio TOAST

Interiér rodinného domu, Nový Jičín

Adresa: Nerudova
Investor: rodina Mixova
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: Lenka Burešová, Lubomír Fuňák
Realizace: 2007–2009
Foto: studio TOAST

Rodinný dům, Jevany

Přístavba a rekonstrukce
Adresa: Jevany, Nad školou 14
Investor: PhDr. Michal Šeba
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Blaženka Bebek, Lenka Burešová, Jaroslav Holub, Tomáš Jalůvka
Realizace: 2006
Foto: Vavřinec Menšíl

Rodinný dům, Vlčovice

Adresa: Vlčovice
Investor: manželé Vrublovi
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: Jitka Pospíšilová, Jaroslav Holub
Projekt: 2006
Realizace: 2007–2008
Foto: Kamil Mrva

Polyfunkční dům Sigmund Freud, Příbor

Adresa: Zámečnická, Příbor
Investor: Cadox s.r.o.
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: miss3
Studie: 2006

Autosalon Škoda, Split

Adresa: Split, Chorvatsko
Investor: Škoda Marjan Auto
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: Věra Horáková, Václav Kocian
Studie: 2007–2008

Rodinný dům, Zdíby

Adresa: Zdíby
Investor: Karel Duba
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: Lenka Burešová, Jakub Brauer
Studie: 2008

Relaxační centrum Aura

Adresa: Frenštát pod Radhoštěm, Martinská čtvrt
Investor: fa Aura, Petr Stiborek
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Jaroslav Holub, Jitka Pospíšilová
Projekt: 2007
Realizace: 2008

Rodinný dům, Hrádek

Adresa: Hrádek u Třince
Investor: Martin Mazur
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: Lenka Burešová, Jaroslav Holub, Jakub Brauer
Projekt: 2008
Realizace: 2009–2010

Rodinný dům, Brušperk

Adresa: Brušperk
Investor: Zlatislava Hellsteinová
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: Jaroslav Holub, Jakub Brauer
Projekt: 2008
Realizace: 2009–2010

Rekonstrukce výrobního areálu mmcíté

Adresa: Bílovice
Investor: mmcíté a.s.
Autor: Kamil Mrva, Luděk de Maschio
Spolupráce: Radek Hegmon, David Karásek, Jaroslav Holub
Projekt: 2008
Realizace: 2008–2009

Rekonstrukce a nadstavba víceúčelového objektu, Pardubice

Adresa: Pardubice, Pod Břízkami 800
Investor: ASTRA s.r.o., Karel Drašnar
Autor: Kamil Mrva, Martin Rosa
Studie: 2009

Rodinný dům s ateliérem

Adresa: Radkov-Dubová
Investor: manželé Skalíkovi
Autor: Kamil Mrva, Martin Rosa
Projekt: 2009

Rodinný dům s kavárnou

Adresa: Dugopolje, Chorvatsko
Autor: Kamil Mrva, Blaženka Bebek
Spolupráce: Martin Rosa
Studie: 2009

Nové centrum obce Trojanovice

Adresa: Trojanovice
Investor: obec Trojanovice
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Jaroslav Holub, Lenka Burešová, Martin Rosa
Projekt: 2009

Revitalizace horního nádvoří hradu Štramberk

Adresa: Štramberk
Vyhlašovatel: Společnost Petra Parléře, město Štramberk
Autor: Kamil Mrva, Martin Rosa
Soutěžní projekt: 2009

Spalovna, Karviná

Adresa: Karviná, důl
Investor: Moravskoslezský kraj
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Martin Rosa
Studie: 2009

Rodinný dům, Ostrava-Poruba

Adresa: Ostrava-Poruba
Investor: manželé Pětrošovi
Autor: Kamil Mrva
Spolupráce: Blaženka Bebek
Studie: 2009

Kamil Mrva 3

Po třech letech přichází Kamil Mrva s třetí knihou realizací prací svého ateliéru a kupodivu po mně chtěl opět úvodní slovo. S radostí jsem přijal a následně jsem s Místrem absolvoval spanilou, nejen valašskou, jízdu a nejen po nejnovějších stavbách ateliéru KMA.

První kniha začíná vlastním domem s ateliérem v Kopřivnici, druhá rodinným domem – ateliérem v Kojetíně – a třetí úžasným domem, kouzlem nad rybníkem v Brušperku. V prvním případě šlo o dřevo jak v konstrukci, tak na vnějším plášti. Ve druhém už bylo dřevo jenom v konstrukci stěn a na stropě. Ve třetím případě už dřevo chybí úplně. A to se mi jeví jako symptomatické při pohledu na Kamilovu tvorbu. Spěje k čím dál větší univerzálnosti a rozmanitosti architektury, ale i materiálů, tvarů a konceptů. Co si však naštěstí standardně ponechává, je nesporně jedinečná kvalita. Předpokládám, že za tři roky, nebo ještě dříve, vyjde kniha čtvrtá a bude ji zahajovat právě dokončovaný rodinný dům v Havířově, který má koncepční sílu a pregnantnost srovnatelnou s výše uvedenými třemi domy (v této knize je prezentován jako studie).

Kvalitní realizace, nesporně i vydávání vlastních „ročenek“ a častá mediální přítomnost jak v odborném, tak zvláště life-stylovém tisku a kvalitní prezentace na internetu přináší poctivou úrodu. Příjemné zjištění pro mě a zřejmě hlavně pro Kamila představuje fakt, že k několika zakázkám se ateliér dostal buďto přímou nabídkou od investora, kterého zaujaly předchozí architektony realizace nebo, a to je ještě více překvapivé a svědčí o zvyšující se kultivovanosti investorů v našem prostředí a zvláště regionu, souběžným zadáním studie více architektům, většinou třem až pěti. Kamilův ateliér z těchto minisoutěží vyšel již několikrát vítězně. Je vidět, že když někdo chce investovat do domu mnoho milionů korun, tak přestává šetřit na projektu, alespoň na začátku námluv s architekty.

Ale podívejme se na stavby v této knize. Brušperský hranol v zemi mě fascinuje svým superjasným konceptem, který se podařilo přetavit precizně do výsledné podoby. Byl publikován jako studie ve druhé knize (str. 74-75). Připomíná mi domy, skleněné hranoly, Ludwiga Miese (Farnsworth House, 1946-50) a Philipa Johnsona (Glass House, 1949) v USA. Nemohu si zde ale nechat ujít částečnou výtku ke konceptu: zasklení nemuselo sledovat terén, ale mohlo pokračovat až na podlahu a vznikl by tak výtvarně pojedený řez zeminou. Nicméně i tak je to síla – dům, který vyhrál soutěž Stavba Moravskoslezského kraje 2010.

Obchodní centrum s pasáží v Rožnově pod Radhoštěm je ze železobetonu, dřevo se nachází na nástavbě kavárny a na podlaze ochozu včetně interiérů. Jako pro Kamila typické se mi jeví to, jaký má vliv na investory. To mu skutečně nepokrytě závidím. Kamil, jak jsem se sám několikrát přesvědčil, například určuje, co bude a kde na domě napsáno, dokonce zakazuje nápisy a stavebníci to kupodivu respektují. V tomto případě dosáhl takřka neuvěřitelné věci – přesvědčil investora, aby třetinu plochy poskytl veřejnosti a nevyužil ji na byznys. Mám pocit, že vzniklý urbanismus je jistě přínosný, v létě asi exteriér žije intenzivněji s kavárničkou se stolky na banální, ale skvělé nepravidelné betonové dlažbě z kostek. O tom, že dům je jasně nadčasový svědčí jednak okolnost, že studie pochází již z let 2003–4 a jako taková se nachází již v první knize KMA (na str. 68), tak skutečnost, že v soutěži o Cenu Klubu Za starou Prahu za novou stavbu v historickém prostředí pro rok 2011 získal druhé místo.

To, že KMA si poradí skvěle i s rekonstrukcemi dokládá další objekt v Rožnově pod Radhoštěm – vila od architekta Vladimíra Kalivody z let 1969–75. Ve srovnání s nádhernou razantní rekonstrukcí objektu firmy UAX v Bernarticích nad Odrou z roku 2006, která ateliéru přinesla další zakázky a potenciální investoři ji často navštěvují, je tato rekonstrukce pravým opakem. Zachovala v maximální míře původní vzhled, vše, co šlo repasovat a bylo původní, bylo repasováno. Dům je uveřejněn ve Slavných vilách Zlínského kraje na str. 177 s precizně zpracovaným textem od Martina Strakoše. Byl jsem skutečně nadšen i samotným původním domem: ocelový skelet, asi od dob vily Tugendhat druhý v ČR a na Valašsku jistě první, fascinující prostory. Mělo by to být prohlášeno za památku moderní architektury i se psem Malčíkem a novými zásahy KMA. Nová koupelna velká jako obývací, nové rudé obkladačky made in Španělsko atd. Kamil rovněž snížil parapety, takže vznikla velká posuvná okna až na zem. Zkrátka ten dům mě zcela pohltil jak původní architekturou, tak precizní a citlivou rekonstrukcí. A následuje „Mrvíkov“ - dům na Prostřední Bečvě mezi několika dalšími dřevěnicemi. Skvělá přehlídka valašské architektury v průběhu století. Kamil zde ale narazil. To znám velmi dobře, neb zcela identická situace nastala se správou CHKO i jinde. Jako by snad pultová střecha strašila lesní zvěř. Vždycky si při tom vybavím Lásky jedné plavovlásky, kdy Jana Brejchová nasazuje kravatu stromům a lesník ji peskuje s tím, že srnci se leknou a začnou bekat. Zcela vystihující naše ochranáře. Žádné kravaty, žádné pultové, natož rovné střechy! Někdy si zavařují architekti sami, když nesmyslně do regulačních plánů vepíší zcela nesmyslně podrobné požadavky na sklony, tvary i materiály střech, poměry stran půdorysů a další nesmysly. Hlavně sedlová střecha se střešními okny, to je skutečně autentický objev jak ochranářů, tak památkářů! Navíc v tomto případě je to absurdní, neb nakonec realizovaná pultová střecha rovnoběžně kopíruje sklon svahu – co lepšího si lze přát? Co ale chtít po slepcích, kteří obětují i lidi přírodě. Ale vytrvalost se vyplatila a dům stojí. I když se mi Kamil přiznal, že něco takového – dlouhodobé spory s institucemi typu CHKO – si mohl dovolit jen proto, že je sám stavebník. Každý jiný investor by buď zvolil měkčího architekta nebo se odstěhoval z CHKO pryč.

Za podvečerního šera jsem poprvé v reálu spatřil onu maličkou velikostí, ale velkou významem, zvoničku na kopci Trojanovic. Není slov. No palabras. Skutečně, sebelepší foto nenahradí tohoto genia loci. Z díla sálá víra v dobrou věc a ta síla je vskutku nakažlivá. I cynik změkl. Viděl jsem i další stavby, třeba dům v Dolanech u Olomouce, kde KMA poněkud opakuje motiv dvou hmot a dvou materiálů (mimocho-dem rovněž šíleně přeregulovaná obec, ale Mistr to vtípně obešel a zvládl, sedlové střeše ale neutekl, zato získal čestné uznání za Stavbu Olomouckého kraje 2010). No a v noci mě pak zaujala žízala vylézající ze země vedle cesty v Kopřivnici – ABC Color s vedle nově postaveným skladem ala UAX. A opět – tyran architekt zde nepovolil nápis na fasádě domu! Jen vlajkoslávu. Neslýchané, nevidané – a oni ho poslouchají, a to čím dál víc!

Nejkrásnější je, že na závěr jsme viděli něco, co se zjevně inspirovalo UAX v Bernarticích, ale když dva dělají totéž... Kamil se jen shovívavě a potutelně usmíval. Byl to úžasný den. Díky Kamile. Tak za tři roky...

Karel Doležel, Brno 14. 1. 2013

Realizace 2008–2012

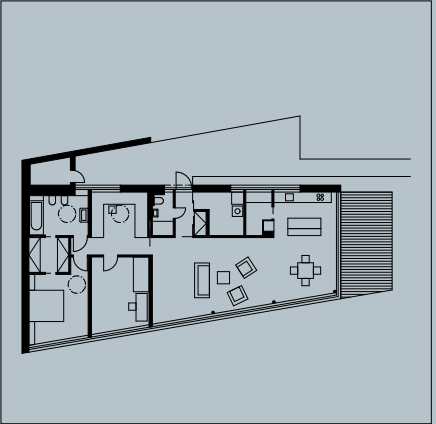
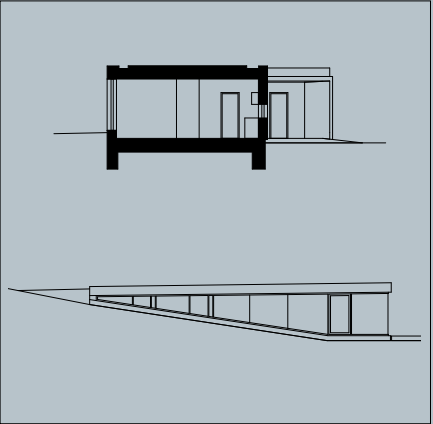

Rodinný dům v Brušperku 2009–10

Novostavba

Pohled západní / *West view*

Návrh domu vychází z konkrétního místa. Svažité pozemek na konci vesnice s ideální jižní orientací a nádherným výhledem na rybník a starý větrný mlýn na protějším břehu spolu s požadavkem investora na jednoduchý dům předurčily jeho řešení. Navrhli jsme jednoduchý hranol, částečně zapuštěný do terénu tak, aby splynul se svým okolím. Svah pozemku pozvolna přechází na zelenou střechu domu.

Dispoziční řešení domu je založeno na základním modulu 3,5 m. Dům je rozdělen na klidovou a společenskou část. Společenská část domu je maximálně otevřená do okolí rozměrným prosklením na jižní a západní straně. Klidová zóna v zadní části domu se částečně nachází pod terénem. Pracovna, ložnice a koupelna jsou proto prosvětleny pomocí kruhových střešních světlíků.

Nosná konstrukce domu je monolitická, vnitřní příčky jsou keramické. Okna jsou zasazena v hliníkových rámech s antracitovým povrchem.

Pohled jižní / *South view*

Interier / Interior

Pohled západní / West view

Interior / Interior

Koupelna / Bathroom

The design was inspired by the particular landscape. Sloping building plot on the edge of the village directed to the south with a beautiful view of the pond and an old windmill on the opposite bank combined with the requirement of the investor to have a simple house predetermined the solution. We designed a simple prism that is partly sunken into the terrain so that it blends with the surroundings. The slope on the plot gradually changes into the green roof of the house.

The layout of the house is based on the basic module 3.5m. The house is divided into a section for resting and a section for social activities. The section for social activities is widely opened to the surroundings thanks to the large-format glass on the south and west sides. The resting zone in the back of the house is partly sunken into the terrain. The study, the bedroom and the bathroom are therefore brightened by circular skylights.

The load-bearing structure of the house is monolithic and the partitions are ceramic. The windows are embedded in aluminium frames which have anthracite surface.

Kuchyně / Kitchen

Obývací prostor / Living space

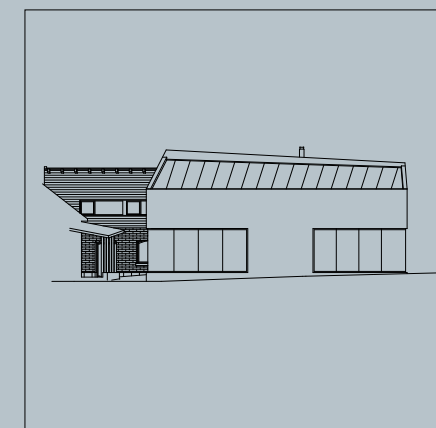
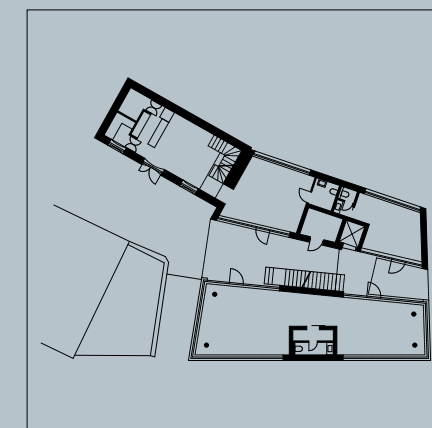

Obchodní centrum v Rožnově pod Radhoštěm 2011

Novostavba / Rekonstrukce

Pohled jižní / South view

Pohled z interiéru / View from the interior

Na stavební parcele se původně nacházela budova s knihkupectvím, přízemní objekt herny a z větší části byla prolukou.

Nové obchodní centrum sestává ze zrekonstruované stavby s fasádou z režného zdiva a dvojice nových objektů. Při návrhu jsme se snažili sladit dva protichůdné zájmy: maximálně využít stavební pozemek a zároveň dosáhnout toho, aby součástí obchodního centra byl kdykoliv přístupný veřejný prostor. Domy s vnitřním, veřejnosti přístupným prostorem a pavlačí údajně byly kdysi v centru Rožnova časté, nicméně dnes se již novostavby takto obvykle nestaví. Proto je novostavba rozdělená na dvě dvoupodlažní hmoty, mezi kterými se nachází pasáž zakrytá skleněnou střechou. V přízemí a patře se nachází různé velké obchodní prostory, které se do ulice i pasáže otevírají velkoformátovým prosklením umožňujícím nejen pohled do interiéru, ale i řadu zajímavých průhledů skrz celé obchodní centrum.

Původní objekt knihkupectví byl stavebně upraven a napojen na novostavbu. Nad přízemím s fasádou z režného zdiva vznikla dřevěná nástavba, byl otočen sklon pultové střechy a plastová okna vyměněna za dřevěná. Nyní je tento dvoupodlažní objekt a část přízemí novostavby využíván jako atraktivní kavárna.

Materiálově a architektonicky soubor navazuje jak na historickou zástavbu (využití přírodních materiálů – dřeva, cihly a kamene), tak je i současným přínosem do širšího kontextu. Novostavba je navržena tak, aby v interiérech vynikl pohledový beton v kombinaci s dřevěnými podlahami a podvěšenými sádkartonovými podhledy. Exteriér je řešen jednoduše a čistě. Záměrem architekta i investora je ponechat fasády i okna bez výraznějších reklamních poutačů a polepů; dominantní by měly být prosklené plochy, díky kterým se naskýtá nerušený pohled na vystavené zboží.

Pohled východní / East view

Uliční pohled / Street view

Pohled západní / West view
Pohled z interiéru / View from the interior

Pohled severní / North view

On the building plot, there used to be a building containing a bookshop and a building with a casino on the ground floor, but the major part of the site was vacant.

The new commercial centre consists of a reconstructed building with a façade made of rough brickwork and two new buildings. When designing, we tried to harmonize two conflicting interests: utilize the building site to the full extent and also create a public space as a part of the commercial centre that would be accessible at all times. Buildings with interior publicly accessible space and a courtyard balcony were allegedly quite common in the centre of Rožnov, nevertheless, new buildings are not usually constructed this way nowadays. Therefore, the new building is divided into two two-floor sections with an arcade covered by a glass roof between them. There are shopping spaces of various sizes on the ground and first floors that have a large-format glass windows that allow the visitor to see not only the interior of the shop, but also other parts of the commercial centre.

The original building with a bookshop was reconstructed and it is now connected to the new building. Above the ground floor with rough brickwork, we built a wooden superstructure, reversed the angle of the monopitch roof and replaced plastic windows with wooden ones. This two-floor building and a part of the ground floor of the new building are presently used as an attractive café.

As far as the materials and architecture are concerned, they fit into the historical surroundings (using natural materials – wood, bricks and stone) and also bring something new to the broader context. The interior of the new building is designed with an emphasis on the exposed concrete combined with wooden floors and suspended plasterboard ceilings. The exterior is simple and pure. The architect and the investor intent to leave the facades and windows without any noticeable advertisements and posters; the commanding architectural element should be the glass surfaces allowing undisturbed view of the displayed goods.

Rekonstruovaná budova / Refurbished building

Interier / Interior

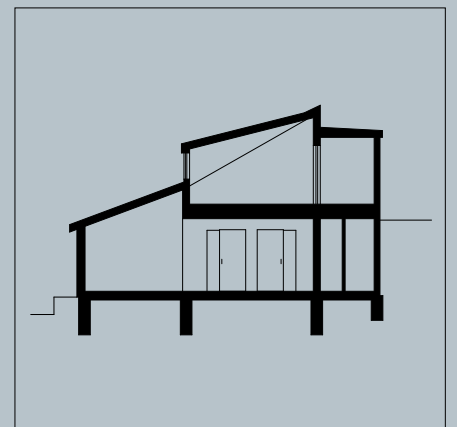
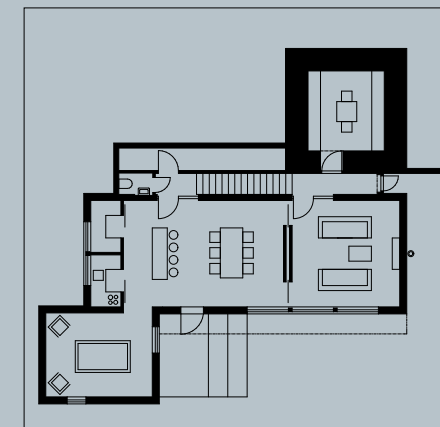

Rodinný dům v Beskydech 2010

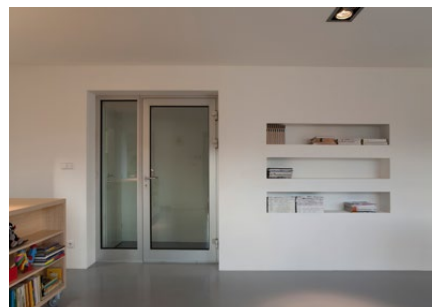
Novostavba / Rekonstrukce

Pohled jižní / South view

Interier / Interior

„Místo určuje děj“ je citace architekta Karla Pragera, u kterého jsem měl možnost praktikovat. Místo domu na Prostřední Bečvě a nejbližší okolí je moje „domovina“. Se zdejšími okolím mám spojeno své dětství. Odmala jsme zde s bratrem trávili víkendy a prázdniny s naší rodinou, která odtud pochází. Tatínka napadlo odkup sousedního domu a mě zrekonstruovat chátrající stavení a využívat jej jako druhý ateliér, dnes víkendový rodinný dům.

Rodinný dům se nachází v chráněné krajinné oblasti Beskydy nedaleko turistické stezky vedoucí na Pustevny.

Po vypracování projektu na stavební úpravy a následném stavebním povolením jsme začali společně s rodinou stavbu rekonstruovat.

Krátce po započítí stavebních úprav však přišla komplikace. Stará dřevěná chalupa, kterou jsme hodlali zrenovovat, byla napadena škůdci a hnilobou, museli jsme demontovat dřevěné části domu. Jelikož jsme však o demolici nepožádali, vznikly administrativní problémy, stavební úřad zastavil stavbu a správa CHKO Beskydy nám nedala kladné vyjádření. Začala několikaletá tahanice s úřady. Ačkoli se nejednalo o památkově chráněný dům, správa CHKO Beskydy nebyla projektu nakloněna. Nechali jsme vypracovat odborné posudky, znalecké posudky na krajinný ráz, posudky z české komory architektů, zasedla také komise krajinného rázu při ministerstvu životního prostředí. Asi po třech letech jsme tak dostali na rekonstrukci nové stavební povolení a s rodinou jsme se konečně mohli pustit do práce. Jedná se o moderní přestavbu původního objektu s využitím místních tradičních materiálů, nicméně současné technologie. Dům hmotově a dispozičně vychází z původního domu, ze kterého se zachovaly základy a kamenné části (včetně malého sklípku). Nadzemní část domu je řešená jako dřevostavba s provětrávanou fasádou z modřínových desek.

Obyvací pokoj / Living room

Pohled východní / East view

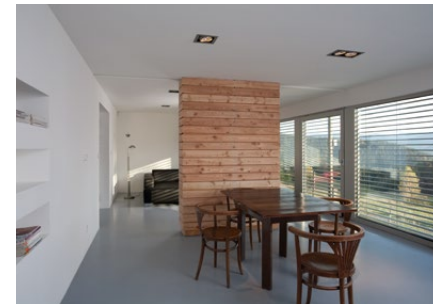

Pohled západní / West view

Interier druhého podlaží / Interior of the upper floor

Obytný prostor / Living space

“The setting determines the story” is a quotation of architect Karel Prager with whom I practised. The location of the house in Prostřední Bečva and its close surroundings is my “homeland”. I spent my childhood there. When I was a boy, we spent weekends and holidays with our family which has its roots there. My father bought the neighbouring house and I reconstructed a decaying house and used it as a second studio, but now it serves as a weekend house for our family.

The house is located in the protected area of Beskydy mountains near the hiking trail leading to Pustevny.

When I made the project for construction changes and got the building permit, my family and I started reconstructing the house.

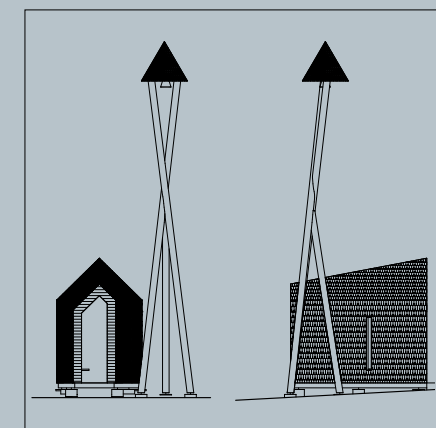
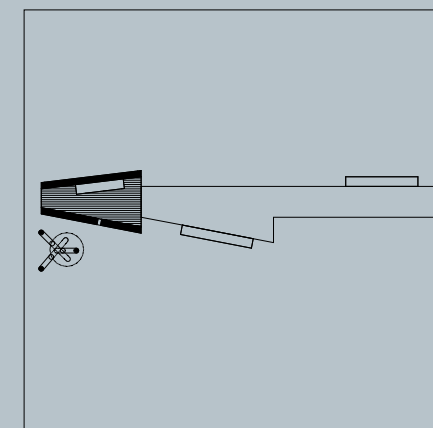
Shortly after the start of the reconstruction there was a problem. The old wooden house that we wanted to renovate was infested with pests and decay, so we had to remove the wooden parts of the house. Since we did not ask for a demolition, there were administrative problems; the building authority stopped the reconstruction and the representatives of the protected area of Beskydy did not approve the project. We got into trouble with the authorities that lasted several years. Although the house was not under a preservation order, the representatives of the protected area of Beskydy were not in favour of the project. We got new expert opinions, opinions concerning the face of the landscape, opinions from the Czech Chamber of Architects and there was also a session of the committee of the Ministry of the Environment focusing on the face of the landscape. About three years later we got a new building permit for the reconstruction and we could have started working.

It is a modern reconstruction of the original building using traditional local materials, but contemporary technologies. The new house is based on the layout of the original house, from which there remained the foundations and the parts made of stone (including a small cellar). The above-ground part of the house is made of wood with ventilating façade made of larch boards.

Zvonička na Horečkách 2010

Pohled severní / North view

V Beskydech, podobně jako i v jiných regionech, se v dávných dobách stavěly zvonice. Jejich zvonění odměřovalo denní dobu, svolávalo k modlitbě a varovalo před nebezpečím. Dnes už většina z nich tiše stojí a již jen coby turistické atrakce podávají svědectví o někdejším způsobu života a řemeslné zručnosti svých stavitelů. Jejich původní účel už jakoby v dnešní uspěchané době neměl své opodstatnění.

Občanské sdružení Naše Beskydy již řadu let bojuje proti něčemu, co na první pohled vypadá jako něco stěžejí představitelného - otevření několika černouhelných dolů přímo v srdci moravskoslezských Beskyd. Tento nápad vznikl v době normalizace, nicméně nebylo od něj upuštěno ani po revoluci; naopak, v poslední době byla v tichosti podniknuta řada kroků k započatí těžby. Záměr je natolik reálný, že by se měl v Beskydech opět ozvat varovný zvon. Proto nás sdružení Naše Beskydy v létě roku 2009 požádalo o návrh nové zvonice.

Cílem bylo vybudovat stavbu, která bude symbolizovat odhodlání zdejších lidí nedopustit přírodní a kulturní devastaci svého regionu. Zvonice, která bude jasně vyjadřovat dobu svého vzniku, nicméně zároveň bude poukazovat na místní tradici. A v neposlední řadě vytvořit místo, na kterém by se člověk mohl zastavit a tiše rozjímat nejen nad krásou okolních hor.

Pro stavbu zvonice bylo záměrně vybráno místo v unikátní lokalitě Horečky na pomezí obce Trojanovice a města Frenštát pod Radhoštěm. V nedalekém hostinci Rekovice se narodil Antonín Bača Horečka, který se nejvíc zasloužil o vznik obce Trojanovice a její samosprávu v roce 1748.

Zvonice sestává ze dvou objektů. Samotnou zvonici tvoří trojnožka, která připomíná místní zvonice z dob, kdy ještě nebyly integrovány do kapličky. Doplňuje jí mírně asymetrický objekt s tradiční siluetou domu se sedlovou střechou, jenž se otevírá směrem k cestě vedoucí kolem nedalekého hostince. Kolemjdoucí jsou tak zváni ke vstoupení dovnitř, zastavení a vychutnání si průhledu na kopec Velký Javorník nebo na strom, stojící na pomyslné spojnici zvonice a černouhelných těžebních věží ve Frenštátě p. R.

Konstrukci tvoří pětice dřevěných rámu opláštěných zevnitř dřevěnými deskami a zvenku tradičním šindelem. Je smutným paradoxem, že jsme při návrhu zvonice museli přihlížet ke skutečnosti, že bude stát na potenciálně poddolovaném území.

V tuto chvíli je zvonice rozhoupáván táhlem, které je na zvonice instalováno jen při slavnostních příležitostech. V budoucnu bude instalováno elektrické zvonící zařízení, které, za symbolický poplatek, umožní komukoliv zazvonit dolům v Beskydech umíráček. Zároveň se chystá úprava bezprostředního okolí.

Zvonice vznikla díky podpoře celé řady okolních obcí (jejichž jména jsou vyryta do zvonu), sdružení, organizací, firem i jednotlivců. Základní kámen byl slavnostně poklepán ministrem životního prostředí Janem Dusíkem v únoru 2010 a na stavbě se v dubnu a květnu podílely desítky dobrovolníků. Zvonice byla „otevřena“ a požehnána 15. května 2010 u příležitosti 3. výročí uzamčení země Valašské na 100 roků.

Pohled východní / East view

In Beskydy as well as in other regions people used to build little bell towers. The ringing of the bells determined the time of day, called together for a prayer and warned against danger. At present most of them stand silently as tourist attractions and bear witness to the way of life and craftsmanship of its builders. Their original purpose seems to have no place in our hurried times.

For many years the civic association Naše Beskydy has been fighting against something that seems almost inconceivable at first sight – opening of several hard coal mines in the heart of Beskydy Mountains. This idea has its origins in the normalization era but was not dropped even after the revolution in 1989; quite the opposite, some steps have been taken recently to quietly begin the mining. The plan is so real that there should sound a warning bell in Beskydy again. Therefore, civic association Naše Beskydy approached us with a request for the design of a new little bell tower in 2009.

The aim was to build something that would symbolize the determination of local people to prevent natural and cultural devastation of their region. A bell tower that would clearly indicate the time of its creation, but also refer to the local tradition. And last but not least, we wanted to create a place where one could stop and ponder not only upon the beauty of the mountains around.

The location of the bell tower was intentionally chosen in the unique area called Horečky that is between the village Trojanovice and the town Frenštát pod Radhoštěm. Antonín Bača Horečka, who was instrumental in the establishment of the village Trojanovice and its autonomy in 1748, was born in a nearby Rejkovice inn.

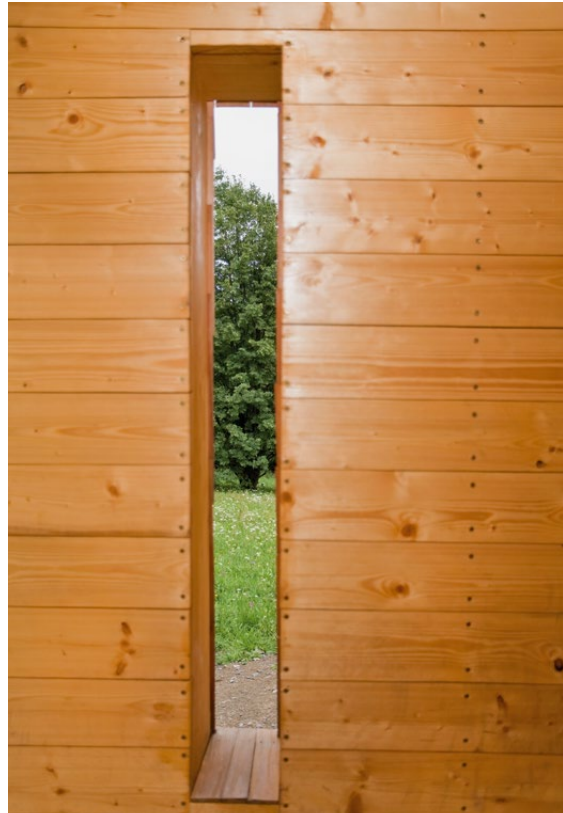
The bell tower consists of two structures. The bell tower has a shape of a tripod that resembles bell towers from the times when they were not integrated into the chapel. The other structure is slightly asymmetrical with a traditional silhouette of the house with a gabled roof that is opened towards the path passing a nearby inn. The passers-by are thus asked to enter, rest for a while and enjoy the view of the Velký Javorník mountain or the tree that stands on the imaginary connecting line between the little bell tower and the coal mining towers in Frenštát pod Radhoštěm.

The structure is formed by five wooden frames with wooden boards on the inside and traditional shingles on the outside. It is a sad paradox that while designing the bell tower, we had to take into consideration that it will stand on a land that could be undermined.

At present the bell-pull to swing the bell is installed only during the ceremonies. In the future there will be an electronic controlling device that will allow anyone to ring a death-knell to the mines in Beskydy for a symbolic fee. There is also a plan to adjust the surroundings of the bell tower.

The little bell tower was built thanks to the support of a number of neighbouring villages (whose names are engraved on the bell), associations, organizations, companies and individuals. The foundation stone was ceremonially tapped by the Minister of Environment Jan Dusík in February 2010 and many volunteers helped with the construction in April and May. The bell tower was “opened” and blessed on 15 May 2010 on the occasion of the 3rd anniversary of the locking of Moravian Wallachian region for 100 years.

Detail okna / *Detail of the window*

Interior / *Interior*

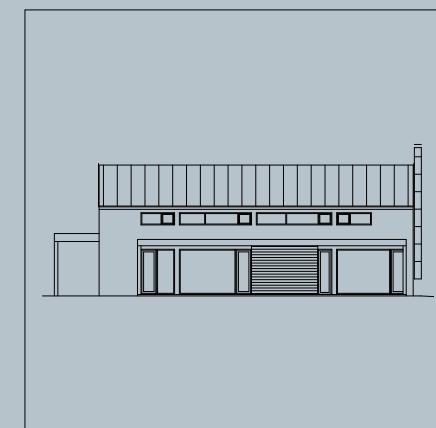
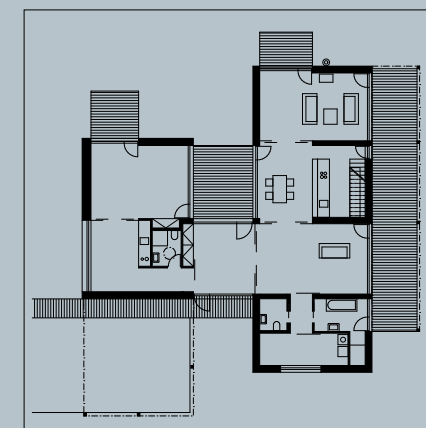

Rodinný dům v Dolanech 2010

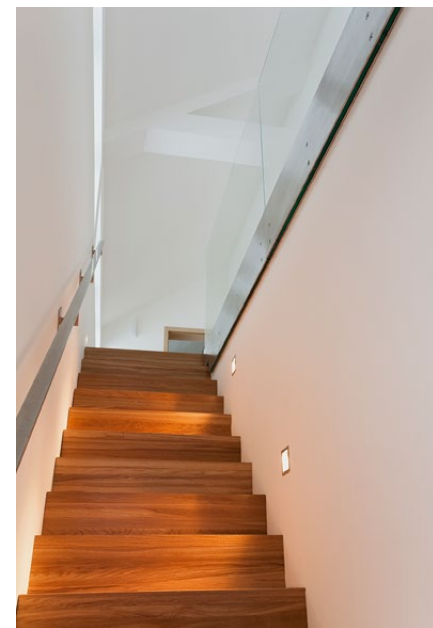
Novostavba

Pohled jižní / South view

Novostavba rodinného domu se nachází v rozptýlené zástavbě na okraji obce Dolany. Klienti jasně a detailně specifikovali své požadavky na energeticky úspornou dřevostavbu, ve které by bylo možno sloučit nároky na soukromý i pracovní život.

Rozdělení na soukromou a pracovní část domu determinovalo jeho dispoziční a hmotové řešení. Hmota samotného rodinného domu se sedlovou střechou svým měřítkem a tvarem zapadá mezi okolní zástavbu. Na ní navazuje druhá část obsahující dvě kanceláře. Na rodinný dům je napojena vstupní halou a malým atriem s terasou.

Samotný rodinný dům zahrnuje společenskou část v přízemí a klidovou část v patře. Společenskou část tvoří otevřený obytný prostor, který je ale zřetelně artikulován na část určenou pro setkávání s přáteli, kuchyni s jídelnou a ryze soukromý obývací pokoj určený pouze pro rodinu. Přízemí domu je propojeno se zahradou pomocí velkoformátového prosklení a na vnitřní prostor plynule navazuje několik teras.

V patře se nachází ložnice rodičů, dětský pokoj, samostatná herna pro děti a hygienické zázemí.

Při návrhu, a především při realizaci, byl kladen důraz na pečlivé zvládnutí konstrukčních detailů. Dům je realizován jako dřevostavba ve fošinkovém systému. Krov sedlové střechy rodinného domu je řešen poněkud netradičně jako vlašský. Kancelářská část je zastřešena plochou zelenou střechou. Dvě hmoty, ze kterých dům sestává, jsou od sebe odlišeny i materiálem fasády. Zatímco rodinný dům má fasádu z cementotřískových desek, kancelářská část má fasádu dřevěnou. Okenní otvory jsou vyplněny izolačním trojsklem zasazeným do hliníkových rámců.

Dům je řešen jako nízkoenergetický. Kromě pečlivé volby materiálů a konstrukcí jeho energetickou náročnost snižuje využití řízeného větrání s rekuperací a tepelného čerpadla.

Pohled východní / East view

Pohled západní / West view

Pohled z kuchyně / View from the kitchen

Interier / Interior

The newly constructed house is located among scattered buildings on the edge of the village Dolany. The clients provided detailed requirements for an energy efficient wooden house that would be suitable for living as well as for work.

The division of the house on private and professional sections determined its layout and materials used. The scale and shape of the family house with a gabled roof were designed so that it fits into the neighbourhood. The adjacent second section consists of two offices and it is connected to the family house by an entrance hall and a small atrium with a terrace. The house includes a space for social activities on the ground floor and a space for resting on the first floor. The part for social activities consists of an open space, which is clearly divided into the part for meetings with friends, the kitchen with a dining room and the private living room intended exclusively for the family. The ground floor of the house is connected to the garden by large-format French windows and the interior is smoothly linked to a number of terraces.

In the first floor, there are the parents' bedroom, the children's room, the separate playroom for children and sanitary facilities.

When designing and constructing the house, we focused on a precise implementation of constructional details. It is a wooden house and we used the plank system. The roof frame is somewhat unconventionally made in Wallachian type. The offices are roofed by a flat green roof. The two materials used for the construction of the house are also distinguished from one another by the façade. The façade of the family house consists of panels made of cement chipboards; the façade of the offices is wooden. The windows consist of triple insulating glass in aluminium frames.

It is a low-energy house. Apart from the careful choice of materials and constructions, the demands on energy are decreased by the controlled ventilation with recuperation and the use of a heat pump.

Koupelna / Bathroom

Terasa / Terrace

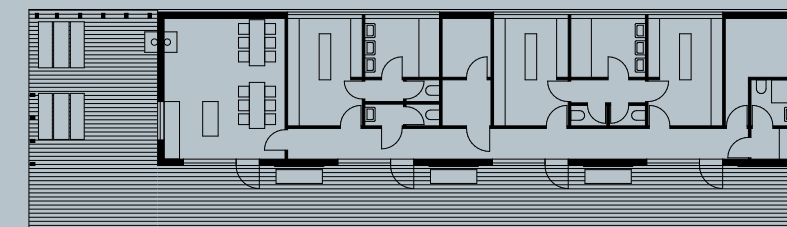
Obývací pokoj / Living room

Kuchyně / Kitchen

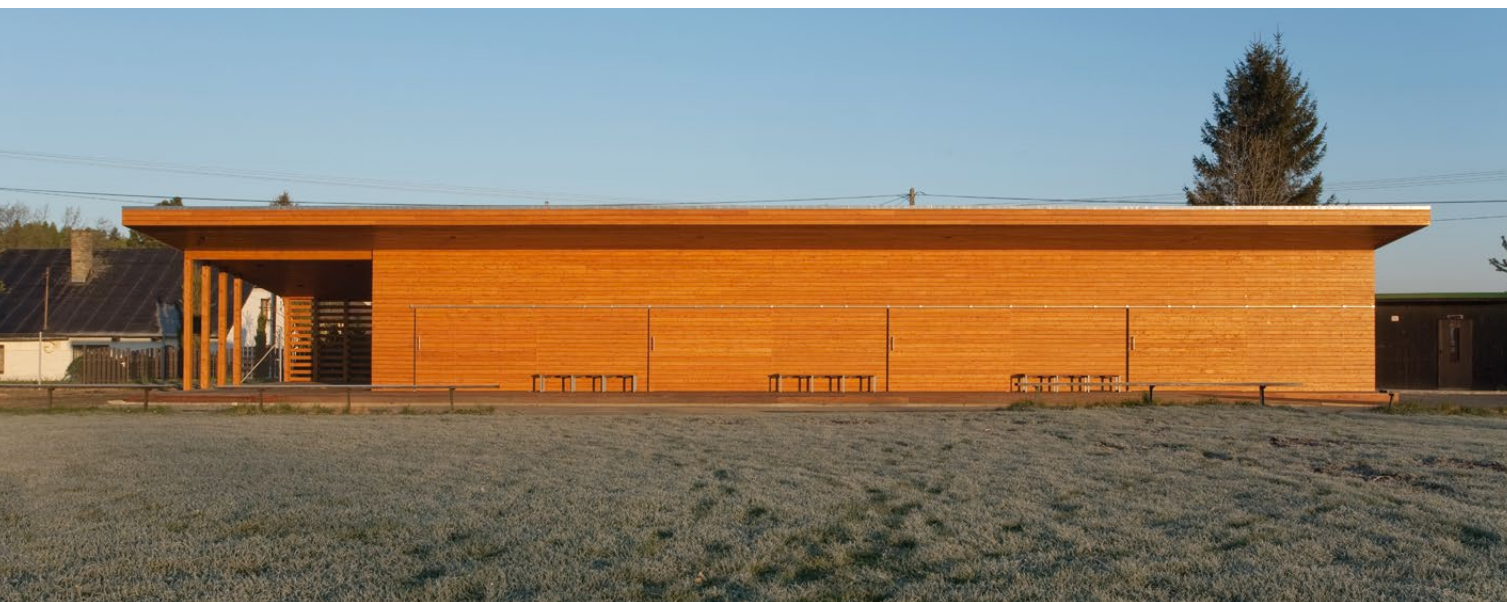

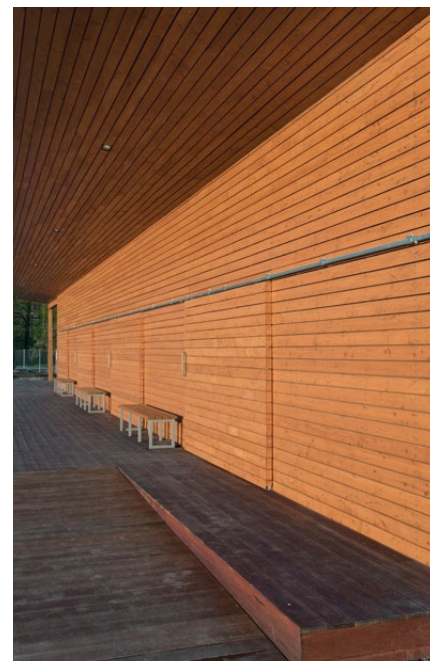
Šatny a zázemí fotbalového hřiště TJ Bystré 2012

Pohled jižní / South view

Detail fasády / Detail of the façade

Nový jednopodlažní objekt s pultovou střechou nahradil několik původních nesourodých objektů šaten a toalet u trojanovického fotbalového hřiště TJ Bystré. Vzniklo tak nové příjemné prostředí, které slouží jako zázemí pro hráče i diváky.

V objektu jsou navrženy tři samostatné šatny s hygienickým zázemím pro hráče, šatna pro rozhodčí, sklady a klubovna s navazujícím venkovním krytým posezením pro návštěvníky.

Návrh byl zpracován s ohledem na co nejnižší realizační i provozní náklady. Proto byl objekt navržen jako dřevostavba, tedy s využitím tradičního regionálního stavebního materiálu. Konstrukci tvoří fošinkový systém opláštěný dřevotřískovými deskami, které se v interiérech uplatňují i pohledově. Vnější fasáda je z dřevěných provětrávaných latí. Prosklené otvory lze mimo sezónu plně uzavřít a zabezpečit posuvnými velkoplošnými panely.

A new single-storey building with a pent roof has replaced several unmatched constructions for changing rooms and toilets situated by the football field in Trojanovice belonging to the Bystré Sports Club. The new building created a new and pleasant environment serving as a base for both players and fans.

Three separate changing rooms with sanitary facilities for players, a changing room for referees, storage rooms, and a club house with a flanking sheltered seating area for fans have been incorporated in the building.

The design was drawn up with respect to the lowest possible implementation and operational costs. Therefore, the building was designed as a timber-frame construction, using traditional regional construction materials. The structure is formed by a plank system clad with chipboards that are also applied to the exposed interior brickwork. The external façade is made of ventilated timber laths. In the off season, glassed openings can be fully closed and safeguarded by sliding large-area panels.

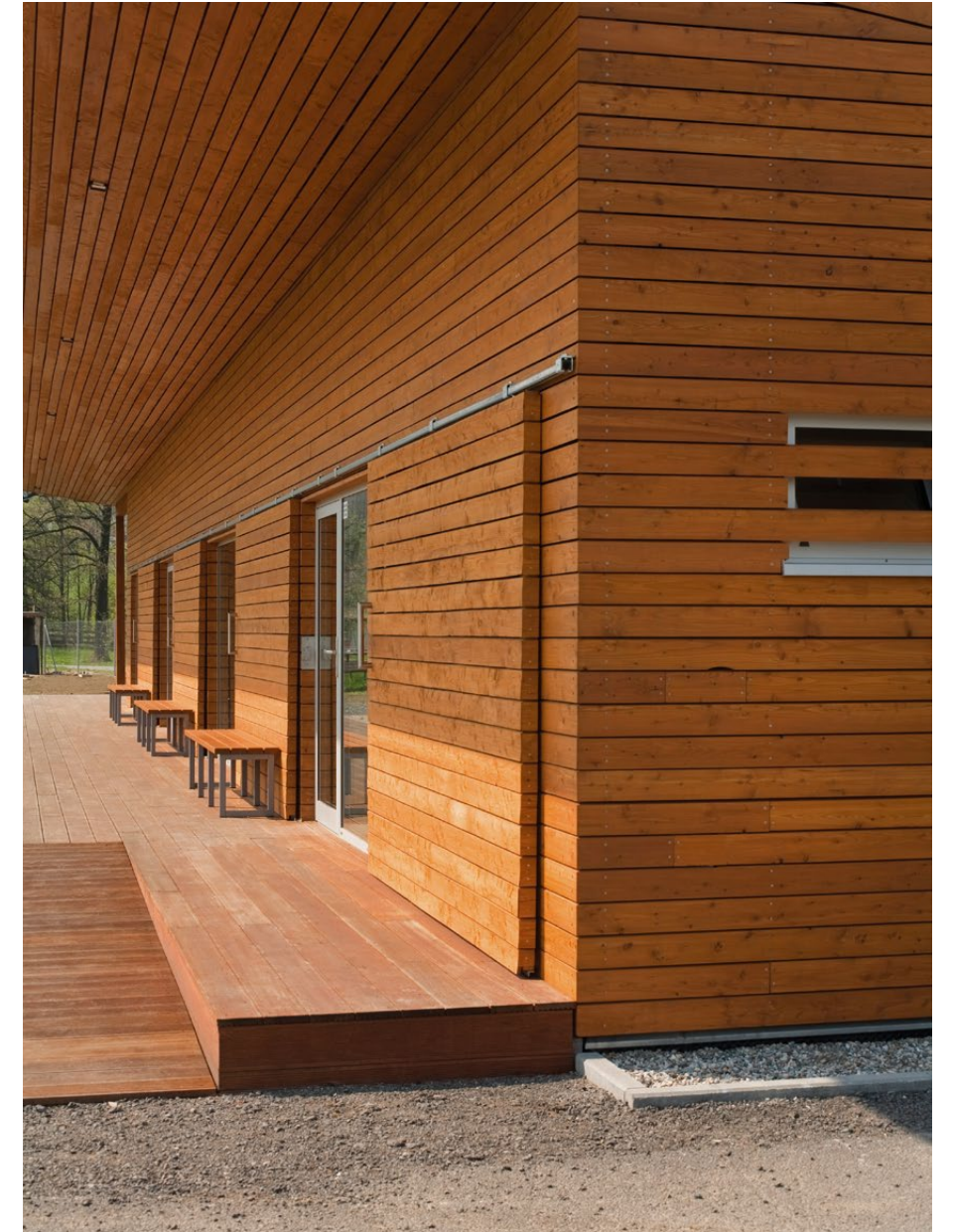

Pohled západní / West view

Interier / Interior

Vstupní část / Entrance

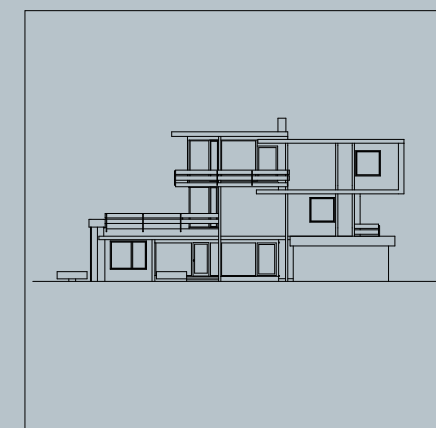
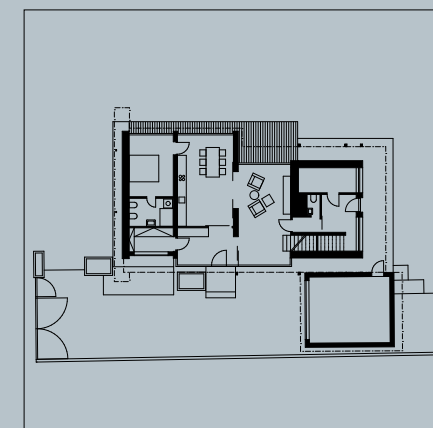

Experimentální dům v Rožnově pod Radhoštěm 2011

Rekonstrukce

Pohled západní / West view

Architekt Vladimír Kalivoda (1927–2005) je jedním z nejzajímavějších regionálních architektů působících na severní Moravě. V jeho stavbách se nezapře inspirace meziválečnou avantgardou, kterou získal díky svému studiu u Antonína Kuriala na fakultě architektury a pozemního stavitelství České vysoké školy technické v Brně, kde poté v padesátých letech působil jako asistent. Zároveň je zřetelný vliv tehdejší architektury Západu a na druhou stranu silné ovlivnění regionem rodného Valašska, do kterého se definitivně vrátil v šedesátých letech. Rodinný dům v Rožnově pod Radhoštěm sám autor označil za experimentální skulpturální rodinný dům. Navazuje tak na několik jeho dalších domů (jeden z nich údajně posloužil i jako předobraz pozdějšímu populárnímu šumperáku), ve kterých je zřetelná expresivní modelace hmot, zdůrazněna nosná konstrukce a zároveň jsou použity rustikální materiály charakteristické pro daný region jako je kámen a dřevo. Není divu, že exkluzivně vypadající dům zcela vybočoval z tehdejší standardní stavební produkce a jeho existence vyvolávala u místních obyvatel řadu dohadů o jeho majitelích, ze kterých vzešlo i jeho pojmenování “Gottova vila”. Ve skutečnosti však dům s populárním zpěvákem neměl nic společného, realita byla mnohem prozaičtější – dům byl v roce 1969 navržen pro předsedu zemědělského družstva v Bystřičce a dokončen byl o šest let později rodinou jeho dcery.

Stávající majitelé domu si až po několika letech po jeho koupi uvědomili, že vlastní skutečný unikát. Proto nás oslovili s dvěma požadavky: jednak dům zrekonstruovat a přizpůsobit svým požadavkům na bydlení odpovídající dnešní době a zároveň co nejvíce zachovat jeho původní charakter.

V průběhu několika prvních návštěv a následné práci na projektu nás dům neustále fascinoval svou propracovaností a neuvěřitelně rafinovanými detaily. Díky použití nosného ocelového skeletu byl dům navržen jako několik velkorysých prostorových jednotek, které jsou vzájemně posunuty v horizontálním i vertikálním směru. Hlavním obytným částem domu v přízemí a patře vévodí dva krby, v přízemí organicky tvarovaný omítnutý a v patře pravouhlé křbové těleso opláštěné měděným plechem. V exteriéru i interiéru domu se prolínají tři základní materiály – dřevo, kámen a bílé omítnuté plochy.

Při dispozičním řešení domu pro potřeby současného majitele jsme se snažili původní prostorové řešení v maximálně možné míře respektovat. Dům je nadále členěn do dvou hlavních společenských zón v přízemí a prvním patře a klidové zóny v patře druhém, která sestává ze dvou menších pokojů a hlavní ložnice s velkou koupelnou. Kde to jen šlo, byly v interiérech zachovány původní materiály a vestavěný nábytek. Například obklady stěn a stropů byly demontovány, veškerá prkna repasována a poté vrácena na své původní místo. Na případné doplnění byly použity materiály odpovídající původním prvkům. Pouze místo původních kobereců jsou nyní v celém domě realizovány podlahy dřevěné, záměrně mírně kontrastující s dřevěnými prvky původními. Nově byla rovněž položena dřevěná terasa, která je nyní ve stejné výškové úrovni jako podlaha hlavního obývacího pokoje. Za zmínku stojí rovněž rekonstrukce obou původních krbů, do kterých byly nainstalovány křbové vložky, a díky tomu v nich opět může plápat oheň; v hlavním krbu v patře s původně otevřeným žárovištěm bylo totiž díky jeho nevyhovujícímu řešení topeno v minulosti pouze jednou.

V exteriéru domu došlo k podstatným zásahům vedoucím ke zlepšení tepelně technických vlastností jeho obálky. Nicméně i zde jsme se snažili co nejvíce respektovat jeho původní vzhled. Zásadní byla výměna oken – namísto již nevyhovujících dřevěných ráků jsou nyní u oken rámy hliníkové. V přízemí byly vybourány nízké parapety, aby bylo možno vizuálně více propojit interiéru a exteriéru. Po demontáži původního fasádního dřevěného obkladu byl dům zateplen, nicméně tloušťky zateplení byly navrženy tak, aby nebyly narušeny subtilní proporce stěn a desek. Nejvýraznější změnou ve vnějším vzhledu domu tak jsou veškeré dřevěné prvky ve světlejším odstínu, než tomu bylo v minulosti.

Architect Vladimír Kalivoda (1927–2005) was one of the most interesting regional architects working in North Moravia. His buildings are inspired by the avant-garde movements of the interwar period and this influence had its origin in his studies with Antonín Kurial at the Faculty of Architecture and Building Construction at the Czech Technical University in Brno, where he later worked as an assistant in the 1950s. His work was partly influenced by the Western architecture and on the other hand also by the Moravian Wallachia region where he was born and where he finally returned in the 1960s.

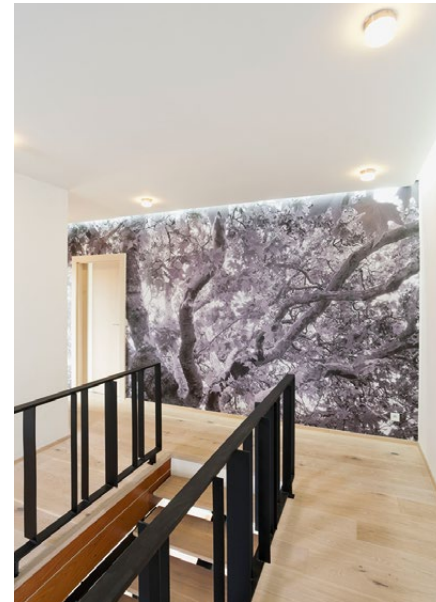
The author described the family house in Rožnov pod Radhoštěm as an experimental sculptural family house. It is thus connected to some other buildings that he made (one of them was allegedly a model for the popular "šumperák" that was built later) with expressive shapes, accented load-bearing structure and the use of rustic materials typical for the region such as stone and wood. No wonder that the exclusive house was completely different from the standard production of the time and its existence aroused speculations concerning the owners among the local inhabitants, which resulted in the name "Gott's villa". In fact, there was no connection between the house and the popular singer. The reality was more prosaic – the house was designed for the director of the cooperative farm in Bystřička in 1969 and it was finished six years later by the family of his daughter.

Several years after the purchase of the house the present owners realized that the house they own is unique, so they approached us with two requirements: reconstruct the house and adjust it so that it meets the present standards of living, but also keep as much of the original as possible. During the first visits and subsequent work on the project, we were constantly fascinated by the sophistication and incredibly ingenious details of the house. Due to the use of load-bearing steel skeleton structure, the house was designed as a set of several spacious units that are moved in horizontal and vertical directions in relation to each other. The main living areas of the house on the ground and first floors are dominated by two fireplaces. The one on the ground floor is plastered and has an organic shape and the one on the first floor is right-angled and sheathed in sheet copper. In both the exterior and the interior, there are three basic materials that complement each other – wood, stone and white plastered surfaces. While designing the layout according to the requirements of the present owner, we tried to keep as much of the original layout as possible. The house is divided into two main sections for social activities on the ground and first floors and the section for resting on the second floor that includes two smaller rooms and a main bedroom with a big bathroom. Had it been possible, we would have kept the materials and built-in furniture in the interior. For example, the wood facing of the walls and ceiling was removed, all the boards were reconditioned and then returned to the original place. When it was necessary to add something, we used materials that match the originals. Only instead of using carpets that were used originally, we made wooden floors that are deliberately made in a subtle contrast to the original wooden elements. There is also a new wooden terrace that is now at the same level as the floor of the main living room. We would also like to mention the reconstruction of the two fireplaces that were fitted with fireboxes, so they can be used again; the main fireplace with an open hearth on the first floor was used only once in the past because of its poor design. The exterior of the house was changed substantially to improve the thermal and technical characteristics. However, we also tried to preserve the original look of the house. The crucial operation was the replacement of windows – instead of unsuitable wooden frames, we installed aluminium frames. We also pulled down the low parapets on the ground floor to strengthen visual connection between the interior and exterior. After removing the original wooden facing, we insulated the house and the thickness of insulation was designed so as not to affect the subtle proportions of walls and boards. The most distinctive change made in the exterior of the house are the wooden elements that are lighter than they used to be in the past.

Detail schodiště / *Detail of the staircase*

Interier / *Interior*

Obývací prostor / *Living space*

Ložnice rodičů / *Master bedroom*

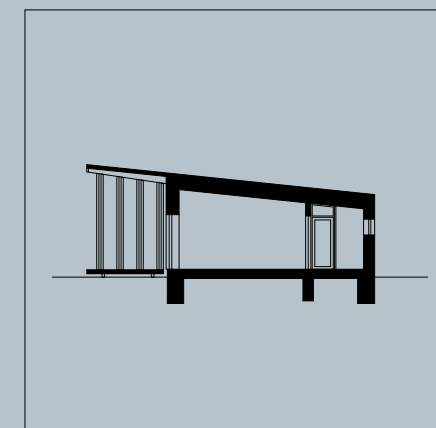
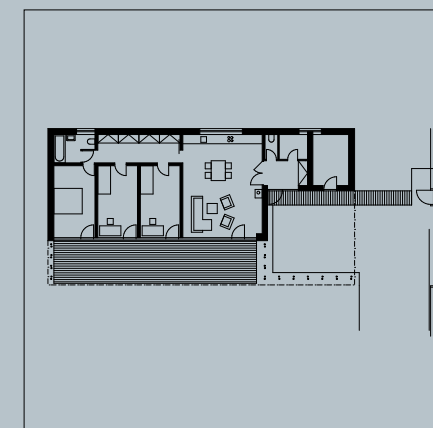
Koupelna rodičů / *Master bathroom*

Rodinný dům v Hodoňovicích 2011

Novostavba

Pohled ze zahrady / View from the garden

Přízemní rodinný dům je navržen pro bydlení mladé rodiny s kocourem. Stavebníci si náš ateliér vybrali na základě referencí v časopisech a již od počátku chtěli jednoduchý malý dům na malé parcele. Proto jsme jej navrhli umístit co nejbližší k východní hranici pozemku, aby byla jeho nezastavěná část využitelná v co největší míře jako zahrada.

Návrh vychází z principu tzv. „Sokratova domu“, jehož obytné místnosti jsou rozměrnými okny otevřeny směrem na jihozápad, zatímco v zadní části domu se nachází místnosti s technickým, skladovacím a hygienickým zázemím. Proti letnímu slunci jsou okna chráněna přesahem střechy, zatímco zimní slunce naopak dopadá hluboko do nitra domu. Střešní přesah zároveň kryje velkou pobytovou terasu a dvě parkovací stání.

Dispoziční řešení je navrženo v třímetrové modulové síti. Na hlavní obytný prostor domu navazuje klidová část se dvěma dětskými pokoji a ložnicí rodičů.

Stěny domu jsou realizovány z pórobetonových tvárnic, konstrukce pultové střechy je dřevěná. Vnější fasádu domu tvoří cementotřískové desky v přírodním odstínu.

This single storey house was designed for a young family with a cat. They chose our studio after seeing the recommendations in magazines and decided for a simple small house on a small plot right from the beginning. Therefore, we suggested it be placed as close to the eastern border of the plot as possible and use the rest of the area as a garden.

The design is based on the “Socrates’ house” principle having the living quarters with large windows turned to the south-west, whereas the rooms for the technical, storage and sanitary purposes are placed in the back of the house. The overlap of the roof protects the windows from the summer sun, while the winter sun shines deep into the house. The overlap of the roof also covers a big terrace and two parking places.

The layout of the house is based on 3-metre module network. The main living room is separated from the section for resting with two children’s rooms and a bedroom for parents. The walls of the house are made of aerated concrete blocks and the framework of the roof is wooden. The façade of the house is made of cement chipboards and has a natural look.

Obyvací pokoj / Living room

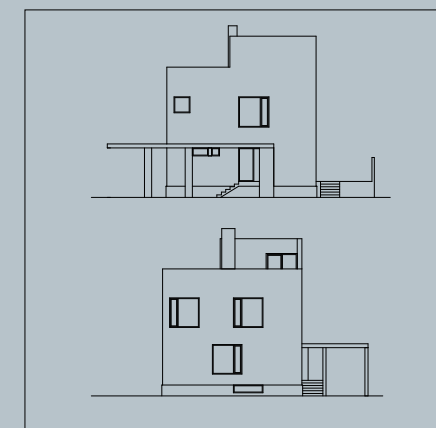
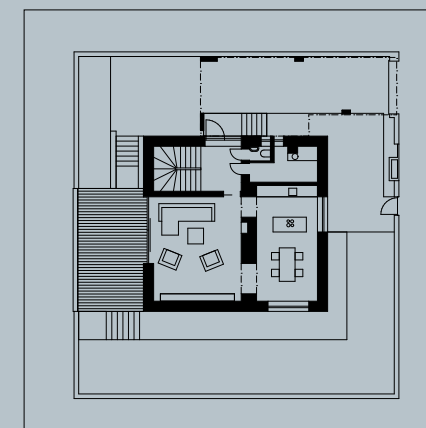
Pohled východní / East view

Rodinný dům v Ostravě-Zábřehu 2011

Rekonstrukce

Pohled z ulice / Street view

Detail přístřešku / Detail of the carport

Stavebník zakoupil samostatně stojící rodinný dům na velmi malém rohovém pozemku v jedné z klidných ostravských rezidenčních čtvrtí. Původní mírně ambivalentní záměr dům výrazně „zmodernizovat“ a přitom zachovat co nejvíce původního obvodového zdiva se začal hroutit spolu s tím, jak se nečekaně rozpadaly staré nekvalitně provedené stěny. Prakticky z domu zbyl pouze suterén, který však předurčil dispoziční řešení nové horní stavby.

Malá čtvercová parcela a čtvercový půdorys původního domu, který jsme respektovali i při přestavbě, nás vedly k návrhu jednoduchého domu ve tvaru krychle se čtvercovými okny různých velikostí, jejichž umístění na fasádě vychází z vnitřní dispozice domu. Záměr pracovat s elementárními tvary se propsal i do detailů v interiéru.

Přízemí domu sestává z hlavního obytného prostoru, jehož společenské a jídelní části jsou vzájemně odděleny centrálním křbovým pilířem. V patře domu, které je s přízemím částečně opticky propojeno, se nachází jeho klidová část. Nad jednou čtvrtinou domu vznikla střešní nástavba, z níž je výstup na střešní terasu.

Vedle domu se nachází dvě parkovací stání krytá střechou z pohledového betonu, která je vynášena dvěma subtilními železobetonovými pilíři a dvěma dvojicemi sloupů, přičemž jeden její roh tvoří dramaticky působící konzolu.

Obyvací pokoj / Living room

Interior / Interior

The builder bought a detached house on a very small corner plot in a calm residential area in Ostrava. The original slightly ambivalent plan to “modernize” the house significantly and at the same time keep as much of the perimeter wall started to crumble when the old poorly made walls unexpectedly collapsed. In fact, the only thing that was left from the house was the basement which predetermined the layout of the new building above. The small square plot and the square ground plan of the original house that we kept for the reconstruction led to the design of a simple cube shaped house with square windows of different sizes whose location on the façade is determined by the interior layout of the house. The intention to work with basic shapes is clearly visible in the interior as well. On the ground floor there is the main living area, where the sections for social activities and dining are separated by the central pillar with a fireplace. On the first floor that is optically connected to the ground floor there is the section for resting. We built an extension above one quarter of the house with an access to the roof terrace. There are two parking places by the house with the roof made of exposed concrete that is supported by two slight reinforced concrete pillars and two pairs of columns, while one of its corners forms a dramatic bracket.

Kuchyně / Kitchen

Obývací pokoj / Living room

Recenze, články a rozhovory

Kamil Mrva – misionář architektury

Mladá Fronta Dnes, 14.února 2008

Text: Petr Broulík

Pro mladého, vystudovaného architekta je vždy lehčí zkusit se „zaháčekovat“ ve velkém městě, neboť tam existuje větší možnost nových projektů, staveb a zakázek. Přesto si někteří architekti po studiu v centrech architektury, jakými jsou Praha či Brno, zvolí nakonec záměrně návrat do svých rodných měst, která jsou spíše na periferii architektonického dění.

Mezi tyto architektky patří i Kamil Mrva z Kopřivnice, který už má dnes za sebou v tomto „malém Zlíně“ několik kvalitních staveb a v současnosti se podílí například na zajímavých projektech v Ostravě. Z těch kopřivnických staveb uvedme například samotné sídlo architektonického ateliéru Kamila Mrvy, dále hotel Olympia v Kopřivnici a soustavu třiatřiceti nízkopodlažních domů v Ostravě-Heřmanicích, které jsou zajímavou moderní obdobou domků typu průmyslových kolonií. Jsou to domky s terasami a zahrádkami kolem parku a svým způsobem posunují dál odkaz finančně přístupného bydlení pro obyvatele měst, jaké vznikalo například na přelomu devatenáctého a dvacátého století v Ostravě či za první republiky ve Zlíně.

Kamil Mrva a jeho spolupracovníci dnes pracují v dřevěném domě netradiční konstrukce, který stojí v mírném svahu při cestě z Kopřivnice na Štramberk. Přírodně dřevěnou část domu - ateliéru spojil architekt s bydlením z betonových tvárníc. Prosklil ho a nechal dýchat nejen sklem, ale i přírodním materiálem přední části domu. Topení dal do podlah.

Architekt Kamil Mrva říká, že jednoduché, nezvyklé a svým způsobem úderné tvary jeho ateliéru mu pomáhají při kontaktu s klienty. „Ten si tak okamžitě při první schůzce může udělat obrázek, jak moje konkrétní práce může vypadat. Může to posílit důvěru v architekta. Je to jiné než kdybychom se o projektu stavby bavili třeba někde v paneláku. Jeden z klientů se mi dokonce později přiznal, že poté, co uviděl můj ateliér, už ani nevytáhl z aktovky katalogy, podle kterých chtěl určovat přibližnou podobu svého domu,“ říká kopřivnický architekt.

Kamil Mrva vystudoval v Brně a během studia absolvoval rok praxe v Praze u Karla Pragera, autora budovy Federálního shromáždění či Nové scény Národního divadla v Praze. Vrátil se však do Kopřivnice. „Lákalo mne začít na periferii architektonického dění. Vyzkoušet si být v této oblasti jakýmsi architektem misionářem,“ říká architekt. Zhruba osm let působení v Kopřivnici mu umožnilo ve městě zanechat výrazné stopy. Zatím největší jeho realizovaný projekt - pětipodlažní hotel Olympia - ukončí soukromý investor právě tento týden kolaudací. „Je to jedna z největších investic v soukromé sféře na poli architektury v Kopřivnici od roku 1989,“ říká Kamil Mrva a dodává, že tento projekt byl dost náročný. „Museli jsme vyprojektovat poměrně velkou stavbu na malém pozemku a navíc vedle potoka. Proto bylo třeba nejprve do země umístit železobetonovou desku a dále železobetonový skelet,“ vysvětluje Kamil Mrva.

Zatímco ve sféře soukromých investorů se Kamil Mrva a mladí architekti uchytili, zakázek od města a institucí zatím jeho ateliér řešil poskrovnu. „Kromě úpravy městské herny pro děti a dvou realizací drobného charakteru se nám zatím nepodařilo získat větší veřejnou zakázku,“ říká architekt.

Další velkou zakázkou je už zmiňovaný soubor budov v Ostravě-Heřmanicích. „Je to celkem šest bloků a vznikne tam něco, co v Ostravě v poslední době příliš nevznikalo - jednotně architektonicky řešená klidová oblast k bydlení, kde každý dům bude mít své stání pro auto, svou zahrádku a svou terasu. Vycházíme ale z potřeb nynějších moderních rodin, kdy zahradní kout není nijak velký, aby se bydlící nestali jeho otrokem. Ponechali jsme oblasti původní zeleň a soustředili jsme se na to, aby oblast byla finančně dostupná. Mělo by to být bydlení, které si dnes může s pomocí různých hypoték pořídit prakticky každý,“ říká Kamil Mrva.

Na titulní straně nedávno vydaného katalogu osmiletého působení a realizací ateliéru Kamila Mrvy je okno na dřevěném pozadí. A právě dřevo je materiál, s nímž architekt často a rád pracuje. „Je to typický materiál Valašska, Beskyd. Byl to tady vždy základní a přirozený materiál pro stavbu obydlí, je všude kolem nás a je také dostupný. Jen tady v okolí jsou čtyři pily,“ říká Kamil Mrva a dodává, že dřevo je také materiál, který mu otevírá více dveře u klientů. „Lidé mají ke dřevu blíže než třeba k betonu a dívají se na něj lépe a raději,“ říká.

Kamil Mrva říká, že dřevěné stavby jsou bližší i úředníkům, kteří stavby schvalují. A také jemu. Sám rád projektuje domy, které mají jak materiálem, ale i svou konstrukcí a využitím blízko k přírodě a snaží se ji šetřit. Přesto právě tady někdy naráží na nepochopení některých státních institucí a to především ochránářských.

„Někdy i několik let musíme přesvědčovat ochránáře, že naše návrhy domů jsou jednoduché a šetrné k přírodě. Tyto stavby pasivního charakteru, která nemají sedlovou střechu a mají například sluneční kolektory, mají bohužel na území chráněné krajinné oblasti Beskydy větší problém se schvalováním výstavby než často kýčovitě domy ve stylu podnikatelského baroka. Nyní takový případ právě řešíme v Horní Bečvě a přestože jsou odborníci nadšeni šetrným pojetím našich domů k přírodě, narážíme na nepochopení ochránářů,“ říká architekt Kamil Mrva. A dodává, že by možná pomohlo, kdyby zákon umožnil jakousi dohodaovací komisi pro tyto sporné případy. „Něco podobného fungovalo za mé praxe v Praze. Tam některé projekty, které památkáři odmítli, končily u jakési rozhodčí komise, která měla zástupce všech zúčastněných a odborných stran. Jednou za měsíc tam končily sporné projekty a autoři tam mohli obhajovat své pojetí stavby. Někdy uspěli, někdy ne,“ říká Kamil Mrva. Kopřivnický architektonický „misionář“ přiznává, že jej inspiruje funkcionalismus a avantgardní architektura z něj vycházející.

„V Brně jsem se nechal inspirovat především tamním uskupením ateliérů zvaným Obecní dům. To jsou samostatné ateliéry, které zvláště působí, ale jednou ročně společně vystavují své projekty. Tím se navzájem obohacují. My jsme vytvořili něco podobného s opavským Atelierem 38 a ostravskou kanceláří Atos-6. Vytvořili jsme na výstavě Young Blood jakýsi trojúhelník Ostrava, Opava a Kopřivnice a nedávno jsme spolu také vystavovali v Centru nové architektury v Ostravě,“ říká Kamil Mrva a dodává, že tato výstava nazvaná Jiné domy 007 se také představí v Brně.

On sám považuje architekturu za královnu umění. „A to i kvůli stálé konfrontaci člověka s architekturou. Některému umění se člověk může vyhnout, ale architekturu potkává v podobě krásných či méně krásných staveb stále,“ říká architekt s tím, že je rád, že v poslední době se lidé o architekturu více zajímají. „Pomohly k tomu populární televizní pořady a zájem médií o ni. Byl bych rád, kdyby vedle anket jako je deska roku, film roku, vznikla také anketa nebo ocenění architektury roku. Samozřejmě takové ceny existují, ale myslím, že by architektuře pomohlo a mnoho lidí by to přivítalo, kdyby taková soutěž měla třeba jednou ročně televizní vyhlášení výsledků,“ míní Kamil Mrva. Architekt je přesvědčen, že Kopřivnici stejně jako další města kraje čeká v dalších letech stavební boom, který nejenže změní výrazně tváře některých měst, ale umožní práci mladým a avantgardním architektům. „Myslím že je za námi doba, kdy v devadesátých letech i díky krizi průmyslu v Kopřivnici mladí lidé odcházeli na studia a nevraceli už se většinou zpět. Zdejší oblast má velký průmyslový potenciál a otevřením Evropy jsme se i my stali jakýmsi opravdovým ekonomickým středem Evropy, která zahrnuje i Slovensko a Polsko. Dnešní mladí architekti už mají možnost poznávat současnou architekturu Evropy a světa a umí se s ní konfrontovat. Pokud tyto lidi nebudou brzdit byrokrati a konzervativci, máme se v dobrém na co těšit,“ míní Kamil Mrva, architektonický „misionář“ z Kopřivnice.

Kostka cukru za Tatrovkou

Elegantní světlá budova s prosklenou kavárnou a terasou je v Kopřivnici tak trochu návštěvou z jiného světa. Ale nechce tu být cizí, naopak by byla ráda, kdyby časem získala podobně vyladěné sousedy.

Kopřivnice byla ještě před sto lety vesnicí v širokém údolí potoka, její zástavba byla pro Lašsko, kraj pod Beskydy, typická – volně roztroušené domky podle dvou základních komunikací. Městem se stala až v roce 1948 (v srpnu tedy oslavila šedesáté výročí). Výroba vozů a bryčků tu ale byla založena již v první polovině 19. století, později vznikla továrna na kočáry... Řekne-li se Kopřivnice, mnohým z nás okamžitě naskočí slovo Tatra. A nebudeme tak úplně vedle, Tatrovka proměnila vesnici k nepoznání. Její areál je sám o sobě rozlehlý, stejně velký jako současná zástavba města, kde postupně vznikaly další velké budovy. Nejdříve vyrostlo několik sídlišť, zkázu jeho venkovského charakteru pak dovršila sedmdesátá léta minulého století, kdy došlo k úplné likvidaci původních domů mezi oběma hlavními ulicemi. Na dlouhé návsi s kostelem a školou vznikla tzv. pěší zóna s několika objemnými stavbami, z nichž dvě vyrostly i do značné výšky. Podíváme-li se na plánec dnešní Kopřivnice, nenalezneme z její původní struktury vůbec nic. Podobné zacházení s městy, jejichž urbanismus byl jedinečný tím, jak se v nich setkávaly domy a domky z různých epoch a různého provedení, bylo tehdy naprosto běžné. Východiska se dnes hledají těžce a skoro jako by neexistovala. Je ale možné postupovat po částech a začít třeba i drobnostmi, jako je dlažba, lavičky, veřejné osvětlení. A když se najdou investoři, kteří stavbu svého domu pochopí nikoli jako pouhou prezentaci vlastní firmy či rodiny, ale také jako možnost, jak pomoci samotnému místu, je napůl vyhráno.

Hospodářské noviny, 26. září 2008

Text: Hana Vinšová

Foto: Toast

Cesta k domu

Architekt Kamil Mrva z Kopřivnice pochází. Je známý velmi dobře provedenými dřevostavbami, mezi něž patří i jeho vlastní dům a ateliér, několik dalších rodinných domů ve městě a také v Dolní Bečvě nebo ve Vlčovicích. Mezi nejúspěšnější realizace patří rekonstrukce budovy pro firmu UAX v Bernarticích. Kromě toho také externě spolupracuje s brněnskou fakultou architektury. S několika kolegy a zhruba šedesáti studenty uspořádal před třemi lety v Kopřivnici workshop, na němž se městem společně zabývali. Jedním z témat bylo vytvoření nového centra kolem pěší zóny. Protože zde chyběla možnost kvalitního ubytování, zahrnuli do studií také budovu nového hotelu. Shodou okolností se pak o něco později seznámil s klientem, který měl o stavbu hotelu na blízkém místě zájem. Následovaly úvahy o konceptu řešení a vznikly dvě základní varianty, z nichž byla vybrána ta, která nejen plně vyhovuje hotelovému provozu, ale také upoutá návštěvníky města. Rozhodli se pro nevelkou několikapatrovou budovu s pultovou střechou. Dům tak tvoří další výškovou dominantu v centru Kopřivnice – vedle svých dvou mohutných sousedů však jeho silueta působí klidně a elegantně. Přispívají k tomu dva metry vysoká a úzká okna, zajímavě provedená fasáda, na níž září stříbřité pruhy a také prosklené přízemí s kavárnou a terasou, které ze štíhlé hmoty vybíhá do prostoru. Dům tak ulici velmi příjemně „zlidšťuje“ – jeho provoz je tu jak na dlani a přitom to není nepříjemné ani hostům ani kolemjdoucím. Právě naopak, komunikace je jakoby zabydlená a oživená interiérem, který se tak stává její součástí.

Stavba hotelu Olympia

Stavět se začalo loni na jaře, letos byl dům dokončen. Podařilo se dodržet původní návrh v základním konceptu dvou hmot i v provedení – zůstala střídmost materiálů i několik základních barev. Šedá, stříbřitá, červená, kov a sklo. Jednoduchost tvarů, jednoduchost provozu a přehlednost. Hotel nabízí celkem 44 míst, v každém pokoji je potřebné zázemí. Ze vstupní haly s recepcí vede schodiště a výtah do vyšších pater. Na halu navazuje prostor, sloužící pro hosty ke snídaním a kavárna, na západní straně terasa „Vysoká hmota, prosklené přízemí a vysunutá zimní zahrada na severní straně tvoří jednoduchý silný celek,“ říká Kamil Mrva. „Několik měsíců provozu ukázalo, že dům po této stránce vyhovuje. Zdá se, že lidem se líbí, kavárna se stala oblíbeným místem setkání. A co se týče městského centra, loni byly na radnici vystavené architektonické studie, vypracované ostravským ateliérem Simona. Tento ateliér podle mého názoru nepřináší současné řešení, spíš jako by svým širokým bulvárem navazoval na sedmdesátá léta. Nejsem si tak úplně jist, že by tento typ ulice v monumentálním stylu mohl v malém městě dobře fungovat. Ale bylo by dobré, kdyby se podařilo upravit veřejné prostory v blízkém okolí tak, aby skutečně začaly sloužit jako centrum Kopřivnice, když už tu nemáme nic, co by se podobalo tradičnímu náměstí.“

Pojďte dál Dřevostavba z přesvědčení

Mezi konvenční zástavbou pod beskydskými svahy se dům, kterému patří pozornost na následujících stranách, vyjímá nejen nekonvenční kombinací pultových střech, ale i technologií své výstavby. Nepřekvapí, že se jedná o montovanou dřevostavbu, hrdě přiznanou ztvárněním fasády. Zveme vás na návštěvu do domu, který patří do početné rodiny staveb zdejšího architekta Kamila Mrvy.

Náš příběh nezačal nijak zvláštně: jako řada stavebníků jsme začínali hledáním pozemku a výběrem typového projektu. Věřili jsme, že výběr už hotového domu bude rychlejší a jednodušším řešením než vymýšlet originální projekt, ale brzy jsme pochopili, že tudy cesta nevede. Největší problém byl s úložnými prostory, které v typových domech takřka vždy chybí. O několik měsíců později, když už jsme se stěhovali do nového, jsme se nestačili divit, kolik věcí se musí do různých skříní v domě vejít – od sezónního oblečení přes sportovní potřeby až třeba po zahradní techniku. A dnes? Oceňujeme nejen úložné prostory, ale hlavně svobodu bydlení a dispozice bez kompromisů.

Pozemek téměř osudem

Když jsme chodili přes záhumenní louku pod Vánočním kamenem na odpolední vycházky se psem, tajně jsme snili o tom, jaké by tu bylo hezké bydlení – do města kousek, do přírody ještě blíže. Asi jsme měli hodně velké štěstí, že se nám náš sen splnil. S výběrem domu už to bylo trochu komplikovanější – určité představy jsme měli, ale najít takový projekt, který by dokázal splnit všechny bez výhrad, to byl velký oříšek. Dlouho jsme také přemýšleli o tom, zda se rozhodnout pro přízemní bungalov, který je sice kvůli zastavěné ploše dražší, ale pro bydlení pohodlnější, nebo zvolit dům patrový a smířit se s tím, že jednou třeba budou schody nepřekonatelnou překážkou.

Časopis dřevo&stavby 2/2009

Text: Michal Babor

Foto: Martin Zeman

S místním „dvorním“ architektem Kamilem Mrvou jsme se seznámili náhodou. Kolem jeho zajímavého domu jsme často chodili, aniž bychom tušili, že jde o stavbu pro bydlení. O to víc nás potom překvapilo, že se navíc jedná o dřevostavbu. Samozřejmě jsme se byli podívat na jeho různé domy v okolí a zjišťovali jsme, jak se v dřevostavbách bydlí, ale neměli jsme problém dát přednost dřevu před jinými materiály. Jeho výhodu jsme ocenili v době, kdy na místo přijel jeřáb a kamion – hrubá stavba z předem vyrobených dřevěných sendvičových panelů stála během několika dní! Dokončovací práce a zařizování se oproti tomu táhly dlouho, ale možná to bylo tím, že jsme se rozhodli zajišťovat si všechna řemesla dodavatelsky ve spolupráci s architektem. Je to sice náročnější, ale na druhou stranu můžete být u každého detailu a máte možnost zasáhnout do řešení některých drobností. Nám se tento postup vyplatil například při řešení vestavěných skříní pod schody, které nahradily původně zamýšlené točité schodiště.

Rekuperace není problém

Dům je v současné podobě určitým kompromisem mezi patrovou stavbou a bungalovem. Obytná část včetně obou ložnic a pracovny je sice umístěna do přízemí, ale už zmíněné schodiště vede na galerii, která slouží pro práci i odpočinek. Příjemně se tu odpočívá s knížkou v ruce, ale stejně dobře tento prostor poslouží i jako malá krejčovská dílna. Díky tomu, že je galerie propojena s přízemím, je tu v zimě velmi rychle teplo, zvláště pokud se topí jenom v krbu, odkud se teplo rozvádí potrubím po celém domě. Jinak dům vyhřívá také malý plynový kotel připojený na podlahové topení a rekuperační jednotka, která se stará i o větrání. V zimě se tak vlastně stále větrá, aniž by ale z domu unikalo teplo. Z vlastní zkušenosti musím říct, že ovládání rekuperace není nic složitého: sice jsem určitou dobu chodila po

domě s manuálem v ruce, ale pochopit funkci není o nic složitější než naučit se ovládat modernější televizi.

Dům je řešen jako nízkoenergetický, takže významným zdrojem tepelné energie je slunce. To nám do obytného prostoru proudí díky velkému prosklení v obývacím pokoji. V létě jsou posuvné dveře na terasu stále otevřené, takže můžeme volně přecházet z domu do zahrady. Protože jsme podlahu v obytné části domu vyřešili pomocí dlažby, nemusíme ani střídat obuv – chodíme prostě naboso, doma i venku. Až trochu povyroste živý plot, chtěli bychom ještě doplnit stavbu zahradního domku o malé domácí wellness centrum.

Detaily radost nekazí

Asi každý, kdo někdy stavěl rodinný dům, se nevyhnul nějakým komplikacím nebo problémům. My jsme jich byli do značné míry ušetřeni díky montované technologii – sendvičové panely se podle projektu vyrobily továrně a na místě se jenom smontovaly, takže jsme se mohli soustředit až na dokončovací práce. Zaujal nás obklad fasády cementotřískovými deskami se šedým nátěrem, které docela pěkně vyniknou v kombinaci s druhým obkladovým prvkem – modřínovými prkny. Napoprvé se sice obklad nepovedl a desky se začaly vlivem počasí kroutit, ale ukázalo se, že šlo o vadnou dodávku a firma reklamaci vyřídila rychle a bez problémů.

A co bychom dnes řešili jinak? Asi nic zásadního. Na řadu maličkostí člověk přijde až při každodenním užívání a spousta detailů se dá vyřešit v průběhu obývání. Dnes už třeba vím, že dlažba na podlaze je sice šikovná věc, ale musí mít hladký povrch, aby se dala lépe udržovat. Trochu nešikovným detailem je i pevně zabudovaná sprchová zástěna na vaně, která brání přístupu k baterii. Chybí nám třeba také elektrická zásuvka v předsíni, ale to jsou všechno drobnosti. Spokojenost z vlastního bydlení, které

ve srovnání s bydlením v paneláku nabízí nesrovnatelný komfort, totiž takové detaily nezkaží.

Slovo redaktora

Popis cesty byl jasný – na konci města v nové zástavbě. To, že se v příměstském satelitu navštívený dům jednoznačně vyjímá a je jakýmsi outsiderem v nejlepším slova smyslu, dokázal bezděčně i náš fotograf, který na místo dorazil bez bližšího udání souřadnic. Jiný dům to být ani nemohl, tvrdil. Stavební úřad kupodivu neměl s povolováním stavby žádné problémy, snad i díky architektovi Kamilu Mrvovi, který zdejší kraj obohatil už o řadu zajímavých rodinných domů. A vlastní stavba? Příjemný, přiměřeně velký domek, prakticky propojený se zahradou, který v dispozici počítá i s případným bydlením pro staršího rodiče. Jinými slovy opět potvrzení toho, že spolupráce s architektem se při tak významné investici, jakým je stavba rodinného domu, jednoznačně vyplatí.

Slovo architekta

Jsm rádi, že jsme mohli spolupracovat na projektu domu s investorem, který od počátku věděl co chce. Dřevěný dům, nejlépe přízemní s otevřenou dispozicí a propojený se zahradou. Studie přicházela na svět bez bolestí, již na prvních návrzích stavby jsme se s investorem shodli. Realizovaný dům byl vybrán mezi české ekologické stavby na výstavě Green.cz, která v současné době probíhá v Berlíně.

Občas obleču i montérky

Časopis ASB, 4/2009

Text: Iva Nachtmannová

Foto: Toast

„Občas obleču i montérky“

Kamil Mrva patří k mladé porevoluční generaci architektů, kteří si už získali širokou skupinu příznivců. Stavby podle návrhů jeho ateliéru využívají často dřevo, nálepka ekologické architektury mu přesto příliš nesedí. Architekt by se podle něj neměl přizpůsobovat úředníkům či ochranářům, ale především ctít místo - v duchu hesla F. L. Wrighta nebo také Karla Pragera „místo určuje děj“.

„Občas obleču i montérky“

Jaké byly vaše začátky? Byl jste na praxi u architekta Karla Pragera (autor budovy Federálního shromáždění či později redakce Svobodné Evropy, Nové scény Národního divadla, Komerční banky na Smíchově). Byla to dobrá zkušenost? Určitě, byl jsem rád za tuhle příležitost. Studio Gama tehdy dobře fungovalo, měli zajímavé zakázky, zúčastnili se i soutěží – například na stavbu hotelu Four Seasons. Karel Prager byl velmi přísný a důsledný, což jsem měl možnost vidět při autorském dozoru na stavbách. Nechal dělníky několikrát předělávat omítku, než byl spokojen.

O jeho minulosti jsme nemluvili, snad jen jednou na to padla řeč. Tvrdil, že byl vždycky proti komunistům. Po jeho smrti jsem měl pocit, že studio už není, co bývalo. Dodnes má můj obdiv.

„Občas obleču i montérky“

Velký vliv na vás měl - nepřímo - také jiný architekt. Frank Lloyd Wright. Viděl jste jeho realizace naživo?

Ano, při příležitosti mých cest do Ameriky jsem si několikrát udělal výlet za některými jeho realizacemi. Frank L. Wright měl dva ateliéry, mezi kterými se přesouval – jeden letní ve Wisconsinu a druhý zimní v Arizoně. Celkem má na kontě asi 800 návrhů, z toho 400 realizovaných. Samozřejmě v pozdější fázi bylo jeho jméno spíš obchodní značka. Mně oslovilo především jeho vztah k přírodě a danému místu. Místo, na kterém má dům stát, se snažím vždy nejdříve osahat, nasát jeho atmosféru. Teprve poté se pustím do návrhů.

Z vašich stránek je zřejmé, že jste se zúčastnili soutěže na návrh technické knihovny v Ostravě, žádné další soutěžní návrhy tam už nejsou. Nevěříte, že by byly soutěže v Česku regulérní?

Především už na to nemáme čas. Příprava na soutěž vyžaduje práci alespoň dvou lidí po dva až tři měsíce, a jejich práce vám chybí jinde. Navíc také soutěže obvykle neproběhnou přesně podle pravidel České komory architektů, vítěz svůj návrh často nerealizuje. Ať už proto, že se ti na druhém a třetím místě proti rozhodnutí odvolají nebo proto, že zadavatel nemá na realizaci peníze. Právě soutěž v Ostravě je dobrý příklad. Soutěž vyhráli Kuba & Pilař, proběhla už před pěti lety. Bohužel dodnes se nezačalo stavět.

„Občas obleču i montérky“

Práce máte ovšem dost, zakázek spíše přibývá. Stává se, že nějaké klienty odmítnete?

Ano, ale není to hned. Stane se, že klient přijde s určitou představou, my mu uděláme návrh a on má výhrady. Tak přineseme další variantu, pak třetí, čtvrtou... Ale když vidíme, že klient je stále nespokojený a má radikálně jinou představu, obvykle už druhá strana pochopí, že náš styl jí nevyhovuje. Takže se v klidu rozejdeme.

„Občas obleču i montérky“

Přitom jste se zmiňoval, že někteří zákazníci často přicházejí s představou katalogového domu v ruce.

Ano, to je pravda. Ale velká část z nich se nechá přesvědčit, že existuje také něco jiného než cihly a pálené střešní tašky. Můžu jim něco říct o litém betonu, skle, kovu a v našem ateliéru vidí, jak to ve skutečnosti může vypadat. Nedovedu si představit, že bych jim takové návrhy předkládal někde v paneláku. Proto jsem hned od začátku chtěl mít studio podle vlastního návrhu.

U vašeho ateliéru jste se podílel i na samotné stavbě. A nejen u něj. Například na stavbě domu vašeho bratra a přístavbě k oční optice. Baví vás práce se dřevem nebo za tím vězí prozaické důvody?

Spíš to druhé. V případě ateliéru jsem si to chtěl vyzkoušet. Při stavbě domu mého bratra jsme potřebovali ušetřit peníze. Dal mi sice svobodu v návrhu, ale velice omezený rozpočet. Tak jsem dělal nejen autorský, ale také stavební dozor. A oční optika byla pro moji maminku, tam šlo také o to ušetřit peníze, proto jsme nechali zadat pouze tesařskou konstrukci a elektriku profesionálům. Po pravdě řečeno to byla velice dobrá praxe. Občas opravdu neškodí obléct se do montérek a zakusit proces realizace i z jiné strany. Ale v případě hotelu Olympia už bych to nedělal, tam bylo třeba mít nějakou autoritu před dělníky.

„Občas obleču i montérky“

Jak se zdá, ani v případě Hotelu Olympia jste neměl příliš volné ruce. Fasáda dopadla úplně jinak, než jste si představoval v návrhu, design interiérů dostal za úkol někdo jiný než vaše studio. Neštvalo vás to?

Ne, tak se to říct nedá. Kompromisy jsou součástí práce architekta, bez nich to nejde. Bronislav Hrubý svým dekorativním pojetím přinesl do realizace jiný názor na vybavení a doplňky, který jsme samozřejmě respektovali a navzájem jsme si pomáhali, aby byl investor spokojen. Zatím se mi ještě nestalo, aby za námi přišel nějaký investor a řekl: tady máte peníze a dělejte si, co chcete.

„Občas obleču i montérky“

Naopak, investoři tu často raději podstoupí dlouhodobé administrativní procesy ve snaze získat příspěvek od Evropské unie, jako tomu bylo i v případě přístavby k sídlu firmy UAX (viz ASB 9/2008). Tam jste měl také tak omezený rozpočet? Ano, do jisté míry je to podobné. Fasáda z modřínových latí byla daná financemi. Na fasádu celé stavby UAX vycházelo cca

250 korun na čtvereční metr. Investoři uvažovali z aktuálního stavu financí. Pokud se latě za nějaký čas zkroutí, prostě je vymění, protože v té době na to opět budou mít peníze. Ačkoli se o úsporách mluví i v Praze, tady v regionu investoři počítají skutečně každou korunu. To jsem také vysvětloval při nedávné debatě o ekologické architektuře ve Fragnerově galerii, kde jsme o těchto tématech diskutovali společně s Josefem Pleskotem, Petrem Suskem a Mojmírem Hudcem.

„Občas obleču i montérky“

Podle množství článků v časopisech i denním tisku si na nezájem médií nemůžete stěžovat. Mezi nadějně architektky vás zvolil i časopis Wallpaper. Vaše práce zaujala také autory publikace Slavné vily Moravskoslezského kraje, kteří jednu z vašich realizací vybrali jako příklad kvalitní moderní architektury. Ale zdá se, že všude vás takhle pozitivně nevnímají?

To je fakt. Když autoři publikace o vilách přijeli do Kopřivnice poptat se na finanční podporu ze strany města, starosta údajně utrousil: Doporučili bychom vám jiné stavby. Z toho je zřejmé, že nás vedení města příliš v lásce nemá. Také nemáme od kopřivnické radnice prakticky žádné zakázky. Okolní obce jako Příbor nebo Trojanovice nás přitom oslovují.

„Občas obleču i montérky“

Převažují ale zakázky od soukromých investorů. Například Vila Resort v Horní Bečvě. Ani tam se ale neobešla realizace bez problémů. Co ji podle vás brzdilo?

Postoj ochranářů z Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Trvali na tom, že ze souboru 16 domů musí mít většina sedlovou střechu, pouze u několika bungalovů povolili střechu pultovou – ty jsou paradoxně více vidět z hlavní silnice než domy s tradičním zastřešením uvnitř areálu. Kvůli sporům s ochranáři jsme v této lokalitě na černé listině. Klientům, kteří přijdou za mnou se záměrem stavět v CHKO Beskydy, proto rovnou říkám: nejdříve si

Časopis DolceVita 6/2009

Text: Danica Kovářová

Foto: Toast

Selská jizba

Dva roky uběhly, než se na jednom kopci nedaleko Nového Jičína z pozůstatků staré stodoly vyloupl moderní dům. Architekt Kamil Mrva ho na přání klienta navrhl jako obyvatelný ateliér.

Bývalá, vyhořelá stodola si o rekonstrukci říkala již dlouho, když se ale sečetly výhody jejího místa, například romantický výhled do krajiny s dostatkem volného nezastavěného prostoru v okolí, bylo jasné, že pouhým užitkovým objektem nadále nezůstane. Investor se rozhodl ji upravit tak, aby v ní mohl bydlet i tvořit, aby byla ateliérem a apartmánem zároveň. V budoucnu ještě plánuje postavit v sousedství větší rodinný dům, ale to má ještě svůj čas. Architektonickou kancelář Kamila Mrvy si investor pro zvolenou úpravu nevybral náhodou, byl s ní již spokojen při dřívější realizaci přístavby k objektu jeho vlastní firmy UAX na výrobu oblečení. S jakými nápady ho architekti v novém případě přepadli? „Stávající pískovcové zdi a pilíře z poloviny 19. století jsme samozřejmě zachovali a přidali k nim zpevňující betonový věnec, do něhož je zakotvena pultová střecha. Dovnitř původní stavby jsme pak vložili kubus vlastního objektu-ateliéru,“ vyložil nám první kroky rekonstrukce architekt Kamil Mrva a dodal komentář o použitých materiálech: „Nosná konstrukce a lehké zastřešení je dřevěné, provětrávaná fasáda zase z pohledových cetrisových desek a terasu jsme navrhli z ocelových nosníků překrytých dřevěnými palubkami.“ Vnitřní „vložená“ dřevostavba se k jihu a západu a okolní zeleni otevírá celoprosklenými stěnami a ještě neobvyklejším kompozičním prvkem staro-nového domu je vykonzolovaná terasa, vybíhající ze základní hmoty domu nad svažitý terén zahrady. Ta má krytou část pro příjemné posezení i při deštivém počasí a vysutá část má sloužit jako sluneční paluba. Proto na ní nenaleznete žádné zábradlí, dojem jako z přímořského mola tím je o to silnější. „Koncepce homogenního obytného prostoru se sdruženou kuchyní, jídelnou, pracovním posezením i ložnicí a koupelnou vychází z historie bydlení našich

to vyjednejte s ochranáři. Ale problémy v této lokalitě má většina architektů, kteří nestaví „baroko“.

Po pravdě řečeno nerozumím, proč ochranáři neprotestují proti podnikatelskému baroku, a nejsou ochotní akceptovat např. základní pojem jako Sókratův dům. Jde přece o přírodní koncept. Pultová střecha s delším převisem, aby stínila přímé slunce v létě a pustila nízké zimní paprsky; dům otevřený vpředu a vzadu plná akumulační stěna. Oni bohužel stále trvají na malých oknech a sedlové střeše s přesně daným převisem. Proč? Seno už přece dnes nikdo na půdě nesuší, ta tradice vymizela.

Tento problém řešíte už delší dobu intenzivně, proto jste si ho zvolil za téma doktorandské práce.

Ano, chtěl jsem tak trochu píchnout do vosího hnízda, zvolil jsem si architekturu v chráněných krajinných oblastech. Martin Rajniš se také setkal s problémy – údajně jeho dřevěná věž povolení nezískala, ale hráň u Slavonic ano. Není jasné, proč může mít několik úředníků tak obrovský a podle mě negativní vliv na architekturu.

Nicméně, vy jste nyní sice v pozici studenta – doktoranda, ale máte za sebou už vyučování na VUT v Brně. V rámci výuky jste inicioval workshop o urbanistickém řešení města Kopřivnice, které je nalinkováno socialistickými projektanty. Jak dopadl?

Workshopu se zúčastnilo asi osmdesát studentů z Brna. Bylo to ohromně zajímavé. Část studentů řešila bývalou náves s kostelem – Kopřivnice až do 40. let minulého století byla vesnice s domky rozmístěnými po celém údolí podél potoka. Jiná skupina studentů se pokoušela o přeměnu lokality mezi ústředím Tatra a hotelem Tatra, která má půdorys náměstí, ale není ani náměstím, ani blokem domů s ulicemi - je to chaos. Nicméně výsledky zůstaly pouze na papíře, na radnici se tím nikdo dále nezabýval.

Kopřivnice je opravdu podivně vyprojektovaná a některé oblasti se po roce 1989 podařilo ještě víc pokazit. Například okolí hotelu Tatra – absolutně nepatřičně k němu přistavěli supermarket, velkorysý vstupní lobby pronajali butikům a bufetům. Po celém prostoru jsou rozestě bez záměru různé drobné nekvalitní stavby.

Učil jste na vysoké škole, teď se jedná o vašem působení v Ostravě, za zmínku stojí i osvětové aktivity s Radimem Václavíkem z ateliéru ATOS 6 atd. To je docela dost velká aktivita, z velké části nevýdělečná. Děláte to, protože vás jednoduše architektura baví? Nebo platí to, co o vás napsali v MF Dnes, že chcete být jakýmsi misionářem moderní architektury v regionu?

Obojí. Architektura mne baví a spojení práce se školou je navzájem prospěšné. Bohužel u nás v dnešní době není učení na vysoké škole doceněné. Ve vyspělých státech bez problémů vyučují renomovaní architekti na školách a vedou si své praxe. Moje zkušenost je prozatím taková, že my externí architekti působící na škole stále svými prostředky dotujeme náš čas strávený ve škole.

Kamil Mrva – Architectural Missionary

Mladá Fronta Dnes, 14 February 2008

Petr Broulík

It is always easier for a young architect to try to become established in a big city, as there are more opportunities for new projects and orders there. Despite this, some architects – after completing their studies in architectural centres such as Prague and Brno – ultimately choose to return to their home towns on the periphery of architectural affairs. One of these architects is Kamil Mrva from Kopřivnice, who has already completed several high-quality buildings in this “little Zlín” and who is currently participating in interesting projects in Ostrava, for example. Among his buildings are his own architectural studio and the Hotel Olympia, both in Kopřivnice, as well as a series of 33 low houses in Ostrava-Heřmanice which represent an interesting contemporary version of industrial colony houses. In a way, these houses – with terraces and small gardens, and situated around a park – further develop the idea of affordable housing for town residents which was exemplified in Ostrava at the end of the nineteenth century and the beginning of the twentieth century, and in Zlín during the First Czechoslovak Republic.

Kamil Mrva and his colleagues now work in an unconventional wooden house situated on a gentle slope on the road from Kopřivnice to Štramberk. The architect combined the wooden part of the house / studio with a residential part made out of concrete blocks. He glassed it in, which – in combination with the natural material in the front part of the house – allows the building to breathe. Floor heating was installed. Kamil Mrva says that the simple, unusual and somewhat striking shapes of his studio have helped him establish his credentials with clients. “On the very first appointment, the client can get an idea of what my particular work can look like. It can reinforce confidence in the architect. It is different from discussing a construction project, let’s say, in a pre-fab house. One of my clients even told me later on that when he saw my studio, he didn’t even bother to take the catalogues out of his briefcase which he had brought along to discuss the rough design of his house,” Mrva says.

During his studies in Brno, Mrva received a year of practical training in Prague with Karel Prager, the author of the Federal Assembly building and the National Theatre’s New Stage building in Prague. He has nevertheless returned to Kopřivnice. “What attracted me was the idea

of starting up on the periphery of architectural affairs, being a sort of a missionary architect in this region,” he says.

Working in Kopřivnice for about eight years enabled him to leave a noticeable imprint on the town. His largest project implemented so far – the five-storey Hotel Olympia – will be completed by a private investor with the final inspection later this week. “It is one of the largest private investments in the field of architecture in Kopřivnice since 1989,” says Mrva, adding that this particular project was very difficult. “We had to design a relatively large building on a small plot of land and next to a brook. This is why it was necessary to first pour a reinforced-concrete slab in the ground and then build a reinforced-concrete skeleton,” says Mrva.

Although orders for his studio from the municipal authorities and institutions have come rarely, Kamil Mrva and other young architects have managed to establish themselves in the sphere of private investors. “Apart from adaptations of a municipal playground for children and two small projects, we have thus far not been awarded any major public contracts,” says Mrva.

Another big project is the already-mentioned series of buildings in Ostrava-Heřmanice. “It consists of a total of six blocks and it will be something that has not recently appeared on a larger scale in Ostrava – a uniformly designed quiet residential area where each house will have its own parking space, its own little garden and a terrace. We took into account the needs of present-day modern families, where the garden is not very large so as not to become a burden for the house’s residents. We have left the original greenery in the area and focused on making it affordable. It should be housing that virtually anyone can afford with the help of various mortgages,” Mrva says.

On the cover of a recently published catalogue on the eight years of Kamil Mrva’s studio and its projects is a window with a wooden background. Mrva uses wood frequently and enjoys working with it. “Wood is a typical material of Wallachia, of the Beskydy Mountains. It has always been a basic and natural material used by local people to build their homes. It is all around us and easily available. There are four

sawmills just in this area,” says Mrva, adding that wood is also a material that opens the door to more clients. “People like wood better than, for example, concrete,” he says. Mrva also contends that wooden structures are perceived more favourably by authorities approving buildings. And by him, too. He likes to design houses that are friendly to nature in terms of materials, but also in terms of their structure and use, and he tries to conserve nature. Despite this, he sometimes encounters a lack of comprehension on the part of state institutions with respect to this issue, in particular those dealing with conservationists.

“In some cases, we had to keep on persuading the conservationists for a few years that our designs for buildings were simple and environmentally-friendly. Unfortunately, on the territory of the Beskydy protected natural area, it is more difficult to get a building permit for these passive buildings with their solar collectors and no saddle roofs than, for example, for the often kitschy houses designed in the “entrepreneurial baroque” style. We are currently dealing with such a case in Horní Bečva, and even though experts are excited by the environmentally-friendly design of our houses, we are still meeting with a lack of understanding on the part of conservationists.” Mrva adds that maybe it would help if the law permitted some sort of commission for these controversial cases. “Something like that was applied during my time in Prague. Some projects which had been rejected by local preservationists ended up before an arbitration commission, where experts and all parties involved had their representatives. Once a month, the controversial projects ended up there and their authors had a chance to defend their approach. Sometimes they succeeded, sometimes they failed,” says Mrva.

Mrva admits that he finds inspiration in functionalism and in the avant-garde architecture derived from it. “In Brno, I was particularly inspired by a local group of studios called Obecni dům. They are independent studios operating on their own, but once a year they organise a joint exhibition of their projects. They enrich one another in this way. We have formed something like this with the Opava-based studio Atelier 38 and with Atos-6 in Ostrava. At the Young Blood

exhibition, we formed a sort of Ostrava-Opava-Kopřivnice triangle. Not long ago, we organised a joint exhibition at Centrum nové architektury (Centre of New Architecture) in Ostrava,” says Mrva, adding that the exhibition, called Jiné domy 007 (Different Houses 007), will also be presented in Brno.

Mrva regards architecture as the queen of all arts. “It is also because one is continuously confronted with architecture. You can avoid some types of art, but architecture is something that one comes into contact with all the time in the form of beautiful or not-so-beautiful buildings,” he says, adding that he is happy to see that people have shown more interest in architecture recently.

“Popular television programmes and interest on the part of the media have contributed to this. I would be very happy if, in addition to awards like the recording of the year and the film of the year, there was an award for the architecture of the year. Of course such awards do exist, but I think it would help architecture – and many people would welcome it – if for example the results of such a contest were announced on television once a year,” says Mrva.

Mrva is convinced that Kopřivnice, along with other towns in the region, will experience a construction boom in the years to come, which would not only change the appearance of some towns significantly, but also bring opportunities for young and avant-garde architects. “I think the time has passed when in the 1990s, also owing to an industrial crisis in Kopřivnice, young people would leave for their studies and usually not return. The local area has great industrial potential, and as Europe has opened we have also become a sort of a real economic centre in Europe, which also includes Slovakia and Poland. Young architects today have the opportunity to become acquainted with contemporary European and world architecture and are able to confront it. If these people are not hampered by bureaucrats and conservatives, we can expect a lot of high-quality things to come,” says Mrva, the architectural “missionary” from Kopřivnice.

A Sugar Cube behind the Tatra Factory

The elegant light building with the glazed café and terrace in Kopřivnice is like a visitor from another world. But it doesn't want to be a stranger here; to the contrary, it would be very happy to get similar-looking neighbours here in the future.

A hundred years ago, Kopřivnice was still a village in the broad valley of a brook. Its development was typical for Lachia, a region below the Beskydy Mountains – houses freely interspersed along two main roads. It only became a town in 1948 (in August it celebrated its sixtieth anniversary), but production of carts and buggies was established here already in the first half of the nineteenth century, and later there was a coach factory... If one says Kopřivnice, many of us will immediately associate the word Tatra, and that isn't far from the mark. The Tatra factory transformed the village beyond recognition. Its grounds are extensive in their own right, as large as the current built-up area of the town, where other large buildings gradually sprang up. First several housing estates were built, culminating in the 1970s when the original houses between the two main roads were completely demolished, much to the detriment of the town's rural character. On the long green with a church and a school, a pedestrian zone came into being with several voluminous structures, two of which were quite high. If we look at the plans of modern-day Kopřivnice, we will find nothing of its original structure. Such treatment of towns, whose urbanism was unique in that it comprised houses and structures from various epochs and in various forms, was quite common at that time. The points of departure are hard to find these days, almost as if they did not exist at all. But it is possible to proceed in stages and to begin with details such as pavement, benches and public lighting. And when investors understand the architecture of their buildings as not just the mere presentation of their own company or family, but also as a way to help the place itself, then the battle is half won.

Hospodářské noviny, 26 September 2008

Text: Hana Vinšová

Photo: Toast

A voyage home

Architect Kamil Mrva is from Kopřivnice. He is known for very well executed wooden structures, including his own home and studio, and several more family houses in the city as well as in Dolní Bečva and Vlčovice. Among his most successful projects is the reconstruction of a building for the UAX company in Bernartice.

In addition, he works externally with the Brno faculty of architecture. With several of his colleagues and some sixty students, he organised a workshop in Kopřivnice at which municipal issues were addressed. One of the topics was the creation of a new centre around the pedestrian zone. Because the area lacked quality accommodation facilities, they also included a new hotel building in the study. Coincidentally, Mrva became acquainted somewhat later with a client who was interested in building a hotel nearby. Deliberations followed on the concept design and two basic variants emerged. The one that was ultimately selected would not only fully comply with the requirements of hotel operation, but would also engage visitors to the city.

They opted for a not-too-large multi-storey building with a shed roof. The building thus creates another dominant feature in the centre of Kopřivnice. Next to its two bulky neighbours, however, its silhouette appears calm and elegant. This results from its narrow two-metre-high windows, interestingly executed façade with shimmering silvery stripes and the glazed ground floor with its café and terrace, projecting out from a thin mass. The building thus “populates” the street in a very pleasant manner – its operation is right there, but is not unpleasant for either guests or passers-by. To the contrary, the thoroughfare is somehow domesticated and nurtured by the interior, which becomes part of it.

Construction of the Hotel Olympia

Construction was started last spring and the building was completed this year. The original design and basic concept of two masses was maintained in the execution – economy of materials and a few basic colours remained. Grey, silver, red, metal and glass. Simplicity of forms, simplicity of operation and transparency.

The hotel has a total of 44 units with the necessary amenities in each room. From the entrance hall and reception area, a staircase and elevator lead to the upper storeys. Adjacent to the hall is an area where guests are served breakfast and a café on the west side of the terrace.

“A high mass, glazed ground floor and winter garden projecting out on the north side create a simple strong whole,” says Kamil Mrva. “Several months of operation have shown that the building is suitable in this regard. People seem to like it; the café has become a favourite meeting place. And regarding the urban centre, last year architectural studies prepared by the Ostrava studio Simona were exhibited at the town hall. In my opinion this studio does not offer a contemporary solution, but rather seems to reach back to the 1970s with its broad boulevard. I'm not completely sure this type of street in a monumental style could work well in a small town. But it would be good if nearby public spaces could be modified in such a way so as to really serve as the centre of Kopřivnice, since we no longer have anything here resembling a traditional square.”

Come In Having a wooden house out of conviction

The house, which the following pages are devoted to, differs from other structures below the Beskydy foothills not just in its unconventional combination of flat roofs, but also in the technology used for its construction. Not surprisingly, it is a prefabricated wooden house, as the façade proudly suggests. You are invited to visit this house, which belongs to the large family of buildings designed by local architect Kamil Mrva.

The beginning of our story was not particularly special. Like many builders, we started by searching for a plot of land and choosing a standard house design. We believed that choosing a ready-made house plan would be a faster and simpler solution than producing an original project, but soon we realised that this was not the right path. The greatest problem turned out to be storage space, which is insufficient in almost every standard house. A few months later, when moving to the new house, we wondered how many things had to fit into various hiding places within the house – from seasonal attire to sports equipment to garden equipment. And now? We are enjoying not just the storage space, but first and foremost the freedom of living and a space arrangement with no compromises.

A fateful plot of land

When walking our dog on the meadow below Váňův kámen in the afternoons, we dreamt secretly of how beautiful a place this would be for us to live – close to the town and even closer to nature. It seems we were very lucky because our dream has come true. Choosing a house design was already a bit more complicated – we had certain ideas, but finding an project that would achieve all of them was a hard nut to crack. For a long time we had been thinking of whether to opt for a single-storey bungalow, which is more expensive because of the built-up area but more convenient to live in, or to choose a two-storey house and put up with the fact that stairs may at some point become an unsurpassable barrier.

We met local architect Kamil Mrva by coincidence. We often passed by his interesting house without having any idea that it is a residential

dřevo&stavby magazine 2/2009

Text: Michal Babor

Photo: Martin Zeman

building. We were all the more surprised to learn that it is a wooden house. Of course, we took a look at his other buildings in the area and found out what it is like to live in a wooden house, but we had little difficulty opting for wood instead of other materials. We appreciated the advantages of wood the instant that a crane and lorry came to the construction site – the rough construction from prefabricated wooden panels was completed in just a few days! By contrast, the finishing work and refurbishing dragged on for a long time, but that might have been because we had decided to secure all types of workers on our own in cooperation with the architect. It is more difficult, but, on the other hand, you can check all the details and have a chance to influence the way certain things are done. This approach paid off, for example, when we dealt with the installation of built-in wardrobes under stairs that substituted for the originally planned spiral staircase.

Heat recuperation poses no problem

The house in its current form is a certain compromise between a two-storey house and a bungalow. The living space, including both bedrooms and a study, is situated on the ground floor, but the above-mentioned staircase leads to a gallery that serves for both work and relaxation. It is a good place to read a book, but it can serve as well as a small tailor's workshop. With the gallery interconnected with the ground floor, the whole space is easy to heat up in winter, especially if the fireplace is the only source of heat, as it is distributed in pipes all over the house. The house is also heated by a small gas boiler connected to floor heating, and a heat recuperation unit that also secures ventilation. In winter, ventilation is constantly in operation, but without the house being cooled down. Based on my own experience, I must say that controlling the recuperation system is not a difficult task: in the beginning I always had to consult the manual, but understanding how the system works is as easy as learning to operate a modern television set.

The house is designed as a low-energy building, so solar power is an important source of energy. Sunlight comes into the house through a large glazed area in the living room. The sliding door leading to the terrace is open the whole summer, so we can freely move from the house to the garden. We used floor tiling in the living space, so we do not even have to change our footwear – we simply go barefoot, both at home and outside. When the hedge is a bit bigger, we would like to add a small home wellness centre to our garden shed.

Details can't spoil the joy

Perhaps no one who has ever built a family house could avoid complications and problems. We were spared difficulties to a great extent thanks to the prefabricated technology – the sandwich panels were manufactured in a factory according to the project and then just assembled on the spot, so we could concentrate on the finishing work. We liked the façade made of grey-painted cement-bonded particle boards, which look quite nice when combined with the other facing element – larch planks. The facing did not turn out well the first time, as the planks began to warp under the influence of weather, but it turned out to have been due to defective materials and the supplier handled the complaint quickly and without any problems.

And what would we do differently today? Not much, probably. One discovers a lot of details only when using a house every day and plenty of these things can be fixed while living there. Now I know that tile on the floor is a good thing, but its surface should be smooth to allow for easier cleaning. The built-in partition on the bath is a bit unfortunate, as it hampers access to the tap. Another thing missing is an electrical wall plug in the entrance hall, but these are all just details that cannot spoil our satisfaction with living in our own house, which offers comfort incomparable to living in a pre-fab block of flats.

Editor's note

The description of the route was clear – in the new development at the edge of town. Proof that the house we visited in the satellite town is exceptional and that it is somewhat of an outsider there in the best sense of the word came from our photographer, who reached the site without having any details of its location. It could not be any other house, he said. The planning office, surprisingly, approved the construction without any difficulty, perhaps also thanks to architect Kamil Mrva, who has already contributed a number of interesting family houses to the region. And the building itself? It is a pleasant, adequately large house, practically interconnected with a garden, with the arrangement making allowances for a potential space for older parents. In other words, it is further evidence that cooperating with an architect on such a considerable investment as the construction of a family house unambiguously pays off.

Architect's note

We are happy to have been able to cooperate on the project with an investor who knew from the very beginning what he wanted: A wooden house, preferably a single-storey building interconnected with a garden. The study came into existence without any problems, as we were able to reach agreement with the investor already when drafting first house designs. The house was selected among Czech environmentally-friendly buildings at the Green.cz exhibition currently being held in Berlin.

Sometimes I even put on overalls

ASB Magazine, 4/2009

Text: Iva Nachtmannová

Photo: Toast

Kamil Mrva is a member of the young, post-revolution generation of architects who has already won a broad following. Even though the designs produced by his studio often make use of wood, he does not believe they can be labelled “ecological” architecture. In his view, an architect should not accommodate bureaucrats or preservationists, but should honour the building site above all in the spirit of Frank Lloyd Wright’s and Karel Prager’s concept that “the site determines the process.”

Tell us about the start of your career, what was it like? You apprenticed with the architect Karel Prager (designer of the Czechoslovak Federal Assembly building, later used by Radio Free Europe, the National Theatre New Stage, the Komerční banka branch in the Smíchov district of Prague). Was that a good experience?

Definitely, I was glad for the opportunity. At that time Studio Gama was well-run receiving interesting commissions, participating in competitions – for example, for the Four Seasons Hotel. Karel Prager was very strict and rigorous. I had the opportunity to see this when he supervised the design at the construction sites. He would have the workers redo the plastering several times before he was satisfied with it. We did not discuss his past, maybe just once. He claimed to have always been against the communists. After his death I had the feeling the studio was no longer what it once had been. I admire him to this day.

Another architect has also indirectly had a great influence on you, and that is Frank Lloyd Wright. Have you seen his buildings in the flesh?

Yes, during my trips to the USA I have visited several of his buildings. Wright had two studios, a “summer” one in Wisconsin and a “winter” one in Arizona. He has about 800 designs to his credit, 400 of which were realized. Naturally, in the later phase his name was somewhat of a commercial brand. What speaks to me the most about his work is its relationship to nature and the particular building site. I do my best to first

get in touch with the site where a house is going to stand, to soak up its atmosphere. Then I start creating the design.

From your web pages we can see that you participated in the competition for the design of the Technical Library in Ostrava, but we don’t see any other competition designs after that. Do you not believe that competitions in the Czech Republic are properly run? Mainly I don’t have time. Preparing for a competition requires the work of at least two people full-time for two to three months, work you could be making use of elsewhere. Moreover, these competitions usually are not run precisely according to the rules of Czech Architecture Chamber, and the winner often never even sees his design realised. Either the second or third-place entries appeal the decision, or the commissioner has no money. The competition in Ostrava is a good example. Kuba & Pilař won that one five years ago. Unfortunately, construction has not yet begun.

Of course, you have enough work, the commissions keep piling up. Do you ever turn clients away?

Yes, but not immediately. It happens that clients come with certain ideas, we design them, and then they take exception to our design. So we offer another variation, or a third, or a fourth. However, once we see that the clients are still dissatisfied and have radically different ideas, the clients themselves usually understand that our style is just not for them. Then we all peacefully go our separate ways.

You have mentioned before that clients often come with an idea they got out of a catalogue.

Yes, that’s true, but many of them do allow themselves to be convinced that a house can be built out of something besides bricks and ceramic roof tiles. I can tell them something about poured concrete, glass, metal, and our studio is an example of what something like that actually looks like. I can’t imagine presenting such designs to them at home, especially if they live in a prefabricated block of flats. From the very beginning I wanted my studio to be my own design.

You even participated in the construction of your studio, as you have at other sites. For example, you participated in building your brother’s house and the outbuilding for an optics studio. Do you enjoy working with wood, or is there a more prosaic reason?

Probably the latter – in the case of my studio, I just wanted to try it. When building my brother’s house, we did it to save money. He gave me freedom to design it, but a very limited budget. So I not only supervised the design, but also the construction. The optics studio was for my mother, so we were saving money there too – only the carpentry and electricity were done by professionals. These were very good experiences, to tell you the truth. Sometimes it really does not hurt to change into overalls and experience the realisation process from the other side. However, in the case of Hotel Olympia, I didn’t do this - you have to maintain your authority in front of the workers.

It seems you did not have much freedom with Hotel Olympia. The façade ended up completely differently than you proposed, and a different studio was given the interior design contract. Did that irritate you?

No, I wouldn’t say so. Compromises are part of an architect’s work, you can’t work without them. Bronislav Hrubý had a decor concept which introduced a completely different idea for the appointments and accessories, which we naturally respected. We helped one another so the investor would be satisfied. It has not yet happened to me that an investor would come to us and say “Here’s the money, do what you want.”

On the contrary, investors here usually have to undergo lengthy administrative processes in their efforts to get contributions from the EU, as in the case of the outbuilding for the headquarters of the UAX firm (ASB 9/2008). Did you also have a limited budget there?

Yes, that was similar to a certain degree. The choice of larch siding for the façade was determined by the finances. It cost about CZK 250 per

square metre for the façade of the entire UAX construction. The investors were considering their current state of financing. Should the siding buckle after some time, they could simply replace it, because it would be affordable. In Prague savings are also a consideration, but here in the regions investors really do count every single crown. I had to explain this at a recent debate on ecological architecture at the Fragner Gallery, where I participated in a discussion with Josef Pleskot, Petr Susk and Mojmír Hudec.

You certainly have nothing to complain about in terms of media interest in your work. Wallpaper magazine has selected you as an architectural hopeful. Your work also impressed the authors of the publication *Famous Villas of the Moravian-Silesian Region*, who selected one of your buildings as an example of high-quality modern architecture. However, does it strike you that you are not perceived positively everywhere?

That’s true. When the authors of the publication on villas came to Kopřivnice to ask for financial support from the town, the mayor allegedly joked, “We would recommend different buildings to you.” This shows that the town leadership does not bear us much love. I don’t think we have ever received a commission from the Kopřivnice town hall. Neighbouring communities such as Příbor or Trojanovice have contacted us though.

Most of your commissions are from private investors. For example, Vila Resort in Horní Bečva. That realisation also had its problems. What held it up?

It was the position of the preservationists in the Beskydy Protected Landscape Reserve. They insisted that most of the 16 homes have gabled roofs and only allowed single-pitched roofs for some of the bungalows - which, paradoxically, are more visible from the main road than the homes with traditional roofs inside the zoned area. We are blacklisted now in that locality due to our disputes with the preservationists. That is why when clients come to me with the intention of building in the

A Country Parlour

Dolcevíta magazine 6/2009

Text: Danica Kovářová

Photo: Toast

CHKO Beskydy, I tell them straight away: First negotiate with the preservationists. Most architects not building in “Baroque” style have problems in that locality. To tell you the truth, I do not understand why the preservationists don’t protest against the commercial “Baroque”, why they are not willing to accept, for example, a concept like the Socrates Building. It’s a natural concept, after all, a single-pitched roof with a longer overhang to shade the direct sun in summer and let through the low-angled rays of winter sunlight, a house open in the front with a full wall of storage in the back. Unfortunately, they continue to insist on small windows and gabled roofs with a precisely determined overhang. Why? No one dries hay in the attic today - that tradition has disappeared.

You have been intensively trying to solve this problem for some time - it is the topic of your doctoral dissertation.

Yes, I wanted to stir the hornet’s nest a bit, I chose architecture in protected landscape areas. Martin Rajniš has also encountered this problem – allegedly his wooden tower design was not given a permit, but that pile of wood near Slavonice was. It is not clear why a few bureaucrats are allowed to have such an enormous and, in my view, negative influence on architecture.

You have also become an instructor at the Brno Institute of Technology (VUT). You started a workshop there on the urban design of the town of Kopřivnice and its links to socialist planning. How did that go?

About 80 students from Brno attended the workshop. It was enormously interesting. Some of the students worked on the former village green with the church – until the 1940s, Kopřivnice was a village with small houses scattered throughout the whole valley, along the stream. Another group of students attempted to transform the locality between the Tatra headquarters and the Hotel Tatra, which has the ground plan of a square, but today is neither a square, nor a block of buildings with streets, but pure chaos. Nevertheless, the results remained only on paper; no one at the town hall took any further notice of them.

Kopřivnice is truly strangely designed, and some areas have managed to be spoiled even more after 1989. For example, the area around the Hotel Tatra – they built a supermarket there, which is absolutely inappropriate, and rented out the grand entrance lobby to boutiques and buffets. Small, poor-quality constructions are sprinkled throughout the space without any sort of intentional design whatsoever.

How about your work in Ostrava, we should mention your outreach activities with Radim Václavík from the ATOS 6 studio, etc. This was a rather large-scale activity, for the most part not a money-maker. Are you doing this just because architecture amuses you? Or is it true what they wrote about you in the daily MF Dnes, that you want to be some kind of missionary for modern architecture in the region?

Both are true. Architecture amuses me and the joint work with the school is beneficial for both sides. Unfortunately, college instructors in this country are not really valued right now. In developed states, renowned architects teach at schools without any problems in addition to their work. My experience so far is that we external architects working at schools are the ones who have to subsidise the time we spend there.

Two years have passed since a modern home was hewn from the ruins of an old barn on a hill near Nový Jičín. Architect Kamil Mrva designed it for a client as a residential studio.

The former burned-out barn had been in need of a renovation for a long time, but when the advantages of its location were considered, for example the romantic view of the countryside with sufficient free undeveloped space in the area, it was clear that it would not remain merely a utility building. The investor opted to modify it so that he could live in it as well as create, so that it would become a studio and an apartment at the same time. In the future he plans to build a larger family house nearby, although there is plenty of time for that. The investor did not choose Kamil Mrva’s architecture studio for the project by chance; he had been satisfied with Mrva’s earlier execution of an extension to a building for his company, UAX, for the production of clothing.

What ideas did the architects come up with for this new project? “Of course we retained the original sandstone walls and pillars from the mid-nineteenth century and added a reinforcing concrete ring, onto which the shed roof was anchored. Inside the original building, we erected a square structure – a studio,” Mrva explained the first steps of the reconstruction, adding a comment about the materials used: “The load-bearing structure and lightweight roofing are made of wood, while the ventilated façade is made from Cetrís cement-bonded particle boards and the terrace consists of steel girders covered with wooden planks.” The “inserted” wooden structure inside opens up to the south and west and the surrounding greenery with fully glazed walls. An even more unusual compositional element of the old-new house is a terrace projecting out over the sloping terrain of the garden. This has a sheltered part for pleasant outdoor sitting even in rainy weather, while the extended part serves as a sun deck. This is why it has no railing; its absence reinforces the impression of a seaside pier. “The concept of a homogeneous living area with an associated kitchenette, dining area, study, bedroom and bathroom is based on how our ancestors used to live in this region. All necessities were taken care of in one parlour room,

where sleep, work, cooking, eating and resting took place,” the architect explained. The issue of necessary storage space was made easier by the presence of a sandstone utility building located next to the former barn, so that tools, a supply of wood for heating, work clothing and other essentials are kept out of sight.

Místo určuje děj

Domy architekta Kamila Mrvy

Kamil Mrva sice svoje domy staví především na severovýchodní Moravě, na Valašsku a Lašsku, v pozeňnané krajině podhůří Beskyd, ale nejde o provinčního architekta. Jeho tvorba – především v uplatnění dřeva jako určujícího materiálu – patří k tomu nejlepšímu, s čím se lze v tomto směru stavění v České republice setkat. Je příjemné se s nimi setkat, vždy působí přiměřeně a přirozeně, ať už si je prohlížíme tam, kde opravdu stojí, nebo zprostředkovaně na výstavě v Galerii Jaroslava Fragnera v Praze.

Architekt Mrva většinou netlačí na pilu, zdá se, že vše dělá samozřejmě, jako by architektura byla snadná a nekomplikovaná záležitost. Když mu bylo dvacet, spolu s bratrem se vypravil do americké Pensylvánie, aby na vlastní oči viděl dům nad vodopádem, který pro milionáře Kaufmana navrhl Frank Lloyd Wright, nejvýznamnější americký architekt dvacátého století. Mrvovi jeho architektura učarovala, Fallingwater pokládá za nejkrásnější stavbu v přírodě, jakou kdy viděl. „Všechny stavby Franka Lloyda Wrighta jsou do posledního detailu propracované a dokonale v nich dochází k propojení exteriéru a interiéru. Navštívil jsem více než dvacet jeho domů a jsem velkým obdivovatelem téhle architektonické legendy.“ Mám za to, že právě způsob, jakým dokázal Wright reagovat na místa, pro něž navrhoval svoje stavby (lhostejno, šlo-li o Manhattan nebo poušť v Arizoně), je pro Kamila Mrvu podstatným impulsem i inspirací. Poprvé na sebe upozornil na začátku tohoto století vlastním domem s ateliérem. Po dědečkovi zdědil mírně svažitou zahradu a posadil do ní stavbu, kde žije i pracuje, aniž by se tyhle životní sféry nutně protínaly. Jedná se o dva objekty, přičemž část, kde bydlí, je postavena z pohledových betonových tvárnic, kdežto ateliér je dřevostavba s borovicovou fasádou a vstupní prostor mezi nimi je prosklený. Na výstavě se promítá film, který

Text Petr Volf, foto studio Toast, HN 14. 2. 2010

dokumentuje způsob a průběh stavby nejenom tohoto domu. Tempo, v němž se rodí, je strhující, budování základů, vztyčování dřevěné kostry, vyplňování izolacemi, kladení obkladů, tohle všechno vypadá jako relativně snadná práce, která se dá – při troše tréninku – zvládnout svépomocí, tedy vlastníma rukama. V roce 2006 navrhl v Dolní Bečvě dům pro svého bratra jako čistou dřevostavbu, kterou mu také pomáhal stavět. Na malém pozemku vyrostla lapidární architektura navazující na valašské dřevěnice, ale přitom jasně soudobá, obložená modřínem, zakrytá mírnou sedlovou střechou bez přesahů, s jižní fasádou částečně otevřenou na verandu i krajiny. Zřejmě i nejen díky tomuto neokázalému výkonu dostal příležitost postavit v nedaleké Horní Bečvě (když jedete směrem od Rožnova pod Radhoštěm směrem na Slovensko, nejprve minete Dolní, potom Prostřední a nakonec Horní Bečvu) rekreační areál složený výhradně z dřevostaveb. Osm rodinných domů, dvanáct bungalovů a správní budova tvoří architektonicky i urbanisticky čistý soubor, který se navzdory nejružnějším omezením povedl dotáhnout do velmi příznivé podoby. Nebylo to ale snadné, spíš úmorné a vyčerpávající. “Chráněná krajinná oblast Beskydy předkládá všem, kdo chtějí na daném území stavět, svůj plán péče,” vysvětluje Kamil Mrva. “Bohužel, pro úředníky ze správy CHKO jsme s kolegy asi hodně kontroverzní. S každým projektem jsme hodně zápasili, docházelo k řadě odvolání, takže nakonec z toho jsou kompromisy, a když to přeženu, v podstatě tito úředníci se stávají skoro spoluautory našich staveb.” Například areál na Horní Bečvě je výsledkem až třetí modelové varianty. Je to proces, s nímž je nucen se vyrovnat každý architekt, který staví v chráněné oblasti. Ochranáři krajiny i památek o moderní architektuře v drtivé většině nic nevědí, a pouze opravdu silným autorům se povede – přes řadu kompromisů – dotáhnout projekt do podoby, která si ještě uchová svou...důstojnost.

Mrva ctí místo, má cit pro souvislosti, které se dané lokalitě objevují, ale zároveň se mu daří přicházet s originálně pojatými stavbami, jež mají pevný charakter a jsou prosty nadbytečných efektů. Zamlouvá se mi, jak jsou ve svých účelných formách zvenku sebevědomé a promyšlené ve vnitřním uspořádání. Soulad exteriéru a interiéru je totiž pořád ještě v české moderní architektuře ne vždy obvyklý, ačkoliv – jak říká Eva Jiříčná - hlavní důvod, proč existuje exteriér budovy, je nutnost mít interiér. Jednodušší je na sebe upozornit divokou fasádou než dokonale propracovaným interiérem, ostatně platí to stejnou měrou jak u domů, tak u lidí.

Na výstavě ve Fragnerově galerii je vidět, že se Kamil Mrva s jeho kolegy vedle dřevostaveb věnuje v posledních letech i domům ze zděných nebo železobetonových konstrukcí. „Navrhuji je rád, jen k nim dříve nebylo tolik příležitostí,” vysvětluje. Letos by měl být v Brušperku podle jeho návrhu dostavěn dům z betonu a skla, který je částečně zapuštěný do země a přikrytý původní zeminou. Vypadá to, že se nechce nechat uzavřít do stylové nebo „materiálové“ škatulky.

Brněnskému teoretiku a kritiku architektury Karlu Doleželovi připomíná Mrva svým přístupem k tvorbě Švýcara Petera Zumthora, loňského nositele Pritzkerovy ceny. „Ten také začínal malými dřevostavbami a postupně (na až ne tak mnoha objektech) předvedl symfonii svého tvůrčího génia ve dřevě, sklu, betonu, kameni.“

Ukazuje se, že je jedno, kde člověk dělá, podstatné je pouze Jak. Zapadákov se může relativně snadno proměnit v pupek světa a metropole se může zase ocitnout na jeho okraji. Přijde mi, že je to tak nějak postmoderně spravedlivé. Ale vlastně – jakýpak postmodernismus – to, že opravdový talent se prosadí za jakýchkoliv podmínek, je pravda stará jako lidstvo samo. Nebo tak nějak.

Štika nad rybníkem

Text Petr Volf, foto studio Toast, HN 27. 2. 2011

Architektura Rodinný dům v Brušperku

Malý objemem, ale velký svým přímočarým řešením. Rodinný dům v Brušperku je vyložená architektonická pecka. Ačkoliv má ostré a nekompromisní rysy, s klidným svědomím jej můžeme považovat za svého druhu organickou architekturu: krásně splývá s místem. Ale ať je to, jak chce, především se jedná o krásný dům. Citlivě reaguje na polohu úzké parcely, která se svažuje k brušperskému rybníku a nabízí utěšený výhled zakončený u nás vzácnou siluetou starého větrného mlýna. Architekti navrhli jednoduchý hranol, který nechali zaříznout do terénu. Samotný svah pozemku plynule přechází na zelení porostlou střechu, takže z horní části parcely dům prakticky není viditelný. Přes tyto „mimikry“ se nedá tvrdit, že by se schovával, protože při pohledu z jihu přes celou plochu hlavní fasády je dům otevřený a stejně je pojata také západní strana domu.

„Snažíme se vycházet z místa a jeho historie, ať už jsme na Valašsku nebo u Prahy, vždy se musíme zabývat tradicí a zkusit ji posunout do současné podoby,“ vysvětluje mi Kamil Mrva, když jsem ho navštívil v jeho mnohokrát publikovaném ateliéru na kraji severomoravské Kopřivnice. „I když děláme malinký domeček, tak ho chceme pokaždé vymyslet tak, aby nepůsobil stísněně a lidé měli pocit, že žijí na zahradě. Přízemní domy propojené s venkem navrhujeme také proto, aby měl člověk, který přijde z práce, možnost v klidu rozjímat a přijít na jiné myšlenky. Měl by mít možnost komunikovat s venkem. Vztah vnějšího a vnitřního prostředí jsem vždy vnímal jako nejdůležitější. Hodně mě v tomto ohledu ovlivnil architekt Karel Prager, v jehož ateliéru jsem pracoval v rámci studijní praxe.“ Dům nad rybníkem, jehož užitná plocha činí pouhých

šestaosmdesát metrů (to je velikost průměrného třípokojového bytu), byl postaven během půl druhého roku; bydlí se v něm od loňského podzimu. Jeho nosný systém tvoří železobetonová monolitická konstrukce, přičemž vnitřní příčky jsou keramické a skleněné obvodové stěny jsou usazeny v hliníkových rámech. Klidová zóna byla situována do svahu na severní a západní straně a její oslunění bylo zajištěno prostřednictvím trojice kruhových střešních světlíků, z nichž je vidět obloha. Pokoj zde mají nejenom děti i rodiče, ale nachází se tu také pracovna nebo koupelna. Taková skladba místností umožňuje dostatek soukromí, každý jeden metr čtvereční se pečlivě využil. Společenská část domu, z níž je přímý výstup na terasu na jižní straně, se skládá z hlavního obytného prostoru a kuchyně s jídelnou, ale nachází se v ní také kupříkladu spíž, šatny, technické místnosti a toaleta. Propojení interiéru s exteriérem se povedlo naplnit v maximální možné míře, čímž se pocit prostorového pohledového komfortu takřka absolutizuje: pouze sklo nás odděluje od rozlehlé krajiny, proměnlivé nejenom při střídání ročních období, ale také během dne, jako všude, kde je v těsné blízkosti vodní plocha. Ranní mlhy, které se rozplývají, aby odhalily zamrzlou hladinu nebo blankytnou vodu odrážející čisté nebe. Kdo to někdy zažil, tak ví, že se tomu jenom máloco vyrovná – koukněte se na obrazy impresionistů. Kamil Mrva je ve svých šestatřiceti letech zřejmě nejznámějších architektem působícím na severní Moravě. Za deset let, má svůj samostatný ateliér, si vybudoval renomé autora navrhujícího jednoduché a přehledné stavby, které hladce zapadají do svého okolí. Řada Mrvových domů byla postavena na úpatí Beskyd a odpovídá na otázku, jakou architekturu pěstovat v horské či podhorské krajině, jež má svůj typický charakter a historii. Způsob, jakým uplatňuje v tomto regionu na domech dřevo, můžeme považovat za ryze soudobý - a také ohleduplný. Nejsou to sruby, ale inteligentně řešené dřevostavby.

Domy neuzavírá víc, než je to vzhledem ke klimatickým podmínkám nutné, a nechává do nich vstupovat přirozené světlo. Jako dobrý příklad tohoto osvíceného přístupu může sloužit dům, který navrhl pro svého bratra na Dolní Bečvě, a také rekreační enkláva na Horní Bečvě. Ačkoliv je tato „beskydská architektura“ velmi decentní, tak cesta, která vedla k jejímu uskutečnění, byla – jemně řečeno – hodně zubatá. „Než jsme dokončili areál na Horní Bečvě, trvalo to pět let. Ochranáři z Chráněné krajinné oblasti Beskydy nám projekt neustále vraceli, takže jeho konečná podoba je výsledkem až čtvrté varianty,“ říká Kamil Mrva. V tváři má přitom jemně ironický úsměv. Je vidět, že to nebylo vůbec snadné. Zdá se to těžko pochopitelné, protože jeho pojetí opravdu není agresivní a arogantní, ale pokorné. Ještě horší situace prý nastala, když projektoval vlastní dům na Prostřední Bečvě. „Tam mi to chtěli úplně zastavit, přitom je to nenápadný dům, kopírující terén. Musel jsem jít až na ministerstvo životního prostředí k Martinu Bursíkovi, který nechal vytvořit komisi odborníků zabývajících se problémovými projekty v chráněných krajinných oblastech, a až potom to prošlo. Spotřebuje to spoustu energie. Jsou to věci, kterými žiju, pak se mi stává, že se budím v noci s neklidnými myšlenkami, jsou to černé můry. Zkoušíme nejrůznější varianty, nebereme to na lehkou váhu, ale ve výsledku nás to brzdí, většinou nesmyslně...“ Dům v Brušperku, který byl realizovaný z betonu a skla, je mi sympatický tým, jak Kamil Mrva dokázal, že není jen architektem upřednostňujícím dřevo coby základní stavební materiál, i když toho s ním umí opravdu hodně. V tomto ohledu má výrazový rejstřík výrazně širší. Ostatně podle tohoto rozpětí se zpravidla pozná, jestli má architekt chuť rozvíjet svůj talent a občas experimentovat, nebo zda se spokojí s „jistotou“ prověřeného. Stejně tak neplatí, že by byl Mrva „jen“ regionálním autorem, který se uplatňuje výhradně v Kopřivnici a okolí. Nedávno

byl podle jeho projektu dokončen rodinný dům v Olomouci, další vzniká v Kunicích u Prahy a připravuje se soubor domů v Radotíně. Jeho styl, založený na čistém tvaru, funkčnosti, uživatelském komfortu a doplňování genia loci, získává zaslouženou odezvu. Na pracovním stole má Kamil Mrva položené tři ostře ořezané tužky. Už jsem myslel, že je mladší architekti ani nepoužívají, protože jsou zvyklí na počítač, ale zdá se, že „ruční pohon“ ještě není úplně mimo. „Začínáme kresbami, skicami, nejprve obyčejnou tužkou, potom pastelkami, v dalších konzultacích už uplatňujeme vizualizace, které někdy promítáme na plátno jako v kině,“ vysvětluje Kamil Mrva, jak to u něj ve studiu chodí. „Pracujeme také s modely z balzy, které jsou sice jednoduché, ale hodně názorné.“ Dozvídáme se, že pro některé klienty jsou právě třírozměrné modely nejpřesvědčivější, protože jsou prvním hmatatelným výsledkem architektoých představ. Jistě, není nad to, když můžete vzít budoucí stavbu do ruky a zblízka si ji prohlédnout.

Beskydská drevoláhkost Zošíkma a netradične tradične

Miesto detstva nadobro vojde do spomienok. Vkrslí sa do našej podstaty. Niekoho ani nepustí na potulky svetom. Ponechá si ho. Keď sa to stane architektovi, vernému svojmu rodisku, mimovoľne hľadá spojivo medzi obydliami predošlých pokolení a potrebami súčasníkov. Ovplyvnený pôvodnými tvarmi domov, ich zasadením do krajiny, modeluje obydlia svojim súčasníkom a niekedy aj sám sebe. Tie sa časom a zapamätaním dávnych foriem poddajú obrazu krajiny, pritom si však ukoristia novosti a vymoženosti súdobej architektúry. Za lepších čias, keď slovenskí vydavatelia bez mihnutia oka investovali do výjazdov svojich redaktorov za reportážami a poznávaním, sme s naším fotografom pravidelne brázdili susednú Moravu. Mali sme radi kultivovanosť jej architektúry, hrdosť na tradíciu, odvolávky na modernu, ale aj ich spriaznenosť so slovenským prostredím. Ostali nám, z tých takzvané predkrízových čias, pekné väzby na kolegov, že vraj za hranicou. Nuž architektúre a najmä tej, ktorá sa síce inšpiruje miestom, ale neuzavrie do výlučne miestnych kontextov, sú hranice štátov na smiech. Kamil Mrva sa so svojim ateliérom nielenže zabýval, a návrhmi budov a rodinných domov osvedčil, v krajine svojho detstva, ale aj sebavedome priznal k nasledovaniu archetypálnych, teda pôvodných princípov stavania domov a domčekov. Svoje novostavby pripodobil tomu, čo tu už bolo a dal im krídla súčasnosti. Architekti z „kamil mrva-alteliéru“, ako sa ukázalo, nadväzujú na miestnu tradíciu rovnako, ako na odkaz staviteľov jednoduchých obydlí v celej karpatskej, teda aj slovenskej oblasti. Architektonická tvorba, citlivá na prepojenie ľudských obydlí so zemou, z ktorej stavby vyrastajú, hľadá námety v zvykoch nadčasových a nadhraničných.

Bečvianska omladená tradícia

Neďaleko obce Prostredná Bečva v lesnatom beskydskom kraji, ktorý odhodlane stúpa do vrchov a k dedinám sa spúšťa stráňami kde-tu obsypanými chatami a rodinnými domami či vilkami, leží

Text: Marina Ungerová, foto studio Toast, časopis Línia, březen 2012

dedina Pustevny. Pre veci znalých a turistov, sa stala príťažlivou, nielen prírodnými krásami, ale aj slávnymi stavbami pána architekta Dušana Jurkoviča. Len naskok od Prostrednej Bečvy vyrástlo mesto – Rožnov pod Radhoštom, známe skanzenom tradičnej valašskej stavby, ktorej sa darilo najmä v 18. a 19. storočí. Kamil Mrva verí na slová šéfa ateliéru, v ktorom pred rokmi pracoval. Osobnosť českej architektúry, Karel Prager, vyhlasoval známe: „Miesto určuje dej.“ V Prostrednej Bečve, v mieste, ktoré architekt Mrva cíti ako svoju domovinu, sa jeho rodina rozhodla pre zachovanie starootcovského domčka pre víkendové pobyty. Rodina síce žije, pracuje a študuje v neďalekej Kopřivnici, ale voľný čas a prázdniny ďalšej generácie Mrvovcov sa spájajú s Bečvou. Keď sa im pred desiatimi rokmi naskytla možnosť prikúpiť pozemok od susedov, najstarší z ich rodiny rozhodol, že chátrajúcu dedovizeň zrekonštrujú a z pôvodného domu zachovajú koľko sa len dá.

Ostalo menej ako dúfali

Po vypracovaní projektu stavebných úprav a získaní stavebného povolenia sa pustili do zachraňovania a modernizovania domu. Zakrátko po začatí prác prišlo prvé sklamanie. Odhalili, že na starú drevenú zrubovú chalupu, ktorú mienili zrenovovať, dostali chuť už pred niekoľkými rokmi škodcovia a pridala sa aj hniloba. Neostávalo iné, len rozobrať veľkú časť domu. O jej demoláciu však nepožiadali a tak na seba nenechali dlho čakať problémy s úradmi. Stavebný úrad strozbehnutú stavbu zastavil a správa Chránenej krajinej oblasti (CHKO) Beskydy nevydala potrebný súhlas. „Takto sa začali niekoľkoročné ťahanice s administratívou. Hoci chalupa nepatrila k pamiatkovo chráneným objektom, správa CHKO nebola naklonená projektu, ktorý sme v ateliéri vypracovali,“ spomína Kamil Mrva. “Dali sme teda vypracovať odborné posudky a požiadali o vyjadrenie Českú komoru architektov. V oboch prípadoch sme získali kladné

vyjadrenia. Asi po troch rokoch sme sa dopracovali k novému stavebnému povoleniu na rekonštrukciu nášho domu. Všetky podlahy a steny už boli napadnuté červotočou. Z pôvodného domu sme mohli zachovať len murivo a kamenné steny. Aby sme nezmenili hmotové riešenie, vyhotovili sme vrchnú časť domu nanovo ako modern drevostavbu.”

Zrub nie, ale drevo a formu určite

“Hoci starú chalupu voľakedy vybudovali ako zrubovú stavbu, nevidel som dôvod, aby sme za každú cenu vyskladali náš dom podobným spôsobom. Naším cieľom bola moderná drevokonštrukcia, ktorá si zachová diapozíciu našej starej chalupy,“ objasňuje architekt Mrva. Originálne kamenné murivo najprv spevnili základovou doskou, na ktorú potom inštalovali drevenú rámovú konštrukciu budúceho domu. Drevo a tvar chalupy mienili zachovať, nie však otrocky kopírovať to, čo už zastaralo a bolo len replikou minulého. Ich spor so správou CHKO sa týkal predovšetkým sklonu strechy. Od 90. rokov minulého storočia tu podľa regulačného plánu musia mať všetky strechy sklon 45°. Aj v prípade z gruntu prestavanej chalupy, napriek blízkosti stĺpov s elektrickým vedením, sa od majiteľov žiadalo vyhotovenie sedlovej strechy predpísaného tvaru a sklonu: “Napokon sa mi podarilo presvedčiť úrady, že v takomto prípade bude rozumným riešením, aby tvar strechy kopíroval tvar pozemku, z ktorého dom vyrástol. Hoci sme týmto návrhom vylúčili stret strechy a elektriny, práce na dome si vyžiadali zvýšenú opatrnosť.”

Pôdorysné sebaurčenie

Vstup do domu, kuchyňa a aj jednotlivé izby sa opäť ocitli na mieste tých pôvodných. Južná strana domu sa vďaka veľkorozmernému zaskleniu trojitým sklo naplno otvorila slnku a jeho energii, ktorá významne ovplyvňuje teplotný režim

domu a pomáha k jeho nízkoenergetickým parametrom. Na pôdoryse voľakedajšieho chlieva vyrástol panský klub s biliardovým stolom. Okrem toho, majú teraz Mrvovci na prízemí kuchyňu a hlavnú spoločenskú miestnosť. Tie sa môžu po otvorení posuvných dverí spoľčiť do otvoreného priestoru alebo sa za zatvorenými dverami vymedziť do samostatných miestností. Keď chalupa a vikendy, tak sa nezabudlo ani na kamennú vínnu pivničku. Technickej miestnosti určili miesto pod schodiskom. Ním sa vychádza na poschodie, ktoré v porovnaní s bývalým podstreším zväčšilo svoj objem. Namiesto odkladiska harabúrd a spania v sene, vznikli v novom priestore štyri spálne, z ktorých dve sú pripravené pre hostí. Všetky izby na poschodí majú výhľad do krajiny cez spoločný, južne orientovaný vikier. Ten vytvoril v šikmine strechy osobitý súvislý prvok. Kto vychádza zo spálne, ten sa ocitne na dlhej chodbe situovanej pozdĺž severozápadnej strany domu. K zadnej časti domu si raz Mrvovci pristavajú drevenú terasu. Už to vidia, už to cítia, ako ju a aj ich samých ohrievajú ranné lúče vychádzajúceho slnka, ako sin a terase servírujú rodinné raňajky. Nech im beskydské lesy voňajú a šumia k rannej káve. Nám, niektorým, sa zatiaľ bude snívať o zátiší pod slovenskými vrchmi.

Architektura Obchodní centrum v Rožnově pod Radhoštěm

Chvála pasáže

Obchodní centrum zapadlo do sedmnáctitisícového Rožnova chráněného blízkým vrcholem Radhoště se stejnou samozřejmostí, jako jsou místí zvyklí na to, že po delších lijácích zdivočelá řeka Bečva naplní svoje koryto až po samý okraj. „Vypadá to, že lidé novostavbu přijali za svou. A to je v architektuře ze všeho nejdůležitější,“ říká jeho autor, architekt Kamil Mrva.

K obchodnímu centru, jehož kolaudace proběhla letos v květnu, je to z Masarykova náměstí coby kamenem dohodil: stojí na Nádražní ulici a prakticky hned naproti – za bariérou patrových staveb – se vypíná věž kostela Všech svatých. Město v této části ještě nedávno vypadalo, jako by se náhle rozdrobilo do nesourodé, kvalitativně nevyvážené směsky staveb. Soubor budov, který zde vznikl, lokalitu jednak scelil, jednak jí dodal současnou formu, ale především obohatil. Jakmile sem přijdete, tak zjistíte, že nově definované místo vyzařuje pozitivní atmosféru. Jakpak se pozná? Ucítíte to… Jakkoliv se sice pohybujeme v rovině pocitů, tak se dá říci, že jde o soulad mezi prostorem a hmotou, mezi zastavěným a nezastavěným, dialogem materiálů a nenásilným propojením s nejbližším okolím.

Prostupný dům

Původně stávala na nevelké stavební parcele budova s knihkupectvím a přízemní herna, nicméně z větší části šlo o proluku, která čekala na vhodné zaplnění. Proluky - zvláště v městském prostředí - potřebují nutně zaplnit, jinak nás neustále svou nechtěnou prázdnotou znervózňují asi jako úsměv člověka, jemuž chybí spodní řezáky. Když architekt Kamil Mrva v roce 2003 začal řešit projekt, musel sladit dva proti sobě se ubírající zájmy: na jedné straně to byl požadavek investora na maximální využití pozemku, na straně druhé měl

Text Petr Volf, foto studio Toast, HN

dosáhnout toho, aby vznikl kdykoliv přístupný veřejný prostor s pavlačí. „Inspiroval mne pozemek, který se rozšiřoval směrem k řece,“ vzpomíná na počáteční fázi návrhu architekt. „Chtěli jsme zachovat výškovou úroveň ulice včetně sedlových střech. V Rožnově existovaly domy s pasáží na náměstí v minulém století a tento princip jsem chtěl zopakovat, protože umožňuje dostat lidi dovnitř domu, aniž by musela projít obchodem.“ Takový prostupný dům se okamžitě stává přirozenou součástí města, vysílá dostředivé signály a navíc se v něm chodec může kdykoliv skrýt před nepohodou. I když je zavřen, tak ve své podstatě nepřestává sloužit veřejnosti.

Obchodní centrum bylo proto vyřešeno jako novostavba rozdělená na dvě dvoupodlažní hmoty, mezi nimiž vznikla krytá pasáž; odtud také vede vnější, volně přístupné schodiště na pavlače v prvním poschodí. Tato střízlivá, neokázalá forma vrcholí sedlovou střechou s mírným sklonem, přičemž po celé délce hřebenu probíhá prosklený světlík jako tomu bývalo u industriálních staveb. V interiérech se uplatňuje pohledový beton, podlahy jsou naproti tomu dřevěné, přičemž celé přízemí je prosklené velkoformátovými tabulemi z tvrzeného skla: kolemjdoucím tudíž nic nebrání k tomu, aby se podívali dovnitř (a funguje to pochopitelně i naopak) - budova se vizuálně odlehčuje a nepotřebuje ani reklamní poutače, protože všechno je na první pohled patrné. Je to jako z učebnic moderní architektury, kdy se interiér může zdánlivě rozeběhnout ven, až na ulici. Zvláště hezký je pohled z obchodu směrem k náměstí na partii s blízkým barokním kostelem: určitá pomíjivost konzumu se zde vyvažuje hodnotami ryze duchovními jako v nějaké postmoderní skladbě.

Někdejší knihkupectví bylo přestavěno především tak, aby mohlo být přímo napojeno na obchodní centrum. Nad přízemní stavbou s fasádou režného zdiva - byla v ní zachována původní klenba

i okenní otvory - byla vytvořena dřevěná nástavba s pultovou střechou, kterou architekt pootočil tak, aby podpořila jednolitou „střešní rovinu“. A aby bylo dosaženo stylové jednoty, plastová okna byla vyměněna za okna dřevěná, protože dřevo a cihly si odnepaměti dokonale rozumí. Červené cihly dodávají domu nekaširovanou staromilskou atmosféru, jsou pozůstatkem kořenů města. Mimochodem, knížky se tu už sice neprodávají, ale v domě byla otevřená kavárna, která si okamžitě našla svoje příznivce; v létě – pod nápořem turistů fascinovaných rozložitými Beskydami – se v ní jenom s obtížemi nachází volná židle.

Osmiletka

„Tento projekt byl jeden z nejdéle trvajících, jakým jsme se kdy v naší architektonické kanceláři zabývali,“ připomíná Kamil Mrva. „Studie vznikla už v roce 2003, realizace proběhla ve dvou etapách. Hrubá stavba - betonový skelet - se realizovala před čtyřmi lety. Jsem rád, že jsme to letos dokončili, protože sedm let je přece jenom dlouhá doba.“ Důvodem zdržení nebyli památkáři, jak by se v případě moderní stavby v blízkosti historického centra dalo tušit, ale jeden ze sousedů, který se odvolal proti stavebnímu povolení a všechno se proto muselo řešit až na krajském úřadě ve Zlíně. „Celý proces zahájení výstavby se kvůli tomu opozdil, pak do toho navíc ještě přišla ekonomická krize, takže betonový skelet byl dva roky nedotčený.“ Naštěstí pro město nezůstalo jenom u torza. Investor, s nímž Kamil Mrva spolupracoval také na souboru řadových domů v Ostravě, dotáhl projekt do konce, aniž by sáhnul k viditelným kompromisům a stavbu nějak oklestil. Ostatně výsledek se od prvotní studie nemusel příliš měnit, pouze přibyl výtah a naopak musel být z projektu vypuštěn suterén, protože v blízkosti řeky je vysoká hladina spodní vody a budova musela být založena na pilotách.

Kamil Mrva se ve svých sedmatřiceti letech stává jedním z velmi ceněných současných architektů. Jeho úspěch je ve své podstatě vzácný úkaz, protože nepracuje v žádném ze zavedených architektonických center, jakými jsou Praha nebo Brno: svoje studio si vybudoval v Kopřivnici, odkud si už deset let „podmaňuje“ okolí. Rodinné domy, které projektoval, jsou rozesety nejenom podél horního toku Rožnovské Bečvy (najdete je v Dolní, Prostřední i Horní Bečvě), ale také např. v Brušperku, Dolanech, Novém Jičínu, Kojetíně. Soustavná práce, která je založená na svrchovaně zvládnuté funkci a uměřeně progresivní formě, se projevuje v jistotě jeho rukopisu, ba dalo by se hovořit o vlastním stylu, podpořeném citlivou prací s dřevem či betonem a sklem. Je to o cennější, že Mrva nenavrhuje monumentální a jako takové mediálně atraktivní stavby, ale ubírá se cestou spíše drobnějších kroků. Za připomínku určitě stojí dosud jeho co rozměrů nejmenší počín, zvonička v Trojanovicích na Horečkách, kterou navrhl společně s kolegou architektem Martinem Rosou, intimní dřevěný objekt, který loni nechalo postavit sdružení naše Beskydy jako připomínku svého boje proti těžbě uhlí v Beskydech. Malé věci můžou udělat velkou radost, a to platí stejně pro život i architektuře. Jsem přesvědčen, že její kvalita se pozná právě podle těch malých, jejichž účelem není prvoplánový užitek.

„Názorově se na některé naše realizace lidé rozdělují na dva tábory, na jejich příznivce a odpůrce - to už tak u soudobých staveb bývá,“ říká Kamil Mrva. „Po dokončení obchodního centra dochází ale k odlišné situaci, protože po dokončení jsem od obyvatel Rožnova neslyšel záporné ohlasy. Jsem rád, že do něj chodí spousta lidí, že žije. Vypadá to, že ho přijali za své. A to je v architektuře nejdůležitější.“

Další téma při němž zvyšuje hlas jsou ochránci přírody; beskydská CHKO je nedaleko. Je to problém v celé republice: ochranáři požadují zachovat tvary vesnických staveb, malá okna, šikmé střechy. Jenže současná přírodní architektura vypadá prostě jinak; díky kompatnímu hranatému tvaru a velkým prosklením může být energeticky úsporná a k přírodě šetrná. „Vždyť nám jde hlavně o to, respektovat ráz místa,“ říká architekt. Po chvíli rozčilování mává rezignovaně rukou: „Já jsem si řekl, že o tom už ani nebudu mluvit, že to nemá cenu.“

Mám to rád
Dědečkova zahrada, přes ulici dům, kde má maminka s „bráškou“ oční optiku, také svému bratrovi navrhoval Kamil Mrva dům a vlastnoručně pomáhal na stavbě. Když architekt projíždí městem, kdekdo ho zdraví a jeho zákazníci se na něj smějí. Život na malém městě se jeví klidně a starosvětsky. „Je to stejný stres, jako ve velkoměstě. Také mě pálí záha, jsem prošedivělý a nervózní,“ směje se architekt. Ušetří sice dost času na dojíždění do ateliéru, neboť to má jen přes chodbu; často si ještě v noci odskočí „do práce“ něco vyřešit. Musí se ale zase prodírat ke klientům po zavátých silnicích a za vším podstatným jezdit daleko do větších měst. Musí se hádat s úředníky, kteří architektuře vůbec nerozumí. Také víc šetřit, protože rozpočty jsou tady ještě napjatější než v bohatších regionech. Pracuje prý dvanáct i patnáct hodin denně. Co je ovšem důležité, vidí výsledky.

Kamil Mrva rád jezdí za moderní architekturou do Ameriky. Když žil s chorvatskou přítelkyní, přemýšlel třeba i o tom, že by mohl část roku pracovat ve Splitu a začal projektovat i tam. Ale že by se, tak jako většina mladých vzdělaných lidí, z regionu úplně odstěhoval, to ho prý vlastně nikdy nenapadlo. „Mám to tady rád,“ zní jeho vysvětlení. I nadále hodlá dělat architekturu na adrese Kopřivnice, ulice Záhumenní.

Karolína Vránková

míry postoj. „Spíš vzdělaní lidé. Hlavně mladší, většinou mezi třiceti a čtyřiceti lety,“ popisuje své klienty Kamil Mrva. Je to třeba právník, doktor, učitel, sochař. Trochu to připomíná situaci ve třicátých letech, kdy se pokrokové vrstvy ztotožnily s funkcionalismem. „Píší nám třeba i lidé, kteří odsud už odešli, že jsou rádi, že se tady něco takového staví. Máme takový svůj fan klub,“ vystihuje to Mrva. Mezi fandícími a nechápajícími zeje hluboká propast. Jak je nepřekročitelná, to je vidět třeba při cestě po nových vilových předměstích Kopřivnice i sousedního Nového Jičina. Stále ještě tu převládá pravé podnikatelské baroko: pistáciové fasády, balustrády z Obi, domky z katalogu typu „nejkrásnější rodinná hnízdečka“. Je jich tady devadesát devět procent. A mezi tím sem tam nějaká mrvovská „budka“. Jiný architekt se současným rukopisem tady projektuje opravdu jen výjimečně.

Mirek Dušín architektury
Kamil Mrva o sobě říká, že chce šířit osvětu a pomáhat lidem, je ochotný, každému poradí, s klienty se nerozchází ve zlém, nebouchá do stolu a usmívá se. Brněnský kritik architektury Karel Doležel, mu příděлил přezdívku „Mirek Dušín“. Pokud ovšem přijde řeč na většinový vkus, zvýší hlas a padnou i nedušinovská slova. „Nadávám, ono je to někdy k zbláznění,“ říká. Jeho zákazníci jsou většinou soukromníci, ovšem rád by pracoval také pro obce nebo i pro svoje město. „Ve většině měst a obcí v okolí nemáme šanci. Na radnicích nejsou lidé, kteří by chtěli dobrou architekturu,“ tvrdí. Většinu zakázek dostávají projektanti, kteří v regionu působí už léta a jsou přes příbuzné, známé a různé protislužbičky dobře napojení na radnice i stavební firmy. Architektonické soutěže, kde by nějaký problém řešilo víc kanceláří, se tady nepořádají skoro nikde. Jak asi dopadne, to lze tak trochu odvozovat z jeho ostatní produkce, divokých kreaací jakési slezské postmoderny; jejich nedávná vila Bird je skutečně vystavěná ve tvaru proskleného milionářského ptáka. Praxi ve zdejších ateliérech viděl Kamil Mrva sám, když se pokoušel po škole najít zaměstnání. „Často to bylo ještě jako za socialismu, architekti v bílých pláštích s tužkou v kapse, kteří za den udělají tři čáry,“ vzpomíná Mrva. Jejich napojení na svět, na současné architektonické uvažování, je nulové. Právě proto prý už v šestadvaceti založil vlastní studio.

Text Karolína Vránková, Respekt 15. 2. 2010

Centrum Kopřivnice vzniklo za socialismu a podle toho také vypadá, chaotický shluk staveb bez tváře, takže tvarově čistá, funkční budova s otevřeným přízemkem je tady rozhodně to nej příjemnější.

Hotel, rekreační areál a bytové domy do Ostravy, to jsou Mrvovy zatím největší zakázky. Jinak stavěl hlavně rodinné domy, má jich za sebou skoro dvacítku. Nejčastěji jsou to dřevostavby, používají dřevo v konstrukci a částečně i na obklad fasády. Vznikají tak střídme kvádry s pultovou střechou, větší nebo menší podle rozpočtu majitele. Loni vzbudil ohlas domek ve vesnici Kojetín, který stojí vlastně uvnitř bývalé stodoly; zbyly tu z ní ještě mohutné kamenné pilíře. Kontrast lehké prosklené novostavby a sto padesát let starého pískovce je napínavý, stavba stojí na pozemku s dalekým výhledem na oblé kopce Moravské brány, při vší modernosti nepostrádá romantiku, je to rozhodně jeden z nejzajímavějších rodinných domů poslední doby. Majitelem je místní mladý podnikatel Radek Leskovjan, který má nedaleko také firmu UAX, žíví se grafikou, hlavně potiskováním triček, které s úspěchem prodává po celé republice. Také jeho podnik v nedaleké vesnici Bernartice Kamil Mrva přestavěl: z „jézédáckých“ kanceláří, ohyzdného panelákovitého útvaru hned vedle kapličky, vytvořil nevtíravou krabičku, obloženou modřínem. Byla to v roce 2006 jedna ze staveb, která mu také přinesla pozornost na architektonické scéně. A také jeden z prvních typických konfliktů: „Obecní úřad je hned naproti a radní byli úplně nešťastní. Představovali si, že se to nějak ozdobí, bude to mít mansardu, snažili se stavbu znemožnit. Majitel musel pohrozit, že se může i s firmou také klidně postěhovat někam jinam,“ vysvětluje Kamil Mrva. Je to tak často. Lidé se tady prý dělí na dvě skupiny. Jedni o jeho domech s despektem prohlašují, že to jsou „budky“, druzí se k nim hrdě hlásí. Současný dům, s plochou střechou, hladkou fasádou, modernistickým tvaroslovím, to je tady do velké

Architekt ze Záhumenní

Kamil Mrva staví moderní domy pod Beskydami. Je to prý napínavější než ve velkoměstě.

Můj dědeček tady měl sad, říká Kamil Mrva a ukazuje po zasněžených starých ovocných stromech. Mezi nimi stojí dvě modernistické kostky, ateliér a dům. Mladý architekt zdědil pozemek a postavil si tady svou první stavbu, svůj „dům-manifest“. Jedna část je zděná, jedna dřevěná, mezi tím je přechodová část ze skla, všechno jednoduché a jasné, takže každý hned na první pohled vidí vkus a rukopis autora. Kamil Mrva se po studiích vrátil do rodné Kopřivnice, aby tu stavěl současnou architekturu. V době všeobecného stěhování za prací se rozhodl zakořenit v rodinné zahradě. Zatímco řada architektů projektuje zároveň na několika kontinentech, on má nejvíc svých domů v okruhu deseti kilometrů od ateliéru. Není jich ovšem málo, ve svých pětácticeti letech má postaveno přes čtyřicet staveb. To by se mu, kdyby tvořil v Praze, v Brně, nebo v jiném centru, nejspíš nepovedlo, protože nadaných mladých architektů je tam mnohem víc. Také by asi nevydal dvě knihy a neměl retrospektivní výstavu v prestižní galerii; právě teď mu běží výstava v pražské Galerii Jaroslava Fragnera. Na vernisáži bylo plno Pražáků, zvědavých na zvláštní úkaz z východu. Být architekt na maloměstě pod horami, to má prostě své specifické problémy i výhody.

Můj hotel
„Olympia – váš hotel,“ stojí na billboardu při vjezdu do Kopřivnice. Řeč je o nové stavbě, hotelu v centru města, který otevřel předloni a který Kamil Mrva vyprojektoval. „No ano, je to můj hotel,“ zasměje se. „Tohle je na tom právě pěkné, že člověk vidí kolem sebe, co navrhnul a co se podle toho postavilo.“ Hotel je přímo ve středu města, pětipodlažní bílý dům s prosklenou kavárnou v přízemí a nepravidelnými otvory oken na fasádě.

The place determines the action

Text Petr Volf

photos Studio Toast

HN 14. 2. 2010

The houses of architect Kamil Mrva

The projects of Kamil Mrva are located primarily in north-eastern Moravia, in the Wallachian and Lachian regions at the blessed foothills of Beskydy Mountains, but he is not a provincial architect. His works – mainly the use of wood as the determining material – are among the best in the Czech Republic as far as this architectonic style is concerned. It is nice to see them either at the place where they are built or at an exhibition in the Jaroslav Fragner Gallery in Prague, because they always seem appropriate and natural.

Architect Mrva is usually not pushing it and it seems that he does everything naturally as if architecture were something simple and uncomplicated. When he was twenty years old, his brother and he went to Pennsylvania to see the house built for the millionaire Kaufmann over a waterfall, which was designed by Frank Lloyd Wright, the most influential American architect of the 20th century. Mrva was enchanted by his work and he thinks Fallingwater is the most beautiful building in the nature that he has ever seen. “All the buildings designed by Frank Lloyd Wright are minutely elaborated and the exterior and interior are in perfect harmony. I visited more than twenty of his buildings and I am a huge admirer of this legendary architect.” I believe that the way Wright managed to reflect the places where his buildings were to be located (regardless of the fact whether it was Manhattan or the desert in Arizona) is a significant source of inspiration for Kamil Mrva.

He first made his mark at the beginning of this century with the design of his own home with the studio. He inherited a slightly sloping garden from his grandfather and he built a house there that is now both his home and studio without the two interfering. There are two buildings; the one that is meant for living is made from exposed concrete blocks, whereas the studio is made from wood with pine façade and the entrance between them is made from glass. There is a film on the exhibition that documents the progress of the construction not only of this house. The tempo of the work is impressive; building the foundations, erecting the wooden frame, filling it with insulation, facing the walls, it all seems relatively easy and it

could be – with a little practice – self-build with your own hands. In 2006 he designed a house for his brother in Dolní Bečva made exclusively from wood and he helped him build it. They built a succinct house that resembles traditional Wallachian wooden houses, but it is clearly contemporary with larch facing, gabled roof without overlaps and southern façade partly open to the veranda and the landscape. This was probably one of the reasons that he was given the opportunity to build a Villa Resort in a nearby village Horní Bečva (when you drive from Rožnov pod Radhoštěm to Slovensko, you pass Dolní, Porstřední and finally Horní Bečva) and all the houses are made from wood. Eight family houses, twelve bungalows and an administrative building form an architectonically and urbanistically pure complex that is very attractive despite various restrictions that Mrva had to deal with.

It was not easy, but arduous and exhausting. “The protected area Beskydy presents to anyone wishing to build on that land its plan of care,” explains Kamil Mrva. “Unfortunately, my colleagues and I are probably too controversial for the administration of the protected area. We had to fight for every project and there were many appeals, so the results are compromises and if I exaggerated, I could say that these clerks almost become the co-authors of our buildings.” For example, the Villa Resort in Horní Bečva is the result of the third model we presented. This is a process that every architect building in a protected area has to deal with. The majority of environmentalists and preservationists usually do not know anything about the modern architecture, so only the strong-willed authors manage to finish their projects with dignity, despite the compromises.

Mrva respects the locations and feels the associations, but he also manages to design original buildings that are not excessive and have a strong character. It appeals to me that they look self-confident from the outside due to the functional forms and elaborate when you consider the layout inside. The harmony between the exterior and the interior is still not very common in Czech modern architecture, although if I quote from Eva Jiřičná – the main reasons for the existence of the exterior is the necessity of the interior. It is easier to amaze by an extravagant

façade than by elaborate interior and the same thing is true for both the buildings and the people.

The exhibition in the Jaroslav Fragner Gallery shows that Kamil Mrva and his colleagues do not focus solely on wooden buildings, but also the ones build from bricks and reinforced concrete. “I enjoy designing them, but there were not that many opportunities for that in the past,” he explains. The house in Brušperk that is partly sunken into the terrain is made from concrete and glass and it should be finished this year. It seems that he resists being pigeonholed as far as style or materials are concerned. The works of Kamil Mrva remind the theorist and critic of architecture Karel Doležel from Brno of the Swiss architect Peter Zumthor, who was awarded the Pritzker Architecture Prize last year. “He also started with small wooden buildings and gradually (not on that many buildings) showed the symphony of his creative genius in wood, glass, concrete and stone.”

It proves that it does not matter where you work, but how. A small town may easily turn into the navel of the world and a metropolis may end up on its periphery. It seems to me that there is a postmodern justice in it. Actually – what postmodernism – the fact that true talent will break through under any circumstances remains valid throughout the history of mankind. Or something like that.

Pike over the pond

Text Petr Volf

photos Studio Toast

HN 27. 2. 2011

Architecture, family house in Brušperk

Small in volume, but big in the straightforward design. The family house in Brušperk is an architectonic hit. Although it has sharp and uncompromising features, we can easily consider it organic architecture of a sort: it is in harmony with the place. Be it as it may, it is a beautiful house.

It sensitively reflects the location of the narrow plot that slopes down towards the pond and offers a wonderful view of an old windmill that is quite exceptional in our country. The architects designed a simple prism that is partly sunken into the terrain. The slope of the plot smoothly changes into the vegetated roof, so you cannot really see the house from the upper part of the plot. Despite this camouflage, one cannot say that it is hidden, because if you look from the south, the main façade of the house is open as well as the western side of the house.

“We are inspired by the place and its history. It does not matter whether we are in the Wallachian region or near Prague, we must always consider the tradition and try to adapt it to a contemporary form,” explained Kamil Mrva to me when I visited him in his frequently published studio on the edge of North Moravian town Kopřivnice. “Even if we design a tiny house, we always want that it does not feel cramped and the people should feel like they are living in a garden. We also design single storey buildings connected to the exterior, so that the people coming from work have a possibility to relax and take their minds off things. They should be able to communicate with the exterior. I always thought the relation between the interior and exterior is crucial. In this respect, I was heavily influenced by the architect Karel Prager in whose studio I worked during my studies.”

The house above the pond with the useful area of only sixty-eight metres (the size of a standard three-room flat) was built in one and a half years and the owners have been living there since last autumn. The monolithic load-bearing structure is made from reinforced concrete, the internal partitions are ceramic and the glazed perimeter walls are in aluminium frames. The resting zone is situated in the sunken part of the house in

the north and west sides and it is brightened by three circular skylights, through which you can see the sky. Apart from the rooms for parents and children, there is also a study and a bathroom. This set of rooms ensures privacy and every metre was carefully used.

The section for social activities with a direct access to the terrace on the south side consists of the main living room and the kitchen with the dining room, but there is also a pantry, utility rooms and a toilet. The connection between the interior and exterior is unique and the viewing comfort is almost absolute: only the glass separates us from the spacious landscape that changes not only with the seasons, but also during the day as it happens at places near a body of water. Morning fogs that slowly lift to reveal the frozen surface or azure water that reflects the sky. Those who experienced it know that there is nothing like this – just look at the impressionist paintings.

Kamil Mrva (36) is probabaly the best known architect working in North Moravia. He has his own studio and in ten years he has won renown as an author of simple and clear buildings that fit into their surroundings. A number of Mrva’s buildings were built at the foothills of Beskydy Mountains and they clearly show what type of architecture is suitable for mountainous and submontane landscapes with their own character and history. The way he uses wood on his buildings in this region can be considered purely contemporary and also thoughtful. They are not log cabins, but cleverly designed wooden houses.

Considering the climate, the houses are as open as possible with a lot of natural light coming in. A good example of this enlightened attitude is the house designed for his brother in Dolní Bečva and also the Villa Resort in Horní Bečva. Although this “Beskyd architecture” is very subtle, the path towards its creation was – to put it mildly – rather bumpy. It took five years to finish the Villa Resort on Horní Bečva. “The people from the protected area Beskydy kept returning the project to us, so its final form was actually the result of four variants,” says Kamil Mrva. He has a gently ironic smile on his face and it is obvious that it was not easy at all. It seems hard to believe, because his buildings are not arrogant and aggressive, but humble. The situation got even worse when he designed

his own house in Horní Bečva. “They wanted to prevent me from doing that, although it is an inconspicuous house that fits into the landscape. I had to go to the Ministry of the Environment and talk to the minister Matrin Bursík who established a committee of professionals specializing in problematic projects in protected areas and only then it was approved. It takes a lot of energy. These projects are a part of my life and it happens to me that I wake up at night because I have nightmares. We do not underestimate it and try different options, but the fact is that it slows us down and there is usually no reason for that...”

The house in Brušperk made form concrete and glass appeals to me, because Kamil Mrva proved that he can use other materials apart from wood, although he can do a lot with it. In this regard, his means of expression are much broader and the extent of it usually shows if the architect is willing to develop his talent and experiment or if he is satisfied with the “certainty” of the style that won him renown. It is also not true that Mrva is “just” a regional author whose works are only in Kopřivnice and its surroundings. A family house in Olomouc that he designed has been finished recently, a new house is being built in Kunice near Prague and he also works on a number of houses in Radotín. His style that is based on pure form, functionality, comfort and harmony with the place meets with a favourable response.

Kamil Mrva has three sharp pencils on his desk. I thought younger architects do not use them anymore, because they work on a computer, but it seems that drawing by hand has not yet been entirely abandoned. “We start with drawings and sketches using pencils and then crayons. Later we use visualizations that we sometimes project on a screen as in cinema,” says Kamil Mrva about the way they work in his studio. “We also use models made from balsa that are simple, but very illustrative.” We learn that some clients prefer three-dimensional models, because they are the first tangible results of the architect’s imagination. It is no doubt great if you can hold the future building in your hand and take a closer look.

Wood houses in Beskydy Oblique and unconventional traditions

The place where you spend your childhood enters your memories. It becomes a part of us and prevents some people from wandering around the world. It keeps them. When this happens to an architect who is devoted to his homeland, he tries to find connections between the houses of his ancestors and the needs of his contemporaries. Influenced by the shapes of the original houses, their place in the landscape, he models the houses for his contemporaries and sometimes he even models himself. The houses influenced by the old forms gradually become a part of the landscape, but they also retain the conveniences of contemporary architecture.

In better times when Slovak publishers invested in the trips of their employees without any hesitation because they wanted great articles, my photographer and I regularly drove across the neighbouring Moravia. We liked the sophistication of local architecture that is proudly traditional with modern touches and also its connection with Slovak architecture. We also had many colleagues there from the times before the crisis and now there is a border between our two nations. However, architecture that is inspired by towns, but is not limited by their context does not care about any borders. Kamil Mrva and his studio proved their skills in the designs of buildings and family houses in the land of his childhood and they also showed that they follow the archetypal, original principles of construction. His new buildings resemble the originals, but they have the air of modernity. The architects from Kamil Mrva Studio follow the local tradition, but there is also the legacy of the whole Carpathian, so also Slovak region. Architecture that is sensitive to the connection between the buildings and the ground on which they stand seeks inspiration in the traditions that are timeless and borderless.

Rejuvenated tradition from Bečva

Not too far from the village Prostřední Bečva in wooded Beskydy region that stretches from the mountains to the villages on the hillsides with chalets, family houses and villas lies the village Pustevny. It is not attractive only because of the beauty of the nature, but also because of the famous buildings designed by the architect Dušan Jurkovič. Within a striking

*Text: Marina Ungerová
photos Studio Toast
magazine Línia, March 2012*

distance from Prostřední Bečva lies the town Rožnov pod Radhoštěm known for the Wallachian Open Air Museum with traditional Wallachian buildings that were built mainly in the 18th and 19th centuries. Kamil Mrva believes in the words of Karel Prager, the head of the studio where he practised during his studies: “The place determines the action.” Kamil Mrva and his family decided to keep the house of his grandfather in Prostřední Bečva that he feels is his home for the weekends. The family lives, works and studies in a nearby town Kopřivnice, but the leisure time and holidays of the new generation are spent in Prostřední Bečva. When they had the opportunity to buy the house from their neighbours ten years ago, the oldest member of the family decided that they will reconstruct the decaying house and keep as much of the original as possible.

Not much was left

When they made the project for constructional changes and got the building permit, they started the reconstruction and modernization of the house. Not long after that came the first disappointment. They found out that the old wooden house was infested with pests and decay. The only option was to remove a considerable part of the house, but they did not ask for a demolition, so the authorities complained. The Building Authority stopped the reconstruction and the administration of the protected area Beskydy did not issue the necessary approval. “This was the beginning of the lengthy trouble with the authorities. Although the house was not under preservation order, the representatives of the protected area Beskydy were not in favour of the project that we designed in our studio,” recalls Kamil Mrva. “We got new expert opinions and we asked for the opinion of the Czech Chamber of Architects. The project was approved in both cases and we got a new building permit for the reconstruction of our house in about three years. All the floors and walls were infested with woodworm, so we could keep only the foundations and walls made from stone. In order not to change the material of the original, the upper part of the house is made from wood.”

Not a log cabin

“Although the old house was built as a log cabin, I did not see a reason to build our new house the same way. Our aim was a modern wooden house that would keep the layout of the original,” explains architect Kamil Mrva. The original stone walls were reinforced by the foundations, on which they built the wooden frame of the house. They decided to keep the wood and the shape of the house, but they did not want to use obsolete solutions and copy the original. The dispute with the representatives of the protected area Beskydy was mainly over the tilt of the roof. According to the regulation plan, the angle of the tilt of every roof must be 45° since the 1990s. Even in case of a complete reconstruction of a house standing next to an electricity pylon, the owners had to make a gabled roof with a standard shape and tilt: “In the end, I managed to persuade the authorities that it would be reasonable if the shape of the roof copied the shape of the plot, on which the house stands. Although we eliminated the contact of electrical cables and the roof, the work on the house required increased caution.

Layout

The entrance, the kitchen and the other rooms are at the same positions as in the original house. The southern side of the house with large triple windows is fully open to the sun and its energy that has a significant impact on the thermal characteristics of the house and its low-energy parameters. A gentlemen’s club with a billiard table was built on the ground plan of the shed. Apart from that, there is the kitchen and the main living room on the ground floor that are divided by the sliding door. If the door is opened, the two rooms combine into a large open space. Since it is a weekend house, Mrva did not forget about the wine cellar. The utility rooms are under the staircase that leads to the first floor that is larger than the original loft. Instead of the space for jumble and sleeping in hay, there are four new bedrooms, two for the family and two for guests. All the rooms on the first floor offer a view of the landscape through a common dormer on the southern side of the house that forms a distinctive continuous element in the sloping roof. When you leave the bedroom, you enter the long corridor on the north-western side

of the house. The Mrva family want to build a wooden terrace on the back of the house. They already feel the morning sun on their faces and imagine the family breakfasts on the terrace. May the forests of Beskydy Mountains smell good and whisper when they enjoy the morning coffee. In the meantime, some of the rest of us will dream of a landscape under Slovak mountains.

Architecture, Commercial centre in Rožnov pod Radhoštěm

The praise of the arcade

The commercial centre in Rožnov pod Radhoštěm with the population of 17,000 became as commonplace as the fact that when it rains for a long time, the bed of the river Bečva is full to the brim. “It seems that the people accepted the new building and that is the most important thing in architecture,” says the author, architect Kamil Mrva.

The final inspection of the commercial centre that is within striking distance of the Masaryk square was in May. It is located on the Nádražní street and opposite – behind the barrier of multi-storey buildings – is the Church of All Saints. It is not so long ago that the buildings in this part of the town seemed disparate and qualitatively unbalanced. The new buildings unified the place and enriched it with contemporary form. When you get there, you will find out that the newly defined place radiates positive energy. How do you know? You will feel it... Although we are dealing with emotions, we can say that there is a harmony between the place and the matter, between the built and unbuilt, between the dialogue of materials and natural connection with the surroundings.

Passable house

On the small building plot, there used to be a building containing a bookshop and a casino on the ground floor, but the major part of the site was vacant and it waited for an appropriate project. Vacant sites – especially in towns – need to be filled, because their vacancy keeps making us nervous like a smile of a man without lower incisors. When the architect Kamil Mrva started working on the project in 2003, he had to harmonize two conflicting interests: on the one hand, there was the requirement of the investor to utilize the building site to the full extent and on the other hand, he was supposed to create a public space with an arcade that would be accessible at all times. “I was inspired by the plot that widened towards the river,” says the architect about the early stages of the project. “We wanted to preserve the height of the building including the gabled roof. There were buildings with arcades in the centre

Text Petr Volf

photos Studio Toast

HN

of Rožnov in the 19th century and I wanted to use this solution, because it enables me to get people inside the building without entering a shop.” Such a passable building immediately becomes a natural part of the town, radiates centrifugal signals and provides a shelter for passers-by in bad weather. Even if the shops are closed, it is useful to the public.

The commercial centre was designed as a new building with two two-floor sections with an indoor arcade between them, from which you can enter a staircase leading to the courtyard balconies in the first floor. This subtle and discreet building has a gabled roof with a glass skylight across the whole roof ridge as it is common in industrial buildings. In the interior, he used exposed concrete, but the floors are made from wood and the ground floor is made from large format toughened glass; passers-by can thus easily look inside (and it works the other way round too) – the building seems lighter and there is no need for any ads or posters, because everything is clear at first sight. It is just like in the textbook of modern architecture where the interior may run out into the street. There is an especially nice view from the shop towards the square with the nearby baroque church: certain ephemerality of consumerism is counterbalanced by purely spiritual values as in a postmodern composition.

The original book shop was reconstructed so that it is now connected to the commercial centre. Above the ground floor with the façade made from rough brickwork – the architect kept the original arch and the size of the windows – there is a wooden superstructure with monopitch roof that was turned slightly to fit into the compact level of the roofs. And to achieve a unity of style, plastic windows were replaced by wooden ones, because wood and bricks go together since time immemorial. Red bricks remind us of the old times as remnants of the origin of the town. By the way, books are not sold there anymore, because there is a café instead that immediately started attracting customers; it is hard to find a free chair in there during the summer, because of the number of tourists fascinated by the beauty of Beskydy Mountains.

Eight years

“This project was one of the longest in the history of our studio,” says Kamil Mrva. “The design was created in 2003 and it was built in two stages. Rough construction – concrete skeleton – was built four years ago. I am glad that we finished it this year, because seven years is really a long time.” The delay was not caused by the preservationists as one would expect as far as a modern building near a historic centre is concerned, but by one of the neighbours who appealed against the building permit and that case was solved at the county council in Zlín. “The whole process was thus delayed and then came the economic crisis so the concrete skeleton remained untouched for two years.” Fortunately for the town, the project did not end up as a torso. The investor that collaborated with Kamil Mrva on a set of terraced houses in Ostrava finished the project without any visible compromises or damages. After all, the result is not that different from the original design, Mrva only added an elevator and had to give up the basement, because there is a high level of ground water near the river, so the building had to be built on stilts.

Kamil Mrva (37) is becoming one of the acclaimed contemporary architects. His success is in fact a rare phenomenon, because he is not working in any of the well-established architectonic centres, such as Praha or Brno: he built his studio in Kopřivnice and he has already been enchanting the neighbourhood for ten years. Family houses that he designed are scattered not only around the upper reaches of the river Bečva (you can find them in Dolní, Prostřední and Horní Bečva), but also in Brušperk, Dolany, Nový Jičín, and Kojetín. Relentless work that is based on supremely mastered function is typical for him and we could also talk about the personal style characterized by sensitive work with wood, concrete and glass. It is even more valuable that Mrva is not designing monumental and thus interesting buildings for the media and makes smaller steps instead. We should also mention his smallest project, as far as dimensions are concerned, the little bell tower in Horečky, Trojanovice,

which he designed in collaboration with Martin Rosa. It is an intimate wooden structure that was built for the citizens association Naše Beskydy as a reminder of their fight against coal mining in Beskydy Mountains. Small things may bring great joy in life as well as in architecture. I am sure that its quality can be assessed especially on the small projects that are not meant to be useful in the first place.

“The opinions of people on our buildings fall into two categories, the supporters and the opponents – that is common as far as contemporary architecture is concerned,” says Kamil Mrva. “When we finished the commercial centre, there was a different situation, because I have not heard any criticism from the inhabitants of Rožnov since. I am glad that many people visit the place and that it is alive. It seems that they accepted it and that is the most important thing in architecture.”

Architect from Záhumní

Kamil Mrva builds modern houses on the foothills of Beskydy Mountains.

“My grandfather had an orchard here,” says Kamil Mrva and points at old fruit trees covered with snow. There are two modernist cubes between them, the studio and the house. The young architect inherited the plot and built his first building here, his “house-manifesto”. One part of the house is made from bricks and the other is made from wood with a transitional part in between made from glass. Everything is simple and clear, so everyone immediately sees the taste and style of the author. After finishing his studies, Kamil Mrva returned to his hometown Kopřivnice to build contemporary architecture there. In the times of universal migration for work, he decided to stay in the garden of his family. Whereas many architects work on projects across several continents, the majority of his buildings are located within the range of ten kilometres from his house. However, there are quite a few of them. He is thirty-five years old and he has already designed over forty buildings. He would probably not be so successful in Prague or Brno or in some other architectonic centre, because the number of talented architects is much higher there. Also, he would probably not publish two books and he would not have a retrospective exhibition in a prestigious gallery; there is an exhibition presenting his work right now in the Jaroslav Fragner Gallery in Prague. At the vernissage, there were many people from Prague curious about the extraordinary phenomenon from the east. Being an architect in a small town beneath the mountains has specific advantages but also disadvantages.

My hotel

“Olympia – your hotel,” says the slogan on the billboard when you enter Kopřivnice. We are talking about the new hotel in the centre of the town that was opened two years ago and designed by Kamil Mrva. “Yes, it is my hotel,” says Mrva and there is a smile on his face. “I am very glad that I can see the buildings I designed around me.” The hotel is right in the centre of the town. It has five floors with irregularly sized windows and there is a café with large-format glazing on the ground floor. The centre

Text Karolína Vránková

Respekt 15. 2. 2010

of Kopřivnice was built during the Communist era and one can easily recognize it, because it is a chaotic agglomerate of soulless buildings, so the pure form of the functionalist building with an open ground floor is definitely the most pleasant place around.

The hotel, villa resort and apartment buildings in Ostrava are Mrva’s biggest projects so far. Apart from that he designed nearly twenty family houses. They are usually wooden houses with wooden framework and the façades are also partly made from wood. He designs subtle cubes with flat roofs and the size depends on the budget. Last year, there was a favourable response to the house in the village Kojetín that was built inside an old barn with several big stone pillars left from the original building. The contrast between the light building made from glass and the one-hundred-and-fifty-year old sandstone is exciting. The building stands on a plot with a magnificent view of the rounded hills of the Moravian Gate. Despite its modernity, it does not lack romanticism and it is definitely one of the most interesting family houses of recent years.

The owner is a young local businessmas and graphic designer, Radek Leskovjan, who also owns the company UAX, which focuses on textile printing that he sells all around the country. Kamil Mrva also reconstructed the seat of his company in the nearby village Bernatice: he changed the ugly “communist” office building standing right next to the chapel that looked like a concreet block of flats to a discreet box panelled with larch. It was one of the buildings that won him recognition among architecs in 2006. And also one of the first conflicts: “The municipal authority is right across the road and the councillors were not satisfied at all. They expected some decorations and a mansard, so they tried to stop us. The owner had to threaten them that he could easily move his company somewhere else,” explains Kamil Mrva.

It is quite common. The people here fall into two categories: some criticise his projects saying that they look like “booths”, the others proudly support them. Contemporary house with a flat roof, smooth façade and modernist shapes shows an attitude. “Mainly younger educated people around thirty or forty,” describes his clients Kamil Mrva.

They include lawyers, doctors, teachers and sculptors. It reminds me of the situation in the thirties when the progressive classes identified with functionalism. “We receive letters from people who moved from here that they are glad that such buildings are built here. We have our own fan club,” says Mrva aptly.

There is a huge gap between the fans and the opponents. The evidence of the impossibility of its crossing can be seen in the new suburbs of Kopřivnice and Nový Jičín that are strewn with villas. “Business baroque” still prevails: pistachio façades, balustrades from OBI, houses from catalogues under “the most beautiful family nests”. Ninety-nine percent of the houses are like that. And here and there you can find one of Mrva’s “booths”. A project from another architect with a contemporary style is very rare around here.

Mirek Dušín of architecture

Kamil Mrva says that he wants to enlighten people, he is willing to help and provide advice, he does not fall out with his clients or bang on the table; he just smiles. A critic of architecture from Brno Karel Doležel gave him a nickname “Mirek Dušín”. However, if you mention the taste of the majority, you will hear words that Mirek Dušín would never use. “I curse, sometimes it is maddening,” he says. His clients are usually private persons, but he would like to work for villages or his town. “We have no chance in the majority of towns and villages. The councillors do not want good architecture,” he claims. “The majority of projects are designed by people who have worked in the region for many years and they have great connections with the municipal authorities and construction companies through relatives, acquaintances and various return services. Architectonic competitions for several studios are simply not held here. The results can be derived from the competition, wild creations of Silesian postmodernism; their recent project, villa Bird, is in fact built in the shape of a millionaire bird made from glass.

Kamil Mrva experienced the routine himself when he tried to find a job after finishing his studies. “It seemed as in socialist times, architects in white coats with pencils in their pockets who make three lines a day,” remembers Mrva. Their connection to the world and the contemporary architecture is non-existent. That was the main reason he established his own studio when he was twenty-six years old.

Another topic that makes him raise his voice is the environmentalists;

protected area Beskydy is nearby. “The situation is the same everywhere in the Czech Republic: preservationists require that the shapes of village houses be kept including small windows and pitched roofs. However, contemporary natural architecture simply looks dofferent; compact square shape and large-format glazing make it energy-saving and environment-friendly. “Our main goal is to respect the spirit of the place,” says the architect. His anger subsides and he waves his hand with resignation: “I decided that I won’t be talking about it. It’s not worth it.”

I like it here

We are in grandfather’s garden and across the street is another house that Kamil Mrva designed and helped with its construction. His mother and brother are opticians and they work there. When Mrva drives through the town, many people greet him and his clients smile at him. The life in a small towm seems calm and old-fashioned. “It is the same stress as in a city. I also have heartburn, grey hair and I’m nervous,” says the architect laughing. He safes a lot of time, because he does not have to commute to work, because his studio is across the corridor, but he often goes there at night to deal with something “urgent”. He also has to struggle through roads covered with snow to meet his clients and all the important issues must be addressed in bigger towns that are quite far. He has to fight with clerks that do not understand architecture at all. He also has to save because the budgets are much smaller here than in richer regions. He works twelve to fifteen hours a day. However, the thing that matters is that he sees the results. Kamil Mrva likes to visit the US to see modern architecture. When he lived with his Croatian girlfriend, he thought about working in Split for a part of the year and he made some projects there. However, he has never considered leaving the region for good as the majority of young educated people do. “I like it here,” he explains. He plans to keep designing on the address Kopřivnice, Záhumní street. Karolína Vránková

ING. ARCH. KAMIL MRVA

narozen 20. července 1974 v Novém Jičíně

Architekt Kamil Mrva je jedním z nejvýraznějších představitelů mladší generace českých architektů. Po absolvování brněnské fakulty architektury v ateliéru prof. Masáka a krátké praxi v pražském ateliéru Gama pod vedením Karla Pragera se vydal na studijní cestu do Severní Ameriky, kde studoval především stavby F. L. Wrighta. Plný elánů z této cesty se vrátil zpět do rodné Kopřivnice a pustil se do práce na jedné ze svých prvních staveb, vlastním rodinném domě s ateliérem. Zde realizoval svůj manifest a prožil si stavbu domu z pohledu architekta, investora i stavebního dozoru. Dům, nesoucí jeho typický rukopis, vzbudil velkou pozornost a přinesl mladému architektovi první zakázky. Následovalo několik rodinných domů, které se vyznačují propojením soudobého architektonického tvarosloví s tradičními materiály a krajinným rázem beskydského regionu.

Ačkoliv si architekt svými dřevostavbami získal pozoruhodné renomé, nezůstal pouze u této technologie a v další etapě tvorby rozšířil architektonický rejstřík o další materiály a architektonické úkoly. V portfoliu realizací se objevují i větší stavby a soubory. Dominantním konstrukčním materiálem dnes rozestavěných domů již není pouze dřevo. I k jiným materiálům, jako je kámen, beton, kov, sklo, však Kamil Mrva přistupuje tak, aby využil jejich typických vlastností a realizoval z nich stavby jednoduché, čisté, účelné. Několik posledních rozpracovaných projektů se týká veřejného prostoru.

Kamil Mrva pracuje již více než dvanáct let ve svém ateliéru v Kopřivnici, ovšem projekty už nejsou spjaty výlučně s beskydským regionem. I přes narůstající objem zakázek pracuje s malým týmem spolupracovníků, jeho ateliérem prošla celá řada studentů. V roce 2012 byla zřízena i pražská pobočka Kamil Mrva Architects.

Galerie Jaroslava Fragnera

1988 – 1992 Střední průmyslová škola stavební ve Valašském Meziříčí
1992 – 1996 Fakulta architektury VUT v Brně, bakalářské studium
1996 – 1997 Architektonické studio Gama v Praze
1997 – 1998 Fakulta architektury VUT v Brně, magisterské studium, ateliér Prof. Ing. arch. Miroslav Masák

1997 – nyní Člen Obce Architektů České republiky
2001 – 2006 Výuka průmyslového designu na střední průmyslové škole v Kopřivnici
2002 – nyní Člen České komory architektů, od roku 2006 člen Stavovského soudu ČKA
2004 – nyní Spolupráce s Fakultou architektury VUT v Brně, Ateliér Veřejných staveb
2005 Spoluzakladatel Centra nové architektury v Ostravě (společně s Radimem Václavíkem a Davidem Florykem, Atos6)

Výstavy:

Salon Obce Architektů, Ostrava 2003
Yong Blood, Praha 2004
Práce pro město, Ostrava Fiducia 2005
Kamil Mrva a Radim Václavík architekti, Ostrava Fiducia 2005
Salon Obce Architektů, Ostrava 2005, 2007
Současný český dřevěný dům 1998–2006, Brno, Bukurest RO
Pecha Kucha Night Prague 2007
Versus Architects, Praha 2007
Salon dřevostaveb, Praha 2007, 2008, 2009, 2010
Salon dřevostaveb, CNA Ostrava 2007, 2008, 2009
Jiné domy 2007, CNA Ostrava 2007, Brno 2008, Praha 2008, Katovice 2010
Generace+, Brno 2008
Green CZ, Praha 2008, Berlín 2009, Hamburg 2010, Ústí n. L. 2011
20 after 20, Praha 2009, Bratislava 2010, Berlin 2010
Současný český industriál, GJF, Praha 2011

Samostatné výstavy:

Kamil Mrva Architects, GJF Praha 2010
Kamil Mrva Architects, Architekturzentrum Wien 2010
Kamil Mrva Architects, Trojanovice 2010
Kamil Mrva Architects, Zlín 2010
Kamil Mrva Architects, Kopřivnice 2011
Kamil Mrva Architects, Olomouc 2011

Kamil Mrva Architects

Ing. arch. Kamil Mrva, vedoucí studia

Stálí spolupracovníci

Ing. Lenka Burešová, Ing. Jaroslav Holub, Ing. arch. Veronika Kuběnová, Ing. arch. Martin Rosa, Ing. Jan Stuchlík

Externí spolupracovníci

Ing. arch. Kristýna Pavelková, Bc. Václav Kocián, Jakub Červenka, Bc. Tomáš Jalůvka, Bc. Jana Martochová, Ing. arch. Blaženka Bebek, Ing. arch. Jitka Pospíšilová, Ing. arch. Martin Jeřábek, Ing. Aleš Tuček, Ing. Tomáš Šenovský, Ing. Marek Lukáš, Tomáš Plandor

Sídlo, studio Kopřivnice:

Kamil Mrva Architects, s.r.o.
Architektonické studio, Záhumenní 1358, 742 21 Kopřivnice
+420 556 811 850, studio@mrva.net
www.mrva.net

Studio Praha:

Kamil Mrva Architects, s.r.o.
Bubenská 1, kancelář 326D
170 00 Praha 7 – Holešovice
+420 739 575 755, rosa@mrva.net
www.mrva.net

ING. ARCH. KAMIL MRVA

born July 20, 1974, Novém Jičíně

Architect Kamil Mrva is one of the most expressive representatives of a younger generation of Czech architects. After graduating from Brno's Faculty of Architecture and a brief stint at the Gama studio in Prague under Karel Prager, Mrva set off on a study tour of North America, focusing primarily on the works of Frank Lloyd Wright. Full of elation from this trip, he returned to his native Kopřivnice and began work on one of his first projects – his own home and studio. Here he achieved his objectives, experiencing the construction of a house from the points of view of architect, investor and construction supervisor. The house, bearing his typical signature, evoked great interest and brought the young architect his first orders. Several family houses followed, distinguished by a convergence of contemporary architectural forms with traditional materials and the scenic character of the Beskydy region.

Although the architect earned noteworthy renown through his wooden structures, he moved beyond this technology in a later creative stage, expanding his architectural repertoire with additional materials and architectural challenges. Larger structures and ensembles also appear in the studio's portfolio of realised projects. Wood is no longer the only prominent material used for buildings currently under construction. However, Kamil Mrva approaches these new materials, too – stone, concrete, metal, glass – in such a way so as to take advantage of their typical properties, yielding structures which are simple, clean and purposeful. Several of his recent projects concern public space. Kamil Mrva has been working in his studio in Kopřivnice for more than ten years, although his projects are no longer connected exclusively with the Beskydy region.

Despite the growing volume of orders, Mrva still works with a small team. Many students have passed through his studio as well.

Jaroslav Fragner Gallery

1988 – 1992 Secondary Industrial School of Construction in Valašské Meziříčí
1992 – 1996 Architecture Faculty at the Brno University of Technology, bachelor's degree
1996 – 1997 Architecture studio Gama in Prague
1997 – 1998 Architecture Faculty at the Brno University of Technology, master's degree
Studio of Prof. Ing. arch. Miroslav Masák

1997 – to date Member of the Society of Czech Architects
2001 – 2006 Industrial design instruction at the Secondary Industrial School in Kopřivnice
2002 – to date Member of the Czech Chamber of Architects; member of the Chamber's Board of Professionals since 2006
2004 – to date Collaboration with the Architecture Faculty at the Brno University of Technology, Studio of Public Works
2005 Co-founder of the Centre for New Architecture in Ostrava along with Radim Václavík and David Floryk, Atos6

Exhibitions:

Salon Obce Architektů, Ostrava 2003
Yong Blood, Praha 2004
Práce pro město, Ostrava Fiducia 2005
Kamil Mrva a Radim Václavík architekti, Ostrava Fiducia 2005
Salon Obce Architektů, Ostrava 2005
Současný český dřevěný dům 1998-2006, Brno, Bukurest RO
Pecha Kucha Night Prague 2007
Versus Architects, Praha 2007
Salon dřevostaveb, Praha 2007, 2008, 2009, 2010
Salon dřevostaveb, CNA Ostrava 2007, 2008, 2009
Jiné domy 2007, CNA Ostrava 2007, Brno 2008, Praha 2009, Katowice 2010
Generace+, Brno 2008
Green CZ, Praha 2008, Berlin 2009, Hamburg 2010, Ústí n. L. 2011
20 after 20, Praha 2009, Bratislava 2010, Berlin 2010
Současný český industriuál, GJF, Praha 2011

Solo exhibitions:

Kamil Mrva Architects, GJF Praha 2010
Kamil Mrva Architects, Architekturzentrum Wien 2010
Kamil Mrva Architects, Trojanovice 2010
Kamil Mrva Architects, Zlín 2010
Kamil Mrva Architects, Kopřivnice 2011
Kamil Mrva Architects, Olomouc 2011

Kamil Mrva Architects

Ing. arch. Kamil Mrva, Head of Studio

Associate architects

Ing. Lenka Burešová, Ing. Jaroslav Holub, Ing. arch. Veronika Kubénová, Ing. arch. Martin Rosa, Ing. Jan Stuchlík

External collaborators

Ing. arch. Kristýna Pavelková, Bc. Václav Kocián, Jakub Červenka, Bc. Tomáš Jalůvka, Bc. Jana Martochová, Ing. arch. Blaženka Bebek, Ing. arch. Jitka Pospíšilová, Ing. arch. Martin Jeřábek, Ing. Aleš Tuček, Ing. Tomáš Šenovský, Ing. Marek Lukáš, Tomáš Plandor

Office, studio Kopřivnice:

Kamil Mrva Architects, s.r.o.
Architectural studio, Záhumenní 1358, 742 21 Kopřivnice
+420 556 811 850, studio@mrva.net
www.mrva.net

Studio Praha:

Kamil Mrva Architects, s.r.o.
Bubenská 1, office 326D
170 00 Praha 7 – Holešovice
+ 420 739 575 755, rosa@mrva.net
www.mrva.net

